

R E P O R T R E S U M E S

ED 016 225

AL 000 979

FUNDAMENTALS OF AMHARIC (REVISED EDITION), UNITS VIII-IX.
DIALOGUES FOR CONVERSATION, AMHARIC SCRIPT.
BY- BARTON, DONALD A. AND OTHERS
UTAH UNIV., SALT LAKE CITY

PUB DATE

67

EDRS PRICE MF-\$1.00 HC-\$9.40 233P.

DESCRIPTORS- *AMHARIC, *LANGUAGE INSTRUCTION, *GRAMMAR,
PATTERN DRILLS (LANGUAGE), PHONOLOGY, LANGUAGE STYLES, FORM
CLASSES (LANGUAGES), ROMANIZATION, STANDARD SPOKEN USAGE,
TAPE RECORDINGS, ETHIOPIA, AMHARIC SCRIPT, UNIVERSITY OF
UTAH,

THIS IS THE THIRD AND FINAL VOLUME OF A NINE-UNIT COURSE
IN BASIC AMHARIC. VOLUMES ONE AND TWO DEAL WITH THE PROBLEMS
OF PRONUNCIATION AND THE ORAL-AURAL MASTERY OF BASIC
GRAMMATICAL CONSTRUCTIONS. AT THE END OF EACH VOLUME ARE
APPENDED ENGLISH-AMHARIC AND AMHARIC-ENGLISH GLOSSARIES.
VOLUME THREE (UNITS VIII-IX) IS DIVIDED INTO TWO PARTS. PART
I (UNIT VIII) CONSISTS OF A COLLECTION OF DIALOGS AND
NARRATIVES WHICH ARE INTENDED TO IMPROVE AURAL COMPREHENSION
AND WHICH OFFER EXTENSIVE VOCABULARY STUDY INCLUDING
COLLOQUIALISMS SUITED TO DAILY SITUATIONS. TAPES ARE
AVAILABLE FOR ALL OF PART I. PART II (UNIT IX) IS AN
INTRODUCTION TO A STUDY OF ELEMENTARY LITERARY STYLE IN THE
AMHARIC SCRIPT. THIS COURSE WILL PREPARE THE STUDENT TO
PERFORM AT THE PROFICIENCY LEVEL IN SPOKEN AMHARIC OF S-3,
FOLLOWING THE EVALUATION CRITERIA OF THE FOREIGN SERVICE
INSTITUTE. (TP)

ED016225

University of Utah

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

(Revised Edition)

Units VIII - IX

Dialogues For Conversation - Amharic Script

Coordinator: Dr. Donald K. Barton

Materials Production: Taddese Beyene

Assistant Materials Production: Teshome Habte-Gabriel

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
OFFICE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE
PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS
STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL OFFICE OF EDUCATION
POSITION OR POLICY.

Sponsored by

PEACE CORPS

UNIVERSITY OF UTAH

1967

AL 000 979

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

(Revised Edition)

Units VIII - IX

Dialogues For Conversation - Amharic Script

	Coordinator::	Dr. Donald K. Barton
Materials	Production :	Taddese Beyene
Assistant Materials	Production :	Teshome Habte-Gabriel

Sponsored by

PEACE CORPS

UNIVERSITY OF UTAH

1967

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS
~~RESTRICTED~~ MATERIAL HAS BEEN GRANTED
BY Alan M. Kulakow,
Peace Corps

TO ERIC AND ORGANIZATIONS OPERATING
UNDER AGREEMENTS WITH THE U.S. OFFICE OF
EDUCATION. FURTHER REPRODUCTION OUTSIDE
THE ERIC SYSTEM REQUIRES PERMISSION OF
THE ~~OWNER~~ OWNER."

INTRODUCTION

The present volume of FUNDAMENTALS OF AMHARIC is comprised of two parts. Part I consists of dialogues and narratives which are intended to improve aural comprehension, expand functional vocabulary and give experience in the use of numerous idiomatic forms. The dialogues attempt to capture the spontaneity of conversation and introduce situations which represent day to day happenings in Ethiopia. They are, at least in part, to be committed to memory. The longer ones may have to be studied in segments. With the aid of the instructor students may achieve some interesting adaptations of this material. The narratives provide opportunity to test the student's ability to understand spoken Amharic. Each one is accompanied by a questionnaire for conversational purposes. Idioms introduced are to be memorized and practiced until mastered.

Tapes are available for all of Part I. Although these materials are intended for classroom use, they may be profitably utilized by any individual, for example, a Peace Corps Volunteer, engaged in a private study project, so long as there is another person--preferably one whose native tongue is Amharic--to serve as a conversationalist and narrator. A normal rate of speech should be maintained at all times.

Part II is an introduction to the Amharic system of writing. It includes a syllabary and extensive, though not complex, texts for practice reading. The textual material parallels in part the content of FUNDAMENTALS OF AMHARIC, Volume I. In addition, it includes many well-known Ethiopian folk tales and stories.

D. Barton
T. Beyene

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

VOLUME III

PART I

awtobus t'abiya

marta: isti wəðə abbəbə bet innihidinna wəðə awtobus
t'abiya indiwəsdən int'əyyik'əw.
p'awlos: t'iru. ahun təzəgajtəšall?
marta: awon ahun innihid.

martanna p'awlos wəðə abbəbə bet yihedallu. abbəbə
bet indəderressu bərr yankuakualu. aškəru bərrun
yikəftall.

marta: ato abbəbə allə?
aškər: awon allu. yigibu.
abbəbə: t'ena yist'illiñ. indəmin addəraččiḥu?
martanna

p'awlos: dəhna, igziabher yimməsgən. antəss indəmin
addərk?

abbəbə: dəhna igziabher yimməsgən. bət'əwat kəyet
mət't'aččiḥu?

p'awlos: kəbetaččin mət't'an.

abbəbə: aḡərun ləmmədaččiḥu?

martanna

p'awlos: minimm annil.

abbəbə: min yimt'allaččiḥu? šay, bunna wəyiss t'əlla?

marta: ahun t'əwat nəw. kət'əllaw bunna yišalləññall.

p'awlos: abbəbə, antə bunna attit'ət't'am inde?

abbəbə: innantə kəməmt'ataččiḥu bəfit t'ət't'ahu.

marta: bət'am t'iru bunna nəw.

p'awlos: yəgəna irəftaččinin bəgondər wist' ləmasalləf
siləmminfəllig wəðə gondər ləməhed innassiballən.

abbəbə: bət'am t'iru hassab nəw. inemm nəḡə wəðə gondər
ləməhed assiballəhu.

marta: bəmin tihedalləḥ?

abbəbə: bawtobus ihedalləhu.

gets'ts' and

marta: yawtobus tiket gəztəhall?
 abbəbə: yəlləm gəna algəzzahum.
 p'awlos: yəmet't'anəw yawtobus tiket ləməgzat sıləmminfəllig.
 wədə awtobus t'abiya inditiwəsdən nəbbər.
 abbəbə: inemm tiket ləməgzat sıləmmifəllig abrən
 innihedallən. ləməhonu məče ləməhed tassıballačçıhu?
 ləmin nəgə abrən annihədım?
 marta: kante gar məhed bət'am dəss yılənall miknyatum
 ağerun bədəmb tasgobəññənalləh.
 p'awlos: təzəgajtənall abbəbə. innihid?

abbəbə: yawtobus t'abiyaw yihəwinna. izzih innıwredınna
 innigba.
 marta: ıřşı. ləməhonu gonder yet tarfalləh?
 abbəbə: bəkətəməw wıst' t'ık'it hoteločč allu.
 dəhna hotel fəllige ızzıya arfalləhu.
 innantəss yet tarfallačçıhu?
 p'awlos: ıññamm hotel innarfallən.
 abbəbə: ıngıdiyaw and hotel innarfallən.

p'awlos: t'ena yıst'ıllıñ. nəgə wədə gonder ləsost
 səw bota yıggəññall?
 tiket k'orač': awon yıggəññall getaye.
 p'awlos: yetiketü waga sint nəw?
 tiket k'orač': kəzzih ıskəgonder asra ammıst bırr nəw. dəerso
 məls yihunıllačçıhu wəyiss məheja bıčça?
 marta: dəerso məls bihon t'ıru yıməsləññall.
 abbəbə: awon dəerso məls yihun.
 p'awlos: ıngıdiyaw sost dəerso məls yadırgut.
 tiket k'orač': ıřşı. wagaw zət'əna bırr yihonall.
 p'awlos: awtobus bəsint səat yınnəssall?
 tiket k'orač': lıkk kət'əwatu band səat yınnəssall.
 marta: sint řant'awočč məyaz yıffək'ədıllınall?
 tiket k'orač': ıyandandačçıhu hulett hulett sant'awočč məyaz
 tıçılallačçıhu.
 p'awlos: ıgziabher yıst'ıllıñ.
 tiket k'orač': abro yıst'ən.

gets'ts' hulett

polis t'abiya

p'awlos: mekinaw yet allə?
marta: garaj wist' yelləm inde?
p'awlos: yelləm.
marta: indet! man wəssədəw? leba sərrek'əw inde?
p'awlos: məhonu nəwa!
marta: wəy gud! bət'am yasazzinall.
dəgmo məkina yissərək?
p'awlos: biro sɪlk dəwwiləš, zare indəmmaliggəñ nigərillirñ.
wədə polis t'abiya yihinnin ləməməlkət ihedalləhu.
marta: yik'nah.

bəpolis t'abiya wist'

p'awlos: t'ena yist'illirñ, getaye.
yəməto alək'a: t'ena yist'illirñ, mindin nəbbərə?
p'awlos: getaye, mekinaye sɪlətəsərrek'ə ləməməlkət nəw
yəmət'ahut.
yəməto alək'a: yih yetrafik gudday sɪləhone wədə trafik kifil
yihidunna yaməlkɪtu. yetirafik kifil fok' lay nəw.
"yetirafik kifil" yəmmil ts'ihuf bərru lay
yagəññallu.
p'awlos: aməsəggɪnalləhu, getaye.
yəməto alək'a: minimm aydəlləm.

bətirafik kifil wist'

p'awlos: t'ena yist'illirñ, getaye.
yətrafik šum: t'ena yist'illirñ, min ladirgilliwot?
p'awlos: getaye, mekinaye sɪlətəsərrek'əbbirñ ləməməlkət
ifəlligalləhu.
yətrafik šum: min aynət məkina nəw?

gets'ts' sost

p'awlos: nəč'č' foks vagen nēw.

yətrafik šum: yəsint amətə mihirət nēw?

p'awlos: yasra zət'əñ mətə hamsa hulett foks vagen nēw.

yətrafik šum: yətargaw k'ut'ir sint nēw?

p'awlos: asra hulett səlasa aratt nēw.

yətrafik šum: mət'fatun yətəgənəzzəbut mēče nēw?

p'awlos: zare t'əwat nēw.

yətrafik šum: minalbat yəmmit'ərət't'irut sēw allə?

p'awlos: yəmmit'ərət't'irəw sēw yəlləññim.

yətrafik šum: adraššawo yet nēw?

p'awlos: aratt kilo kəkoleju jərba nēw.

yətrafik šum: yəmmisərtu yet nēw?

p'awlos: yəmmisəraw genzəb minister məzgəbbet wist' nēw.

yətrafik šum: yəsil k'ut'ir alləwot?

p'awlos: awon. and, səlasa sost hamsa aratt nēw.

yətrafik šum: t'iru yətəčalənin insəralən. məkinaw siggəñ
int'ərawotallən.

p'awlos: išši, getaye. bəyəgizəw iyyəmət't'ahu mət'əyyək'
yasfəlligəññall?

yətrafik šum: asfəllagi aydəlləm. sammint bəmaymolla gize wist'
manıññawinim instawwıkw'iwotallən. məkam, ahun
wədə sira yihidu.

p'awlos: t'ena yist'illıñ, getaye. igziabher yist'illıñ.

yətrafik šum: minimm aydəlləm t'ena yist'illıñ.

gets'ts' aratt

wədə timhırbet

hulgize t'əwat t'əwat bəməngəd lay bızu lıjočč
yıtıayyallu¹. gımmašočču wədəlay gımmašočču dəgmo
wədətačč yihedallu. Wədet yihedallu?
məts'ıhafoččınna dəbtəročč yızəwall². and lıj mət't'a.
ısti³ lıt'əyyık'əw.

ato asəffa: sımıh man nəw?

getahun: sime getahun nəw.

ato asəffa: indəmin addərk getahun?

getahun: dəhna ıgziabher yımməsən.
indəmin addəru?

ato asəffa: dəhna ıgziabher yımməsən.
bət'əwat wədet tıhedalləh?

getahun: wədə timhirtbet ihedalləhu.

ato asəffa: yet timhirtbet timmaralləh.

getahun: təfəri məkonnın timhirtbet immaralləhu.

ato asəffa: bət'am t'ıru. sintəñña kifıl nəh?

getahun: zət'ənəñña kifıl nəñ.

ato asəffa: bət'am t'ıru nəw. ləməhonu³ sint amətıh nəw?

getahun: asra sost aməte nəw.

ato asəffa: mın mın timmarallačçıhu?

getahun: hisab sayıns, tarık, jıografı, amarıñña
ınglızıñña ləlam timhirttočč ınnımmarallən.

-
- ¹ yıt't'ayyallu 'are seen' (passive)
Citation form tayye 'he is seen/
² yızəwall (Literally, 'they have held')
was seen.
'they are holding'
³ ısti 'how about'
⁴ ləməhonu 'by the way'

gets'ts' ammist

ato asəffa: bət'am t'iru nəw. bəta. timhərtbetun and
 k'en ləməgobñet ifəlligalləhu. timhirtbetun
 ləməgobñet yiččallall¹?
 getahun: awon, yiččallall. dirəktəru liyasgobəññuwot²
 yičilallu.
 ato asəffa: igziabher yistilliñ getahun.
 dəhna wal.
 getahun: abro yist'en. dəhna yiwalu.

t'ıyyak'ewočč

1. t'əwat t'əwat bəməngəd lay min yittayyall?
2. wədət yihedallu?
3. ato asəffa mannin t'əyyək'u?
4. getahun sint amətu nəw?
5. yət timhirtbet yimmarall?
6. sintəñña kifil nəw?
7. ato asəffa timhirtbetun ləməgobñet yifəlligallu?
8. sılato asəffanna sılə getahun nigərəñ?
9. sılato asəffanna sılə getahun nigərin.
10. sılato asəffanna sılə getahun yingərun.

-
¹ yiččalall
čalə 'he could'	'it is possible' (passive)
təčalə (passive) 'it was possible'
² liyasgobəññuwot
gobəññə
asgobəññə	'to show you (formal) around'
'he visited'
'he showed around'

gets'ts' siddist

ato aseffa timhirtbetun ləməgobñet yassıballu

bəsostəññaw k'en ato aseffa lətimhirtbetu direktər sıl k
dəwwəlu.

bəsıl k

ts'əhafi: təferi məkonnın timhirtbet.

ato aseffa: kətimhirtbetu direktər gar ləmənnəgager¹
ifəlligalləhu.

ts'əhafi: man libəl² getaye?

ato aseffa: aseffa ibbalalləhu.

ts'əhafi: t'ik'it gize yıt'əbbık'u getaye.

direktər: alo.

ato aseffa: t'ena yıst'ıllıñ getaye.

aseffa ibbalalləhu.

direktər: t'ena yıst'ıllıñ.

ato aseffa: timhirtbetun ləməgobñetınna kəsswo gar
ləmənnəgager ifəlligalləhu. məče
yımmeččiwotall³?

k'ət'əro lisət'uñ yıçılallu?

direktər: bət'am dəss yıləññall⁴. yəzare sammint bəsost
səat limət'u yıçılallu?

ato aseffa: awon ıçılalləhu getaye.

yəzare sammint səñño hıdar asra sost k'en nəw?

¹ (lə)mənnəgager
tənəgaggərə

'to talk to' (infinitive)

'he talked to'

² libəl

'may I say'

man libəl

'who is calling' literally, 'who
shall I say'

³ yımmeččiwotall

'it is convenient to you' 'comfortable'

'it is convenient'

⁴ dəss yıləññall

'I will be happy'

direktər: awon nəw.
 ato asəffa: bət'am t'iru nəw. bəsost səat imət'alləhu.
 igziabher yist'illir getaye.
 direktər: abro yist'en.

t'iryyak'ewočč

1. ato asəffa bəsintəññaw k'en silk dəwwəlu?
2. silk ləmin dəwwəlu?
3. bəməjəmməriya kəman gar tənəgaggəru?
4. ts'əhafiw min alə?
5. ato asəffass min alu?
6. ato asəffa lədirektəru min aluaččəw?
7. yetimhirtbetu direktər min məlləsu?
8. ato asəffa timhirtbetun ləməgobñet məče yihedallu?
9. silato asəffanna silə timhirtbetu direktər nigerən.
10. silato asəffanna silətimhirtbetu direktər nigerin.

ato asəffa t'irhirtbetun yigobəññallu.

kand sammint bəhuala hıdar asra sost k'en ato asəffa
 bət'əwat tənəssu. kəzziya bəhuala k'ursaččəwın bəllunna
 lıkk bəhulett səat təkkuł taksi ləmət'əbbək' kəbetaččəw
 wət't'u. kət'ik'it dək'ik'awočč bəhuala and taksi mət't'a.

ato asəffa: taksi, səyčento.
 taksi nəji: abet getaye.

gets'ts' simmint

ato aseffa: ibakkih wəde tēferi məkonnin timhirtbet
wisədəñ.

taksi nəji: iŋŋi getaye. yigbu.

ato aseffa: sint ikəflalləhu?

taksi nəji: and birr yikəflallu.

ato aseffa: and birr bizu nəw. tēferi məkonnin timhirtbet
ruk' aydəlləm. hamsa santim ikəflihalləhu.

taksi nəji: iŋŋi yigbunna innhid.

kasra ammist dēd'ik'a bəhuala ləsost sət likk ammist
dək'ik'a gudday sihon ato aseffa tēferi məkonnin timhirtbet
dərresu.

ato aseffa: gənəbu yihewinna.

taksi nəji: igziabher yist'illiñ.

ato aseffa: abro yist'en.

kəzziya bəhuala wəde direktəru biro hedunna bərrun
ankuakku¹.

direktər: yigbu.

ato aseffa: t'ena yist'illiñ getaye.
aseffa ibbalalləhu.

direktər: t'ena yist'illiñ. kəbbədə ibbalalləhu.
yik'k'əmət'u. timhirtbetun ləməgobñet
yifəlligallu?
bətələyy² min ləməgobñet yifəlligallu?

¹ ankuakku 'he knocked' (formal)
ankuakkua 'he knocked' (informal) - (citation form)

² bətələyy 'especially, in particular'

gets'ts' zət'eñ

ato aseffa: yeməmmariya kifloččin, birowoččininna
yətımhirt məssariyawoččin ləməgobñet
ıfəllıgalləhu.

direktər: bəməjəmməriya birowoččin asayırwotalləhu.

ato aseffa: ıřşı. bət'am t'ıru. bətımhirtbetu sint
təməriwočč allu?

direktər: bəndəñña dərəja and ři ammıst mətə,
bəhuləttəñña dərəja ammıst mətə bət'ək'lallaw
hulətt ři təməriwočč allu.

ato aseffa: ləhulətt ři təməriwočč sint astəməriwočč allu?

direktər: ləhulətt ři təməriwočč bət'ək'lallaw səba
astəməriwočč allu.

ato aseffa: bət'am tıllık' tımhirtbet nəw.

direktər: awon tıllık' tımhirtbet nəw.

ato aseffa birowoččin kəgobəññu bəhuala kifloččin
ləməgobñet kədirektəru gar hedu.

t'ıyyak'ewočč:

1. ato aseffa kəbetačəw bəsint səat wət't'u?
2. wədə tımhirtbetu bəmin hedu?
3. lətaksiw sint kəffəlu?
4. balə taksiw sint t'əyyək'aččəw?
5. ləbalə taksiw min alut?
6. tımhirtbet bəsint səat dərresu?
7. direktərun bəbiroaččəw wıst' agəññuaččəw?
8. ato aseffa direktərun siyayı min allu?

gets'ts' assır

9. direkteru min melleſu?
10. ato aseffa beteleyy min lemogobnnet yifelligallu?
11. betimhirtbetu wist sint temariwočč allu?
12. sint astemariwočč allu?
13. silə timhirtbetih nigəren.
14. silə timhirtbetiſ nigərin.

ato aseffa kifloččun yigobənnallu

direkter: innəzzih yandənnə dərəja kifloč naččəw.
innəzziya dəgmo yəhulettənnə dərəja kifločč
naččəw. yih aratənnə kifil nəw. ahun
jiografi yimmarallu. leməgbat yifelligallu?
ato aseffa: awon, leməgbat ifelligalləhu.

bəkifil wist'

direkter: innih ato girma naččəw. issaččəw dəgmo ato
aseffa naččəw. ato girma yəjiografi astemari
naččəw.
ato girma, siyastemiru ləməsmat inčılallən?
ato girma: iſſi. bet'am dəss yilənnall.

ato girma yeityop'p'rya jiografi yastemirallu.

ato girma: ityop'p'rya bəyetinnaw ahgur¹ wist' nat?
məsfın: ityop'p'rya bafrika wist' nat.

¹ ahgur 'continent'

ato girma: bət'am t'iru. bafrika wist' bəyətiŋŋaw
kifil nat?

gənnət: bəsəmen misrak' afrika wist' nat.

ato girma: t'iru nəw. yəityop'p'iya wəsənočč¹ innəman
naččəw?

təsfaɣe: bəmiirab yəsudan repablik, bədəbub kəniya
bədəbub misrak' yəsomale repablikinna bəmisrak'
k'əyy bahir naččəw.

ato girma: bət'am t'iru. yəityop'p'iya sifət² min
yahil nəw?

zəwdity: yəityop'p'iya sifət aratt məto hamsa ši
kare mayls nəw.

ato girma: t'iru nəw. yəityop'p'iya hızb bızat³ min
yahil nəw?

getahun: yəityop'p'iya hızb bızat bəgımmıt⁴ haya
hulətt miliyon nəw.

ato girma: bət'am t'iru. ityop'p'iya sint wədəbočč⁵
alluat?

mulu: hulətt wədəbočč alluat.

ato girma: simaččəw man nəw?

mulu: simaččəw mits'irwanna asəb nəw.

ato girma: yətillik'u yəityop'p'iya wenz sim man nəw?

məsfin: tıllik'u yəityop'p'iya wenz sim abbay nəw.

-
1 wəsənočč	'boundaries'
2 sifət	'area', 'width'
3 bızat	'quantity'
4 bəgımmıt	'approximately'
5 wədəbočč	'sea ports'

gets'ts' asra hulətt

ato girma: yetillik'u yetiyop'p'iya hayk¹ sim man new?
 zewditu: yetillik'u yetiyop'p'iya hayk' sim t'ana new.
 ato girma: yekeffiteññaw terara sim man new?
 getahun: yekeffiteññaw terara sim ras dašen new.
 ato girma: keffitaw² min yahil new?
 mulu: keffitaw kebahir belay asra ammist ši č'amma
 new.
 ato girma: ityop'p'iya sint t'ek'lay gizatočč alluat?
 tesfaye: asra aratt t'ek'lay gizatočč alluat.
 ato girma: man man naččew?
 gennet: ertra, tigre, wello, begemdir, gojjam, šewa,
 welləga, ilubabor, kefa gemugofa, sidamo, bale,
 harərinna arusi naččew.
 ato girma: yetiyop'p'iya wanna ketəma³ man new?
 getahun: yetiyop'p'iya wanna ketəma addis abəba new.
 ato girma: yaddis abəba hizb bizat min yahil new?
 zewditu: yaddis abəba hizb bizat begimmit ammist
 mətə ši new.

kəzzih bəhuala dirəktərunna ato asəffa ato girman
 aməsgnəw⁴ kəkifl wət't'u. dirəktərunna ato asəffa asra ammist
 dək'ik'awočč yahil ketənəgaggəru bəhuala ato asəffa dirəktərun
 aməsgnəw wədə betaččew təməlləsə.

-
1	hayk'	'lake'
2	keffiteñña
keffita	'highest'
'height'
3	t'ek'lay gizatočč	'provinces'
4	wanna
wanna ketəma	'main, chief, important'
'capital city'
5	aməsgnəw	'having thanked him'

gets'ts' asra sost

t'ıyyak'ewočč

1. dirəktəru lato aseffa min min asayyuaččəw?
2. ato aseffa yetiññawin kifil gobəññu?
3. astəmariw man nəbberu?
4. dirəktəru ato aseffanınna ato yohannisın
astəwawwək'uaččəw?¹
5. ato yohannis min yastəmıru nəbber?
6. yeityop'p'ıyanjiografi tawk'alləh?
7. sılə ityop'p'ıya jiografi t'ık'it nigərən.
8. yeityop'p'ıyanjiografi tawk'ialləš?
9. isti sılə ityop'p'ıya jiografi t'ık'it nigərin.
10. sıləamerika jiografi t'ık'it yingəruñ.

¹ astəwawwək'uaččəw 'he introduced them' (with each other)
astəwawwək'ə 'he introduced with one another'

bəbet wist'

yato ləmma bet kaddis abəba wič'č' nəw. betaččəw bambo mənɡəd lay General Wingate timhirt bet at'əɡəb nəw. ato ləmma bɪzu bətəsəb alləččəw. hulett wəndočč lijoččɪnna hulett setočč lijočč alluaččəw.

ato ləmma nəɡɡade naččəw. baddis abəba kətəma wist' tɪllik' yəmɪɡɪb suk' alləččəw. arattum lijoččəččəw təmariwočč naččəw. baləbetaččəw aysərum. balətɪdar¹ naččəw.

yato ləmma bet tɪllik' nəw. bət'am səffi ɡɪbbi alləw. bəɡɪbbiw wist' yəməkina mak'omiyanna² t'ɪru yatɪɪlt bota allə.

betaččəw zətənn kɪfločč allut. sost mənnɪtabetočč, hulett məttat'əbiya betočč, and yet'ɪnat kɪfɪl, and wət'bet and mɪɡɪbbetɪnna and yəŋɡda mərəfiyabet³ allut. kɪfločču hullu səfaffi naččəw.

yəbet ɪk'awočču hullu bət'am t'ɪru naččəw.

t'ɪryak'ewočč

1. yato ləmma bet yet nəw?
2. yato ləmma bətəsəb bɪzu nəw?
3. sint lijočč alluaččəw?

¹ balətɪdar 'housewife'

² yəməkina mak'omya 'garage' (parking lot)

³ yəŋɡda mərəfiyabet 'salon' (living room)

gets'ts' asra ammist

4. ato lamma min yiseralllu?
5. min aynet suk' allaččew?
6. yato lamma balabet sira allaččew?
7. gibbiaččew indet nēw?
8. betaččew tıllık nēw?
9. sint kifločč allut?
10. yebet ik'aččew indet nēw?

1. silabetih nigerēñ.
2. silabetiř nigeriñ.
3. betesēb allēh?
4. betesēb allēř?
5. kēman gar tinoriallēř?
6. wēdēzzih kēmēmt'atih bēfit kēman gar tinor nēbbēr?

bēbet wist'

yato lamma balabet, wēyzero tēwabēčč hulgize
bet'awat yinnēssunna lēbalēbetaččēwinna lēlijoččāččew
k'urs yazzēgajjallu.

min aynet k'urs yazzēgajjallu?

and and k'ēn k'inč'e and and gize dēgmo ink'ulal
t'ibs wēyimm² gēnfo³ yazzēgajjalu.

balēbetaččēwinna lijoččāččew bēhulētt sēat
yinnēssunna k'ursaččēwin yibēlallu. kēzziya bēhuala
lijočču wēdē timhirtbet ato lamma dēgmo wēdē sira
yihedallu.

wēyzero tēwabēčč ařkēr wēyimm gērēd yēllaččēwim.
balēbetaččēwinna lijoččāččew indēhedu indēgena

-
1 k'inč'ce	'homony grits'
2 wēyimm	'or' with statement sentences
3 gēnfo	'porridge'

gēts'ts' asra siddist

siraččəwin yijəmmirallu. bəməjəmməriya betun yit'ərgallu, kəzziya bəhuala algawoččun yanət't'ifallu.¹ algawoččun kanət't'əfu bəhuala sahinoččuninna yəmigib ik'awoččun hullu yat'ballu. kəzziya bəhuala dəgmo misa mazzəgajet yijəmmirallu.

ləmisa min yazzəgajjallu?

and and k'ən yəsiga wət', allıč'č'anna² atkilt yazzəgajjallu. bəlela gize dəgmo yədoro wət' wəyimm yasa wət' yazzəgajjallu.

likk bəsəbatt səat baləbetaččəwinna lijoččəččəw ləmisa yimət'allu. misa kabəllu bəhuala lət'ik'it gize yarfunna baləbetaččəwinna lijoččəččəw sihedu irat məsrat yijəmmirallu.

t'ıyyakewočč.

1. yato ləmma baləbet sim man nəw?
2. wəyzəro təwabəčč t'əwat t'əwat min gize yinnəssallu?
3. ləmin bət'əwat yinnəssallu?
4. min aynət k'urs yazzəgajjallu?
5. wəyzəro təwabəč'č' aškərinna gərəd alluaččəw?
6. kək'urs bəhuala iske misa səat min yisəralllu?
7. ləmisa min yazzəgajjallu?
8. baləbetaččəwinna lijoččəččəw ləmisa bəsint səat wədəbet yihedallu?

1 yanət't'ifallu	'she makes the bed' (formal)
anət't'əfə	'he made the bed'
2 allıč'č'a	'stew' 'sauce'

9. kəmisa bəhuala wəyzero təwabəčč min yiserallu?
10. sile wəyzero təwabəčč nigerən.
11. sile wəyzero təwabəčč nigerin.

1. t'əwat t'əwat bəsint səat tinnəsalləh?
2. kətənnəssah bəhuala min tadərgalləh?
3. min aynət k'urs tibəlalləh?
4. wədə sira bəsint səat tihedalləh?
5. ləmisa bəsint səat tiwət'alləh?
6. mısahın yet tibəlalləh?
7. kəmisa bəhuala wədə sira bəsint səat timəlləsalləh?
8. bək'en sint səat tiseralləh?
9. sirahın tiwəddalləh?
10. min aynət sira tiseralləh?

1. silerasiŋ nigerin.
2. sileraswo yingerun.
3. silerasih nigerən.

wəyzero təwabəččinna buambua serrateŋnaw

and k'en yəwəyzero təwabəčč yəmettat'əbiyabet
 buambua təsebbərə¹. wəyzero təwabəččim wədiyaw buambua
 serrateŋna t'erru.

¹ təsebbərə 'it was broken' (passive)

weyzero tēwabəčč: t'ena yist'illīñ.
 buambua serrateñña: t'ena yrist'illīñ.
 weyzero tēwabəčč: yeməttat'əbiya bete buambua zare
 t'əwat tēsəbbere.
 ibakkiwo lisərullīñ¹ yičilallu?
 buambua serrateñña: liyasayyuñ yičilallu?
 weyzero tēwabəčč: awon lasayyiwot ičilalləhu.
 buambua serrateñña: yetəsəbberəw² yetiññaw buambua nəw?
 weyzero tēwabəčč: yetəsəbberəw gendaw³ sir yalləw
 buambua nəw. kət'əwat iskahun
 yafəssall.
 buambua serrateñña: ahun indiseraw⁴ yifəlligallu?
 weyzero tēwabəčč: awon, ibakkiwo ahun yisrullīñ.
 buambua serrateñña: t'iru, ahun iserawalləhu.
 ammist birr yikəflallu.
 weyzero tēwabəčč: giddyelləm ikəflalləhu.

t'iryyak'ewočč.

1. yeməttat'əbiya betih buambua bisəbber mannin
tit'eralleh?
2. yeməttat'əbiya betih buambua ayseram. guaddəññah
(member of the class) buambua serrateñña nəw.
liredah yičilall. silə buambuaw nigerəw.
3. antə buambua serrateñña nəh. yeguaddəññah
yeməttat'əbiya bet buambua ayseram. siləbuambuawinna
siləwagaw tənəgageru.

-
1 lisərullīñ	'to repair for me'
-lli-	'for'
2 yetəsəbberəw	'the one which is broken'
3 genda	'bath-tub'
4 indiseraw	'to repair it'

gets'ts' asra zət'əñ

bəhotelbet wist'

ato aləmu: t'ena yist'illirñ
ingida tək'əbbay: t'ena yist'illirñ
ato aləmu: bado kifil allačçıhu?
ingida tək'əbbay: awon bado kifil allən. min aynət kifil
yifəlligallu?
ato aləmu: min aynət kifločč alluačçıhu?
ingida tək'əbbay: yaratt birr, yəsiddist birrinna yassir
birr kifločč allun.
ato aləmu: yəsiddistun birr kifil ləmayət ifəlligalləhu.
məttatəbiyabet alləw?
ingida tək'əbbay: awon məttat'əbiyabet alləw.
lasayyiwot ičılalləhu. yimt'u.
ato aləmu: išši.
ingida tək'əbbay: yəsiddistu birr kifil yih nəw.
yassirun birr ləmayət yifəlligallu?
ato aləmu: awon ləmayət ifəlligalləhu.
ingida tək'əbbay: yassiru birr kifil dəgmo yih nəw.
ato aləmu: yəsiddistun birr iwədalləhu.
ingida tək'əbbay: wədə biro innihid. simwon bəməzgəbu¹
lay yits'afu. min yahıl gize yik'oyyallu?
ato aləmu: and sammint yahıl ik'oyyalləhu.
ingida tək'əbbay: and sammint kək'oyyu² kirayu bək'en
ammist birr yihonall.
ato aləmu: bət'am t'iru nəw. bəhotelu wist' migibbet allə?

¹ məzgəb 'a register'

² kək'oyyu 'if you stay'

ingida tək'əbbay: awon migribbet allə. migribbetu
 hulettəññaw fok'¹ lay nəw. fitlefit yihidunna
 wədək'əññ yizuru. bəstek'əññiwo dərəja
 yagəññallu. bədərəjaw ləy yiwu'u.

ato aləmu: igziabher yist'illin

ingida tək'əbbay: abro yist'en.

t'ıyyak'ewoçç

1. ato aləmu wədet hedu?
2. bəhotelu wist' bado kifiloçç allu?
3. min aynət kifiloçç alluaççəw?
4. yəsiddistu birr kifil məttat'əbiyabet əlləw?
5. ato aləmu yetiññawoççu² kifiloçç ayyu?
6. yetiññawin kifil ləməwsəd fəlləgu?
7. bəhotelbetu wist' min yahıl gize yik'oyyallu?
8. and sammint kək'oyyu min yahıl yikəflallu?
9. bəhotelu wist' migribbet allə?
10. migribbetu yet nəw?

Dramatize the above dialogue in class. Tell the receptionist you want a room with a double bed, and with a telephone. Also ask the receptionist how far the post-office is.

¹ fok' 'floor', 'story'
 kə- 'if' with past tense forms.

² yetiññawoççu 'which ones'
 yetiññaw 'which one'

gets'ts' haya and

bəmiɣɪbbet wɪst'

asallafi: t'ena yɪst'illɪŋ.
ato dawit: t'ena yɪst'illɪŋ.
asallafi: yet ləmək'k'əmət' tɪfəllɪgallaččɪhu?
ato dawit: izzih innɪk'k'əmət'allən.
asallafi: yəmiɣibu zɪrzɪr¹ yɪhəwɪnna², getaye.
ato dawit: zare min t'ɪru mɪɣɪb allaččɪhu?
asallafi: yədoro wət', yasa wət', yəbəɣ allɪč'č'a
pasta šutta allən.
ato dawit: yədoro wət'u indet nəw?
asallafi: bət'am t'ɪru nəw.
ato dawit: ine yədoro wət' ɪfəllɪgalləhu.
baləbete dəɣmo yəbəɣ allɪč'č'a tɪfəllɪgalləčč.
asallafi: ɪšši, getaye. min ləmət'ət't'at tɪfəllɪgallaččɪhu?
t'əjj, t'əlla, bira lelam mət'ət't'očč allun.
ato dawit: t'əjju indet nəw? hayləŋŋa³ nəw?
asallafi: yelləm getaye. bət'am ləslassa⁴ nəw.
ato dawit: ɪŋɔdiyaw⁵ and t'ərmus t'əjj amt'allɪn.
asallafi: ɪšši getaye.

-
- 1 zɪrzɪr 'list'
2 yɪhəwɪnna 'here it is'
3 hayləŋŋa 'strong'
4 ləslassa 'soft'
5 ɪŋɔdiyaw 'well then'

gets'ts' haya hulett

asallafi: migibu indet nēw?
 weyzero marta: bēt'am t'iru nēw.
 ato dawit: bēt'am t'iru nēw. and t'omus t'ēj
 čəmmirillin¹.
 asallafi: išši getaye. bēt'am ləslassa t'ēj nēw.
 ato dawit: hisabu² sint nēw?
 asallafi: ammist birr nēw getaye?
 ato dawit: yihəw.
 asallafi: igziabher yist'illin, getaye.
 ato dawit: abro yist'en.

t'ıyyak'ewočč

1. asallafiw bəməjəmməriya min alə?
2. ato dawit min məlləsü?
3. asallafiw min t'əyyək'aččəw?
4. ato dawit min alu?
5. ato dawit lərasaččəwinna ləbaləbetaččəw min aynət
migib azzəzu?
6. min aynət mət't'ət' azzəzu?
7. ato dawitınna baləbetaččəw sint t'ərmus t'ēj t'ət't'u?
8. ləmigbunna ləmət'ət't'u sint kəffəlu?
9. migbu t'iru nəbbərə?

Dramatize the above dialogue in class. Order for something different and try to carry on a conversation with the waiter or your company.

-
- 1 č'əmmirillin 'give us more'
 č'əmmərə 'he added/he gave more'
 2 hisabu 'the bill'

gets'ts' haya sost

bəbunnabet wist'

baddis abəba wist' bizu bunnabetočč allu. bəbunnabet wist' kəbunnana kəšay lela ləslassa mət'ət't'očč yəwič'č' agər mət'ət't'oččinna t'afač'¹ migbočč yiššet'allu.

məsfininna getahun guaddənnəočč naččəw. kəbizu gize bəhuala tɪlantinna addis abəba təgənaññu.

- məsfin: t'ena yist'illin getahun. indəmin alləh?
getahun: t'ena yist'illin. məsfin. indəmin alləh?
kayyəhuh bizu gize honəñ. yet tinoralləh?
məsfin: bəjimma wist' inoralləhu. antəss yet tinoralləh?
getahun: ine baddis wist' inoralləhu. məče mət't'ah?
məsfin: kəsost k'en bəfit mət't'ahu. ahun wədet tihedalləh? tičəkkulalləh?
getahun: yəlləm alčəkkulim.
məsfin: ingdiyawis wədə bunnabet innihidinna bunna innit'ət't'a.
getahun: bət'am dəss yiləññall.
bəjimma wist' min tiseralləh?
məsfin: astəmīralləhu.
getahun: yet tastəmīralləh?
məsfin: bərša timhirbet wist' astəmīralləhu.

bəbunnabet wist'

- asallafi: t'ena yist'illin. min lamt'a?
getahun: (lə məsfin) min tit'ət't'alləh?
məsfin: bira. antəss?

¹ t'afač' 'sweet/tasty'

getahun: inem bira it'et't'allehu.
 (le asallafi) hulett k'iddus giorgis bira
 amt'allin.

asallafi: iŋŋi getaye.

məsfin: antess yet tiseralleh?

getahun: timbaho monoppol iserallehu?

məsfin: siraw indet new?

getahun: siraw bet'am t'iru new. iweddewallehu.
 mist agəbbah inde?

məsfin: besiddist seat tekkul ante biro imet'allehu.
 yəbiroh k'ut'ir sint new?

getahun: yəbiroye k'ut'ir sost meto arba sehatt new.
 likk besiddist seat tekkul it'əbbik'ihallehu.

məsfin: iŋŋi.

getahun: (lasallafi) hisabu sint new?

asallafi: hulett birr karba santim new.

getahun: yihəwinna.

asallafi: igziabher yist'illiñ.

getahun: (ləməsfin) ahun k'et'ero silallebbiñ ləməhed
 ifelligallehu.

məsfin: k'idame inniggenaññallen.
 dəhna wal.

getahun: dəhna wal.

You just met an old friend (member of class) who has been away for a long time. Greet him, ask him where he has been all this time. What he has been doing, and what he plans to do. Invite him for a cup of tea, coffee or beer in the nearest bar. Make an appointment with him for lunch for the next day or week.

gets'ts' haya ammist

mäsfin: yəlləm ɪskahun alagebbahum.
 wədəfit gɪn ləmagbat assɪballəhu.
 antəss attagebam inde?
 getahun: wədə wɪʃ'ʒ' agər lətɪmhɪrt ləməhed
 ɪfəllɪgalləhu. kəzziya sɪmməlləs
 ləmagbat assɪballəhu.
 mäsfin: wədət agər ləməhed tassɪballəh?
 getahun: yɪk'ɪrtal¹. (lasalləfiw) ɪbakkɪh hulett
 t'ərmus bɪra ʒ'əmmɪrɪllɪn.
 asallafi: ɪʃʃi getaye.
 getahun: yɪk'ɪrtə mäsfin. wədə fərənsay agər ləməhed
 assɪballəhu.
 mäsfin: məʃe ləməhed tassɪballəh?
 getahun: bəmmimət'aw amət ləməhed assɪballəhu.
 mäsfin: mɪn lɪttat'əna tassɪballəh?
 getahun: hɪgg lat'əna assɪballəhu.
 baddɪs abəba sɪnt k'ən tɪk'oyyalləh?
 mäsfin: hulett sammɪnt ɪk'oyyalləhu.
 getahun: ɪngɪdiyaw k'ɪdame mɪsa abrən ɪnnɪbla.
 yət ɪnnɪgənəʃ?

¹ yɪk'ɪrtə 'pardon me' 'I beg your pardon'

bəgebəya wist'

baddis abəba wist' tıllık' yəgebəya bota allə. bəzzih
gebəya wist' bizu liyyu liyyu nəgeroçč yişšet'allu.

gebəyaw bizu kifloçč allut. iyyandandu kifıl tər¹
yıbbalall. ləmissale² atkilt ləməgzat bitfəlligu wədatkilt
təra tihedallaççıhu. ihıl ləməgzat bitfəlligu wədhıl təra
tihed tihedallaççıhu malət nəw.

kənnəzzihim ləla yəbəg təra, yədoro təra, yəbərə təra,
yəlıbs təra yəç'amma təranna ləloçčım tərəwoçč allu.

baddis abəba wist' kəsəñño iske k'idame bəgebəya
wist' bizu səwoçč yittayyallu. gimmašoçču³ nəggadewoçč
gimmašoçču dəgmo gəžiwoçč⁴ naçčəw.

məkkəraker⁵ yətələmmədə⁶ nəger nəw. and ik'a ləməgzat
bitfəlligu bəməjəmmeriya ik'awın tayəllaççıhu. kəzziya
bəhuala wəgawın tit'əyyık'alleççıhu. nəggadew wəgawın
kənəgəraççıhu bəhuala kırıkkır tijəmmiralləççıhu.

yalləfəw k'idame ato təsəmma kabborta ləməgzat wədə
gebəya hədu. gebəya indədərresu bək'ət't'ita wədə kabborta
təra hədu.

1	təra	'section'	
2	ləmissale	'for example'	
3	gimmašoçču	'half of them'	
4	gəžiwoçč	'buyers'	
5	məkkəraker	'to bargain'	kırıkkır 'bargaining'/ argument'
6	yətələmmədə	'customary'	

gets'ts' haya səbatt

bəsuk' wist'

ato tēsemma: t'iru kabborta allaččiḥu?
nəggade: awon. min aynet kabborta yifelligallu?
ato tēsemma: t'ik'ur kabborta ifelligalləhu.
nəggade: k'ut'rwo sint nəw?
ato tēsemma: arba hulett nəw.
nəggade: yihəwinna. bət'am t'iru kabborta nəw.
ato tēsemma: wagaw sint nəw?
nəggade: silsa birr nəw.
ato tēsemma: indet!¹ bəsilsa birr bət'am widd nəw.
ibbakkiwo ayk'əllidu.² irgit'u sint'nəw?
nəggade: alk'əllidim. yihin aynet kabborta lela bote
yelləm. iṣṣi ləsswo assir birr ik'ənnisalləhu.³
ato tēsemma: yeməč'ərrešaw⁴ waga arba birr yihonəll.
ato tēsemma: bəsəlasa birr ayšet'um?
nəggade: bəsəlasa birr gudat⁵ nəw. giddyelləm bəsəlasa
ammist birr yiwsədut.
ato tēsemma: kəsəlasa birr bəlay ləməkfəl alčilim.
bifelligu bəsəlasa birr igəzawalləhu.
nəggade: wədefit dəmbəñña⁶ yihonəllu. giddyelləm
bəsəlasa birr yiwsədut.
ato tēsemma: yihəw səlasa birru. yihəw kabbortaw. igziabher
yist' illiñ.
ato tēsemma: abro yist'en.

¹ indet 'how' (exclamation)

² ayk'əllidu 'don't joke' (you, polite) k'əllədə
'he joked'

³ ik'ənnisalləhu 'I will reduce/make a discount'

⁴ yeməč'ərrešaw 'the final'

⁵ gudat 'loss'

⁶ dəmbəñña 'customer'

1. You want to buy a shirt, a pair of shoes, or some fruits or vegetables. Ask for the thing you want to buy (fruits and vegetables are sold per kilogram) and bargain about the price.
2. Your friend doesn't know Amharic and he wants to buy an umbrella. Would you help him buy one for a good price.

gəts'ts' haya zət'əñ

bəbankbet wist'

- p'awlos: t'ena yist'illiñ.
- mərreja: t'ena yist'illiñ. min lirdawot?
- p'awlos: ibakkiwo yəminizzari kifil yetiññaw nəw?
- mərreja: fitləfit yihidunna wədə gira yizuru. yəminizzari
kifil yəmil ts'ihuf yayallu. izziya nəw.
- p'awlos: igziabher yist'illiñ.
- mərreja: abro yist'ən.
- sərratəñña: t'ena yist'illiñ getaye, min lirdawot?
- p'awlos: inenna baləbete, çek ləməmənzer infəlligallən.
- sərratəñña: yəgill çek nəw wəyiss yəməsriyabet çek?
- p'awlos: yəne yəməsriyabet çek nəw. yəbaləbete gın
yamərikan yəməngədəññočč çek nəw.
- sərratəñña: yəsswo çek bamərikan birr nəw wəyiss bəityop'p'iya
birr.
- p'awlos: bəityop'p'iya birr nəw.
- sərratəñña: kəñña gar hisab alləwot?
- p'awlos: awon. yəmat't'ərak'əmiya hisab alləñ.
- sərratəñña: yəməttawək'iya wərek'ət alləwot?
- p'awlos: awon. yəsəlam guadd yəməttawək'iya wərek'ət
alləñ. yihəwinna getaye.
- sərratəñña: t'iru. bəčeku jərba lay yifərrimu.
- p'awlos: išši. yihəw fərrəmku.
- sərratəñña: gənəbu yihəwinna. yik'ut'ərut.
- p'awlos: likk nəw. aməsəgginalləhu.
- sərratəñña: minimm aydəlləm. isswos yəne imebet. kəñña gar
hisab alləwot?
- marta: awon. yəček hisab alləñ.
- sərratəñña: yəməttawək'iya wərek'ətiss?
- marta: pasporten yižžəalləhu. yihəwinna.

gets'ts' selasa

serrateñña: mēlkam. čeku yēsint birr nēw?
 marta: yēhamsa amerikan birr nēw.
 serrateñña: hamsa yamerikan birr mēto haya ammist
 yēityop'p'īya birr yihonall. bēčeku lay yifērrimu.
 marta: išši. yihēw fērrēmku.
 serrateñña: mēto haya ammistu birr yihēwinna. yik'ut'ērut.
 marta: likk nēw.
 martanna
 p'awlos: igziabher yist'illīñ.
 serrateñña: abro yist'ēn.

gets'ts' selasa and

bəpostabet wist'

- p'awlos: t'ena yist'illirñ.
innəzzihın dəbdabbewoçč ləmələk ifəllig
nəbbər.
- serrateñña: yet agər yəmmihedu naččəw?
p'awlos: innəzzih hulettu wədə fərənsay agər
yəmmihedu naččəw. innəzzih ammistu dəgmo
yagər wist' dəbdabbewoçč naččəw.
yək'ərrut səbattu wədə amerika yəmmihedu
naččəw.
- serrateñña: hullum bətəra məlikt yəmmillaku naččəw
wəyiss bayyər yəmmihedu naččəw?
p'awlos: wədə fərənsay agər yəmmihedut dəbdabbewoçč
bayyər yəmmillaku naččəw. wədə amerika
yəmmihedut bayyər yəmmillaku yadəra
dəbdabbewoçč (rekomandewoçč) naččəw.
yagər wist' dəbdabbewoçču gin bətəra
məlikt yəmmillaku naččəw.
- serrateñña: wədə fərənsay ləmmilakut hulett dəbdabbewoçč
dəgmo ləyyandandaččəw asra ammist santim,
wədə amerika ləmmillakut siddist
dəbdabbewoçč ləyyandandaččəw and birr
kəhaya ammist santim, lammistu yagər wist'
dəbdabbewoçč dəgmo ləyyandandaččəw asra
ammist santim bət'ək'lallaw zət'əñ birr
karbə ammist santim yikəflallu.
- p'awlos: bətəč'əmmari ammist baland birr, asra ammist
balassir santim, haya balammist santiminna
haya balə silsa ammist tembročč yist'uñ.
- serrateñña: kəbəfitəññaw gar bət'ək'lallaw haya zət'əñ
birr kəzət'əna ammist santim yihonall.
- p'awlos: ičši. səlasa birr yihəwinna.
serrateñña: ammist santim məls alləwot yihəwinna.
p'awlos: igziabher yist'illirñ.
serrateñña: abro yist'ən.

gəts'ts' səlasa hulett

bəč'amma səfi suk' wist'

- p'awlos: t'ena yist'illiñ.
- č'amma səfi: t'ena yist'illiñ. min liredawot ič'ilalləhu?
- p'awlos: yəmittaddəsu č'ammawočč silallun ləmasaddəs
infəlligallən.
- č'amma səfi: č'ammawočču yət allu?
- p'awlos: bəborsaw wist' naččəw. innəzzihunna. sost
yəwənd č'ammanna arət yəset č'ammawočč naččəw.
- č'amma səfi: min aynət sira yifəlligallu? gimmaš sol wəyiss
mulu sol yifəlligallu?
- p'awlos: mulu sol bihon t'iru yiməsləññall.
tərəkezū gomma indihonilliñ ifəlligalləhu. min
aynət yəgomma tərəkez alləwot?
- č'amma səfi: t'iru aynət t'ənkarrə yətərəkez gomma alləñ.
- p'awlos: ingdiyaw ləne č'ammawočč mulu solinna tərəkezoččun
gomma yadırgulliñ?
- č'amma səfi: išši. imməbetess indet indissərrulliwo
yifəlligallu?
- marta: arattum č'ammawočč tərəkezaččəw indilləwwət'
ifəlligalləhu. bətəč'əmmari nəč'č'u č'amma
t'ik'ur k'ələm indik'əbballiñ ifəlligalləhu.
- č'amma səfi: yiččalall. bət'k'lallaw haya birr tikəflallaččihu.
- marta: haya birr albəzzam inde? asra simmint birr
inkəflallən. məč'ess min innadərgallən.
- č'amma səfi: gidd yelləm. dəmbəñña tihonuññallaččihu. basra
simmint birr isəralłaččihualləhu.
- p'awlos: ləməče yadərsulliñall?
- č'amma səfi: səmonun bəal siləhone and sammirt yiwəsdall.
yəzare sammint bitmət'u təzəgajto tagəññutallaččihu.
- p'awlos: ahun yəmminkəfləw nəgər allə?
- č'amma səfi: yəčalāččihutın yahıl k'bd bitkəflu t'iru nəw.

gets'ts' səlasa sost

p'awlos: ahun simmint birr ikəflalləhu. assirun birr
č'ammawin siwəsd ikəflalləhu. simmintu birr
yihəwinna.

č'amma səfi: k'oyyu ləsimmintu birr dərresəñ list'aččiḥu.
marta: yik'irta dərresəññun rəssanəw. igziabher
yist'illiñ. dəhna yirwalu.

č'amma səfi: dəhna walu.

gets'ts' səlasa aratt

hakimbet

ato girma: alo. yet new?
silkeñña¹: ras dësta hospital new.
ato girma: ibakkiwo kədokter p'et'ros gar ləmənnəgager
ifəlligalləhu.
silkeñña: and gize yit'əbbik'u.
ners(astamami) yədokter p'et'ros biro.
ato girma: hakimun ləmayət ifəlligalləhu. lənəgə
k'ət'ero məwsəd ič'ilalləhu?
ners: nəgə bammist səat limət'u yič'iləllu?
ato girma: awon. awon ič'ilalləhu.
ners: simwo man new?
ato girma: girma.
ners: yabbatwo sim man new?
ato girma: hayle.
ners: nəgə likk bammist səat yimt'u.
ato girma: išši. aməsəgginalləhu².
ners: minimm aydelləm.³

bəhakimbet wist'

ato girma: t'əna yist'illiñ girma ibbaləlləhu.
ners: t'əna yist'illiñ. yik'k'əmət'u.
hakimu ahun yimet'allu. tinnirš yit'əbbik'u.

-
- ¹ silkeñña: 'telephone operator'
² aməsəgginalləhu 'thank you' (literally, 'I thank')
aməsəggəne 'he thanked'
³ minimm aydelləm 'you are welcome' (literally 'it is
nothing')

gets'ts' səlasa ammist

ners: ato girma, yigbu.
dokter p'et'ros: t'ena yist'illiñ.
ato girma: t'ena yist'illiñ dokter.
dokter p'et'ros: yik'k'əmet'u. min liredawot ičilalləhu?
ato girma: hoden¹ yamməññall². ləməmmərmər³ ifəlligalləhu.
dokter p'et'ros: indet yadərgwotall?⁴
ato girma: bət'am yak'k'at'iləññall.
 and and gize dəgmo yik'ort'əññall.⁵

ato girma: t'əwatinna mata bət'am yamməññall.
dokter p'et'ros: məče jəmmərwot?
ato girma: karatt k'en bəfit jəmmərəñ.
dokter p'et'ros: sirawo mindin nəw?
ato girma: astəmari nəñ.
dokter p'et'ros: bək'en sint səat yiserallu?
ato girma: abzaññawin⁶ gize bək'en simmint səat
 iseralləhu.

dokter p'et'ros: yihinnin mədhanit isət'wot'alləhu.
 bək'en aratt gize bəšorba mankiya
 yit'ət't'u. kəsammint bəhuala yimmələsu.
 indəgena imərəmmirwotalləhu.

-
1	hod	'stomach'
2	yamməññall	'I have pain' (literally, 'it makes me sick'
'I have pain in the stomach'
3	ləməmmərmər
mərəmmərə	'to be examined'
'he examined'
4	yak'k'at'iləññall	'it burns me'
5	yik'ort'əññall	'I have a stomach ache' (literally
'it cuts me')
6	abzaññaw
abzaññawin gize	'most of...'
'most of the time'

gets'ts' səlasa siddist

ato girma: igziabher yist'illiñ doktər.
 doktər p'etros: abro yist'en. dēhna yīwalu.
 ato girma: dēhna yīwalu.

t'ıyyak'ewočč

1. ato girma silk wədet dəwwəlu?
2. ləmin dəwwəlu?
3. bəməjəmməriya kəman gar tənəgaggəru?
4. kəzziya bəhualass kəman gar tənəgaggəru?
5. k'ət'əro ləməčə tək'əbbəlu?
6. nərswa min t'əyyək'əččəčəw?
7. ato girma minəččəwin¹ yammaččəwall?
8. indet yadərgəččəwall?
9. hakimü min t'əyyək'aččəw?
10. mədhanit sət't'aččəw?
11. ato girma wədə hakimbet məčə yimməlləssallu?

1. Assume the role of the patient and carry on a conversation with the doctor (one of your class-mates) in class. Call first to make an appointment.

2. Assume the role of the doctor and ask the patient various questions concerning his ailment.

¹ minəččəwin 'what part of his body'
 literally 'his what'
 minəččəwin yammaččəwall? 'what is he suffering from'

yelibs nits'ihinna mesč'a suk'

- marta: t'ena yist'illiñ.
serrateñña: t'ena yist'illiñ.
marta: libs ləmasat't'əbinna ləmast'ərreg ifellig nəbbər.
serrateñña: libsu yet nəw?
p'awlos: izziya məkina wist' nəw. amət'awalləhu.
- serrateñña: min min allačçıhu?
marta: yene sost k'əmis, hulett šurrab, and kabbortanna
aratt šəmizočč naččəw.
p'awlos: yene dəgmo sost mulu libs, sost šurrab and
kabbortanna siddist šəmizočč naččəw.
serrateñña: hullum band dərresəññ lay yihun?
marta: awon band dərresəññ lay yadrigut.
serrateñña: simwon man libəl?
marta: wəyzero marta duk.
serrateñña: šəmizočču amido yasfəlligaččəwall?
p'awlos: awon yene šəmizočč saybəza bətinnišu amido
yasfəlligaččəwall.
marta: yene amido ayasfəlligaččəwim.
ləməče yidərsall?
serrateñña: lətenəgə wədiya basra and səat yidərsall.
dərresəññu yihəwinna.
martanna
p'awlos: igziabher yist'illiñ. tənəgə wədiya inmət'allən.

gets'ts' səlasa simmint

bəlibə səfi suk' wist'

baddis abəba wist' bizu libə səfiwočč allu.

abzaññaw¹ yeityop'p'iya hızb yetəsəffa²libə aygezam.
and səw addis libə ləmasseffat³ bifəllig bəməjəmməriya
č'ərk'un⁴ yigezall. kəzziya bəhuala č'ərk'un ləlibə-səfi
yisət'all.

ato girma ləlīdət bəalaččəw addis libə ləmasseffat
sıləfəlləgu t'ik'ur yəsuf⁵ č'ərk' gezzunna wədə libə-səfi
suk' hedu.

ato girma: t'ena yist'illīñ ato fəllək'e.

ato fəllək'e: t'ena yist'illīñ ato girma.

zare keyət mət't'u?

ato girma: libə ləmasseffat mət't'ahu.

ato fəllək'e: dəs-yiləññall. č'ərk'un gezzu?

ato girma: awon, yihəwinna. sost metir nəw. iyyandandun
metir bəsəlasa birr gezzahut.

ato fəllək'e: bət'am t'iru č'ərk' nəw. min aynət
sifet yifəlligallu?

ato girma: t'iru sifet ifəlligalləhu.

ato fəllək'e kotu baləhulett wəyiss balə sost k'ulf⁶ yihun?

ato girma: baləsost k'ulf bihon t'iru nəw.

¹ abzaññaw 'most of'

² yetəsəffa-libə 'ready made clothing'

³ (lə)masseffat 'to have (a suit, dress) tailored'

⁴ č'ərk' 'cloth'

⁵ yəsuf 'wool'

⁶ k'ulf 'button' (key)

ato fəllək'e: awon, baləsost k'ulf t'iru yihonall. surriwiss
indet yihunɪlliwot?

ato girma: surriw rəjjim bihon t'iru nəw.

ato fəllək'e: lela min yifəlligallu?

ato girma: sədəriyya¹ ifəlligalləhu.

ato fəllək'e: t'iru. libsun ləməče yifəlligutall?

ato girma: yelidət beale yezare asra ammist k'en siləhone
ləzziyan gize ifəlligəwalləhu.

ato fəllək'e: išši ləzare asra ammist k'en yidersall.
yezare sammint ləmukkəra² ləməmt'at yičilallu.

ato girma: awon ičilalləhu. bəsint seat limt'a?

ato fəllək'e: likk bezzihu³ seat yimt'u.

ato girma: išši

ato fəllək'e: yelibsu məsfiya waga silsa ammist birr nəw.
ahun sint yikəflallu?

ato girma: ahun haya birr ikəflalləhu. arba ammistun
birr libsun siwəsd ikəflalləhu.

ato fəllək'e: išši t'iru nəw.

ato girma: igziabher yist'illin ato fəllək'e. dəhna yiwəlu.

ato fəllək'e: abro yist'en, dəhna yiwəlu.

You want a suit, or a dress made. You have the material.
Tell your tailor (member of the class) how you want your
suit or dress made and other details, and also when you want
it for.

-
- ¹ sədəriyya 'vest'
² ləmukkəra 'for trial'
³ bezzihu 'at this'
bezzihu seat 'at this time'

gets'ts' arba

yək'unjinna salon

- marta: t'ena yist'illiñ.
ts'əgur seri: t'ena yist'illiñ.
marta: bizu wərəfa allə?
ts'əgur seri: minimm wərəfa yelləm. issiwo bičča nəwot.
marta: bət'am iddileñña nəñ.
ts'əgur seri: bəsira k'ən bizuwočču dəmbəññoččaččin aymət'um.
ts'əgurwon indet ləmæssərat yifəlligallu?
bəwiha wəyiss bəsət?
marta: bəməjəmməriya ləməttat'əb ifəlligalləhu.
kəzziya bəhuala bəwiha ləmæssərat ifəlligalləhu.
ts'əgur seri: zare pərmənənt yasfəlligwotall?
marta: ləpərmənənt sint nəw yəmmikkəffələw?
ts'əgur seri: pərmənənt bičča yəhone indəhone asra ammist
birr nəw. k'ələm kəfəlləgu haya ammist birr
yihonall?
marta: nəgə tıllık' gıbža sıllalləbbiñ pərmənəntınna
k'ələm badərg yışşal yıməsləññall.
ts'əgur seri: min aynət gıbža alləbbiwot?
marta: guaddəññaye tageballečč.
ts'əgur seri: ingdiyaw pərmənəntınna k'ələm yadrigut.
marta: lay layun bətınnıšu biyastəkakkılullıñ
ıwəddalləhu.
ts'əgur seri: ıışşı bədəssıta. yət'ıfır k'ələm yasfəlligwotall?
marta: min aynət k'ələm alləčçıhu?
ts'əgur seri: yımret'u bizu aynət t'ıru t'ıru k'ələm allən.
marta: yihəññaw yışşaləññall.
ts'əgur seri: ts'əgurwo ıskidərk' k'ələmun ık'əbballıwotalləhu.
marta: ıışşı t'ıru.

gets'ts' arba.and

ts'əgur səri: ts'əgurwo dərək'uall. ahun labət't'irilliwot.
marta: iŋŋi. bət'am t'iru hone.
ts'əgur səri: indet labət't'irilliwot.
marta: ləməlke indəmmismama yabət't'irullin.
ts'əgur səri: yih indet nəw? bəməstawətu yimməlketut.
marta: bət'am t'iru nəw. k'onjo adərrəguŋ.
ts'əgur səri: dəmbəŋŋoçčəçin in k'onjo ləmadrəg yətəzəgajjən
nən.
marta: bət'ək'lallaw sint likfəliwot?
ts'əgur səri: ləts'əguriwo hayammist birr lət'ifir k'ələm
hulett birr - bət'ək'lalləw haya səbatt birr
yihonall.
marta: səlasa birr yihəwinna.
ts'əgur səri: sost birr məls alləwot yihəwinna.
marta: igziabher yist'illin.
ts'əgur səri: abro yist'ən. ləguaddəŋŋawo məlkam gabičča
yadiriŋliəččəw.
marta: amen. dəhna yiwalu.
ts'əgur səri: dəhna yiwalu.

gets'ts' arba hulett

ts'əgur astəkakay suk'

- p'awlos: t'ena yist'illiñ.
ts'əgur astəkakay: t'ena yist'illiñ.
p'awlos: ts'əguren ləməstəkakəl ifəllig nəbber -
bizu səw alləwot?
ts'əgur astəkakay: yik'k'əmət'unna tinniš yit'əbbik'u.
and səw bičča nəw yalləñ bizu gize aywəsdim.
p'awlos: min yahıl gize yəmmiwəsd yiməslwotall?
ts'əgur astəkakay: ingdiyaw izzih dərrišše mət't'ahu.
ts'əgur astəkakay: tolo yimmələsu.
p'awlos: išši tolo imməlləsalləhu.
ts'əgur astəkakay: ahun yəsswo tərta nəw. indet adrigge
lastəkaklwot?
p'awlos: kəwədəfite at'ərr yibəlilliñ. kəwədəhualaye
dəgmo lay layuninna sir sirun yastəkaklulliñ.
ts'əgur astəkakay: išši getaye. ts'əgurwənməttat'əb yifəlligallu?
p'awlos: išši yit'əbuñ.
ts'əgur astəkakay: ts'imwon mēllač'ət yasfəlligwotall?
p'awlos: yəlləm aməseginalləhu. ts'imen ibet
illač'č'alləhu.
ts'əgur astəkakay: bəməstawətu yimməlketut. indet nəw?
p'awlos: bət'am t'iru nəw. sint likfəlliwot?
ts'əgur astəkakay: hulett birr nəw getaye.
p'awlos: igziabher yist'illiñ. ləwədəfitimm izzih
imət'alləhu.
ts'əgur astəkakay: abro yist'ən, bət'am dəss yiləññəll.
p'awlos: t'ena yist'illiñ. dəhna yiwalu.
ts'əgur astəkakay: dəhna yiwalu.

gets'ts' arba sost

bet mækkərayət

ato girma: t'ena yist'illirñ
mængədəñña: t'ena yist'illirñ
ato girma: ibakkiwo izzih səfər¹ yəmmikkərayy bet allə?
mængədəñña: awon, ya tıllik' bet yikkərayall.
ato girma: kirayu sint nəw?
mængədəñña: bəwnətu alawk'im. baləbetəččun ləmət'əyyək'
yirčılallu.
ato girma: igziabher yist'illirñ.
ato girma: t'ena yist'illirñ
baləbet² t'ena yist'illirñ.
ato girma: bet ləməkkərayət ifəlligalləhu.
betun ləmayət irčılalləhu?
baləbet: awon yirčılallu.
ato girma: sint kifločč allut?
baləbet: hulett məññitabet, and salon, and migibbet,
and ik'a betınna and məttat'əbiyabet,
bet'ək'lallaw³ siddist kifločč allut.
yih salonu nəw. yih migibbetu nəw.
innəzzih məññitabetəčču naččəw. ik'a betunna
məttat'əbiyabetu bəzziya bəkkul⁴ naččəw.
ato girma: məttat'əbiyabetun liyasayyuñ yirčılallu?

¹ səfər 'vicinity'

² baləbet 'land lord/land lady' (literally, 'owner')

³ bet'ək'lallaw 'all in all' 'in general'

⁴ bəzziya bəkkul 'on that side'

baləbet: awon ičılalləhu. məttat'əbiya betu yih nəw.
 wiha mamok'iya¹ alləw.
 ato girma: kirayu sint nəw?
 baləbet: kirayu bəwər məto hamsa birr nəw.
 ato girma: ləwihanna ləməbrat yəmmikəfl man nəw?
 baləbet: ləwihanna ləməbrat yəmmikəfl təkərayu² nəw.
 ato girma: məto hamsa birr yalə wihanna yaləməbrat bət'am
 bizu nəw.
 baləbet: sint ləməkfel yičılallu?
 ato girma: yalə³ wihanna yalə məbrat bəwər məto haya birr
 ikəflalləhu.
 baləbet: bəməto haya birr ayikkərayyim. išši gidyəlləm
 bəməto haya ammist hirr akkərayyewalləhu.
 ato girma: ingdiyaw nəgə ik'ayen amət'alləhu. ahun
 kirayun yifəlligallu?
 baləbet: nəgə ik'awon siyamət'u yikəflallu.
 kirayun ask'əddiməw⁴ yikəflallu.
 ato girma: t'iru. ingdiyaw nəgə imət'alləhu.

t'iyyak'ewočč

1. ato girma bəməjəmməriya mannin agəññu?
2. məngədəññawin min t'əyyək'ut?
3. məngədəññaw min məlləsə?
4. yəbetun kiray nəggəraččəw?

-
1	mamok'iya	'heater'	wiha mamok'iya	'waterheater'
2	təkərayu	'the person who rents'		
	təkəray	'one who rents'		
3	yalə	'without'		
	yaləwihanna yaləməbrat	'without water and light'		
4	ask'əddiməw	'in advance' (you, formal).		

gets'ts' arba ammist

5. betu sint kifločč allut?
6. kirayu sint nēw?
7. lēwihanna lēmēbrat yēmnikēfīl man nēw?
8. ato girma betun bēsint mēkkērayet yifēllīgallu?
9. bēkirayu kēbalēbetu gar tēsammū?
10. antē balēbet nēh. issu (member of the class) bet mēkkērayet yifēllīgall. tēnēgagēru.
11. anči bet mēkkērayet tifēllīgiallēš. ine yēmnikkēray bet allēñ. t'ēyyik'iñ.

gērēd mēk't'ēr

ato girma:	simiš man nēw?
bizunēš:	sime bizunēš nēw.
ato girma:	kēzzih bēfit yet tīseri nēbbērē?
bizunēš:	nēts'annēt hotel isēra nēbbērē.
ato girma:	mīgib mēsrat, libs mat'ēbinna mētēkkos ¹
tīčryiallēš?
bizunēš:	awon ičilallēhu.
ato girma:	dēmoziš sint nēw?
bizunēš:	bēwer hamsa birr nēw.
ato girma:	izzih bizu sira yellēm.
wannaw sira mīgib mēsrat, bet mēt'rēg, alga
mant'ēfinna ² libs mat'ēb nēw. hamsa birr
bizu nēw.
arba ikēflišallēhu.
bizunēš:	lēsiraye arba birr bēt'am tinniš nēw.
ato girma:	wēdēfit dēgmo ič'ēmmirillišallēhu.

¹ mētēkkos 'to iron'

² mant'ēf 'to spread out' (infinitive)
alga mant'ēf 'to make bed'

gets'ts' arba siddist

bizunəš: išši. t'iru nəw.
 ato girma: təyaž¹ alləš?
 bizunəš: awon getaye.
 ato girma: sira məče ləməjəmmər tičiyialləš?
 bizunəš: nəgə t'əwat ləməjəmmər ičilalləhu.
 ato girma: təyažišin məče ləmant'at tičiyialləš?
 bizunəš: bəmanniññawim² gize ləmant'at ičilalləhu.
 ato girma: təyažišin nəgə t'əwat amč'inna kəzziya
 bəhuala sira litjəmmiri tičiyialləš.
 bizunəš: išši getaye. t'ena yist'illiñ.
 ato girma: t'ena yist'illiñ, dəhna wayi.

Interview a possible employee you want to hire, for instance, a cook, a maid-servant, a man-servant, a guard, a gardner, etc...

Find out what he/she can do, about his/her experience and how much he/she wants. Take turns with your class mates.

¹ əyaž 'guarantor'
² manniññawim 'any' 'each' 'every'
 bəmanniññawim gize 'any time'

sinima

p'awlos: t'ena yist'illiñ, abbəbə.
abbəbə: t'ena yist'illiñ, p'awlos. t'ena yist'illiñ.
marta: t'ena yist'illiñ.
p'awlos: kəṭəyayyən bīzu gize honen.
abbəbə: awon. sayittassəb gizew yirot'all.
marta: tīlantirna mata p'awlosinna ine kəsuk' sinnimət'a
kəsinima bet sittiwət'a ayyənih.
abbəbə: awon. kəmiššitu sost sət təkkuḷ lay?
p'awlos: likk nəw. min sinima nəbbərə?
abbəbə: yət'aliyan sinima nəbbərə.
marta: t'iru nəbbərə?
abbəbə: bət'am t'iru nəbbərə.
p'awlos: silemindin nəbbərə?
abbəbə: libb yəminəka yəfık'ır tarik nəbbərə.
marta: isti sile tariku tinniš nigərən.
abbəbə: tariku rəjjim nəw. setriyyəwa indagəbbačč bəməkina
adəga timotallečč. nəgər gin, bəwnətu tariku
sile baliyyəw nəw.
marta: adəga sidərsbbat balwa yət nəbbərə?
abbəbə: yasazzinall, balwa bəzziyan gize ləsswa k'əmisinna
č'amma ləməgzat suk' wist' nəbbərə.
p'awlos: yəmistun mot min gize awwək'ə?
abbəbə: bet indəgəbba yətirafik polisočč siladəgaw
nəgğərut. wədiyawinu kənnəssu gar wədə hakimbet hədə.
marta: indet yasazzinall.
abbəbə: kəzziya bəhualə ibd honə. indiyawim polisoččun
riyyətaggələ rasun ləməgdəll yifəllig nəbber.
p'awlos: išši, bəhualass min honə?
abbəbə: mistu resa lay hono irirr bilo alk'iso wədə betu
təmələsə.

gəts'ts' arba simmint

marta: yaltaddələ!
 p'awlos: yetariku məč'ərreša indet nəw? rasun yığədlall?
 abbəbə: yəlləm. bet'am kəff yalə bisiçit adrobbət, dəhiyto
 bəməčərreša yimotall.
 marta: iwnətim libb yəmminəka sinima nəbbərə.
 p'awlos: fotograf annəsası indet nəbbərə?
 abbəbə: bet'am t'iru nəbbərə. kəsinimaw məjəmməriya ansıto
 setiyyəwa iskittimot dirəs tiriyyıtu bet'am
 asdəssačč nəbbərə. tariku iyyək'ət't'ələ sihed
 tiriyyıtum bəməlləwawət' hazənın yığəłts' nəbbərə.
 marta: ləməhonu artistočču t'aliyanočč naččəw?
 abbəbə: awon. wannaw artist, balliyyəw Antonio Guido
 nəbbərə. mistu Fiorella nəbbərəčč.
 p'awlos: t'iru sinima ayyəha!
 abbəbə: innantəm littayut yığəbball.
 p'awlos: sinimawın ləmayət sint kəfəlk?
 abbəbə: ine landəñña dərəja hulett birr kəfiyye gəbahu.
 gin yand birrinna yəhulett birrim allə. ində
 dərəjaw nəw.
 marta: yəsetoččinna yəwəndočč bota yətələyyə nəw?
 abbəbə: yəlləm. yətələyyə aydəlləm. yədərəjaw liyyunnət
 bəgenzəb bičča nəw.
 p'awlos: sinimaw sint səat fəjjə?
 abbəbə: and səat təkkuł fəjjə. bızuw sinima kand səat
 təkkuł bəlay aywəsdım. nəgər gin hulett səatınna
 sost səatım yəmmiwəsdu sinimawočč allu.
 marta: dərəjawočču indet yilləyyallu?
 abbəbə: andəññaw dərəja fok' lay nəw. kəzziya bədəmb
 yittayyall. hulettəññaw dərəja midirbet nəw,
 sostəññawım dərəja midirbet hono kəhulettəññaw
 dərəja bəstəfit nəw.
 p'awlos: yəyyədərəjawočču waga hulgize yətəwəssənə nəw?
 abbəbə: yəlləm. ində sinimaw aynət nəw. and and gize
 yik'ənnısalı, and and gizem yič'əmmıralı.

gəts'ts' arba zət'əñ

p'awlos: min aynət sinima indallə ask'əddimo indet ləməwək' yışçalall?

abbəbə: bızuwın gize bəgazet'a lay k'ədəm bīlo sīlə sinimaw yıts'ts'afall. and and gizem bəradiyo yinnəggerall. indihum bəyyəbotaw mastawək'ıya yılet't'ıfallu.

marta: bət'am t'ıru zəde nəw.

p'awlos: bəkətəma wıst' ləla min min aynət sinimawoçç yittayyallu?

abbəbə: lıyyu lıyyu sinimawoçç yittayyallu. ləmıssale, yamerikan, yəfərənsay, yəngliz, yarəb, yəhind sinimawoçç yittayyallu. bətəçəmmarim yəityop'p'ıya sinimawoçç yittayyallu.

p'awlos: bət'am t'ıru nəw.

marta: and k'ən məhed alləbbın.

abbəbə: ine lıgabızaççıhu. məče yimməççaççıhuall?

marta: abzaññawın gize mata mata minımm sira yəlləbbınım. bihonım k'ıdame wəyım ihud mata yışşalall.

abbəbə: abzaññaw səwım sinima yəmmiyayəw k'ıdamenna ihud nəw.

p'awlos: yəmmimət'aw k'ıdame mata innıhid. sinimaw yəmmıjjəmmərəw bəsint səat nəw.

abbəbə: sinimaw yəmmıjjəmmərəw lıkk bəhulətt səat nəw. ine band səat təkkuł bətaççıhu dıres imət'alləhu.

p'awlos: t'ıru int'əbbık'ıhallən.

marta: k'ədəm bıləh nanna ırat abrən inbəlallən.

abbəbə: imokkiralləhu. ahun lıhid, bət gudday aləbbıñ.

marta: dəhna, k'ıdame indattık'ər.

abbəbə: gıdd yəlləm alk'ərım. t'ena yıst'ıllıñ.

p'awlos: t'ena yıst'ıllıñ, innayıhallən.

gets'ts' hamsa

yərša bota

- abbəbə: t'ena yist'illiñ, p'awlos.
p'awlos: t'ena yist'illiñ, abbəbə.
abbəbə: tadiyas indəmin nəh?
p'awlos: dəhna igziabher yimməsgən, antəss?
abbəbə: dəhna nəñ amlak yimməsgən.
p'awlos: sira indet yadərgwotall?
abbəbə: minimm aylimm.
and gəbəre aggot alluñ. yərša botaččəwin ləməgobñet
assibbe nəbbər. antəna wəyzəro marta tihedu
indəhon abren innihid.
p'awlos: məče ləməhed assibəhall?
abbəbə: yəmmimət'aw ihud gize kallačçıhu binnihed
t'iru yiməsləññall.
p'awlos: ihud bət'am t'iru gize nəw. martan t'əyyik'e
inəgrihalləhu. irgit'əñña nəñ yəgubiññitu
təkafay ləməhon dəss yilatall.
abbəbə: tadiya ləhud k'ət'əro innadırğa?
p'awlos: məkam. yət innigənañ?
abbəbə: rak'k' sıləmmil kət'əwatu likk bəhulətt səat
mət'ičče iwəsdačçıhuallehu.
p'awlos: bəl dəhna wal. ihud innayihallən. dəhna
wal ingidih ihud imət'alləhu.

abbəbə: t'ena yist'illiñ marta. t'ena yist'illiñ, p'awlos.
martanna
p'awlos: t'ena yist'illiñ abbəbə. likk bəseətu mət't'ah.
abbəbə: tadiyass innihid.
marta: išši. p'awlosinna antə yihinnin məkinaw wist'
asgəbbu.
abbəbə: yih mindin nəw?
marta: yəməngəd k'urs nəw.

gets'ts' hamsa and

marta: yeməngəd k'urs nēw.
 abbəbə: min asassəbaččiḥu. bəməngəd lay bīzu bunna-
 betoččinna migibbetočč allu.
 marta: bīzu aydəlləm. tinnīš nēw.
 abbəbə: mēlkam. bēlu innīhid.

 abbəbə: issaččəw aggote naččəw. ato kəbbədə yībbalallu.
 innəssu guaddəñnočče wəyzəro martanna ato
 p'awlos yīballallu.

 martanna
 p'awlos: t'ena yīst'illīñ, ato kəbbədə.
 kəbbədə: t'ena yīst'illīñ. inkuan dəhna dərresəččiḥu.
 wədə bet gību. kəlījočče gar lastəwawk'aččiḥu.
 k'uč'č' bēlu. tadiya t'əlla yīmt'a?
 marta: yəlləm. igziabher yīst'illīñ.
 p'awlos: sinnit'ət't'a nēw yəwalnēw.
 bəwnətu minimm ayasfəllīgim. kəgībir tənəstən
 nēw wədəzzih yəmət't'anēw.
 kəbbədə: mīnalbat kəgubīññīrtu sīnimməlləs gora innīlallən.
 marta: t'īru.
 kəbbədə: wədə iršaw innazgim.
 p'awlos: išši. yərša mərətu min yahīl yīhanall?
 kəbbədə: hulett gašša nēw.
 marta: tīllīk' nēw. min aynət ihīl yabək'lall?
 kəbbədə: botaw ləm nēw. bīzu aynət ihīl yabək'lall.
 ləmisalle sīnde, bək'k'ollo, t'ef, gəbs,
 lelām aynət ihīl yabək'lall. bətəč'əmmari
 šīnkurt, gommən, k'ariyanna liyyu liyyu atkīlt
 yabək'lall.

. gets'ts' hamsa hulett

marta: iwnetimm ləm məret nəw.
 p'awlos: bəmin yarsallu?
 kəbbədə: bəbərə nəw.
 p'awlos: ihilu sidərs ač'ido ləməkəmmər irdatə
 yagəññallu?
 kəbbədə: awon bakkababiye kallut gəbərəwočč gar
 tēgagzən insərallən. yaləzziyamma yət
 yiččalall?
 marta: bamet wist' sint gize yamərtallu?
 kəbbədə: and gize bičča nəw.
 p'awlos: yəgibrinna sira hayləñña nəw.
 kəbbədə: hayləñña nəw asdəssaččim nəw. ihilu afirito
 siyašət lij wəldo, asadigo indəmədar nəw.
 marta: iwnet alləwot.
 p'awlos: igziabher yist'illiñ, ato kəbbədə. ahun
 binnihed yiššalall.
 kəbbədə: bet gora satillu.
 marta: biččal t'iru nəbbərə nəgər gin betaččin
 yəmmit'əbbik'un ingidočč sılallu tolo sayməš
 binnimməlləs yišalall.
 p'awlos: ləla gize dəgmo inmət'allən.
 kəbbədə: dəss yiləññall.
 marta: ləbaləbetwo səlamta yak'ribullin.
 kəbbədə: ak'ərballəhu.
 p'awlos: t'ena yist'illiñ. dəhna yisenbitu. bet'am
 innamesəgginallən.
 kəbbədə: siləmet't'aččihu aməsəgginalləhu.
 indəgena indəmmittmət'u tēsfa alləñ.

gets'ts' hamsa sost

yəsivilinna yewəttaddər mairəgočč

p'awlos: zare wədə abbəbə bet innihidinna sinniččawwət
inniwal.
marta: min čəggərəñ. dəss yiləññall.
p'awlos: šay dərsoall? šay t'ət't'itən innihid.
marta: awon dərsoall. yihəw amət't'ahu.
p'awlos: yəzarew šayis bət'am t'iru nəw.
marta: wəddədkəw? aməsəgginihalləhu.
p'awlos: ingridih šayaččinin t'ət't'an. innihid.
marta: išši innihid.

martanna p'awlos abbəbə bet yidərsallu.

p'awlos: t'ena yist'illin.
aškər: t'ena yist'illin. gibu.
marta: ato abbəbə allə?
aškər: awon allu. tək'əmmət'u.
abbəbə: t'ena yist'illin. indəmin allaččihi?
marta: dəhna igziabher yimməsən.
p'awlos: tɪlantinna biroh sɪlk dəwwiyye nəbbər.
lagəññih alčalkum.
abbəbə: bəsint sət nəbbərə?
p'awlos: kək'ənu ammist sət lay nəbbərə.
abbəbə: bəzziyan gize sɪbsəba lay nəbbərku.
ahun min yimt'allaččihi? šay wəyiss bunna?
marta: yantə bet bunna bət'am t'iru nəw.
ləne bunna yimt'allin.
p'awlos: lənem bunna yihunillin.
abbəbə: (aškərun) t'iru bunna aflullin. tadiyass indəmin
allaččihi? min addis nəgər allə?
p'awlos: tɪlantinna səlf ayyən bəsəlfu lay bɪzu məkuanint,
wəttaddəročč, təmariwoččinna yəkətəma nəwariwočč
nəbbəru.

gets'ts' hamsa aratt

abbəbə: and səw yəsivil šumamintoččin siyannəgaggır --
t'ena yist'illiñ getaye yılall, silənnəssu
sinnager gin k'əñnəzmač ikəle, ras ikəle yılall.
yəwəttaddər šumamintoččin siyannəgaggır yassır
alək'aye, šalək'aye, kolonole yılall.
siləssu sinnəgaggər yassır alək'a ikələ,
yəməto alək'a ikələ, šambel ikələ yılall.

p'awlos: bəsəffiw silasrəddahən innaməsəginihallən.
abbəbə: minimm aydəlləm. yəmmattawk'utin ləmasrəddat
dəssitaye nəw.

marta: ingdih innihid.
abbəbə: tinniš təčawetu. wədet ləməhed tičəkkulallaččinu?
p'awlos: bəl dəhna hun. igziabher yist'illiñ.
abbəbə: bəlu dəhna walu.

gəts'ts' hamsa ammist

yəsəlam guad abalinnnet

- abbəbə: t'ena yist'illiñ, abbəbə ibbalalləhu.
p'awlos: t'ena yist'illiñ, p'awlos ibbalalləhu.
isswa dəgmo baləbete nəčč, marta tıbbalalləčč.
abbəbə: sittəwawwək'ačçıhu bət'am dəss yiləñall.
yık'irta, yet tıserallačçıhu?
marta: yəsəlam guad abaločč nən. irswos?
abbəbə: ine bawra godana balə silt'an məsriyabet wıst'
ıseralləhu. məče mət't'ačçıhu?
p'awlos: hulett amət adirgenall.
abbəbə: min yahıl gize tık'oyyallačçıhu?
p'awlos: siraččının bək'ırbu č'ərrisən wədə amerika
linimməlləs nəw.
abbəbə: ləməhonu indet yəsəlam guadd abal məhon asəbačçıhu?
marta: kətəmaribet wət'itən and amət kəsəran bəhuala
ləsəlam guadd fillagotaččın bəməglets' amələkkətn.
abbəbə: indet girum nəw. inem liyyu liyyu aɡeroččın
ləməɡobñet fillagot alləñ. nəɡər ɡın bək'i ɡenzəb
ıskat't'ərak'k'im bızu gize yıwəsdall.
p'awlos: lətimhirt wəyım ləɡubıññıt kalhedk yeıtyop'p'ıya
yəsəlam guadd yəlləm.
abbəbə: yıɡəbaññall. innantən bəmagñete bət'am dəss
bıloññall. sılə səlam guadd dirıjıt tasrədduññallačçıhu.
marta: yetəçalənın ləmasrəddat bət'am dəss yılənall.
ləmın and k'ən betaččın bık'k' attılım?
abbəbə: bət'am t'ıru hassab nəw, məče yımməččačçıhuall?
p'awlos: k'ıdame kəsəat bəhuala wəyıs ihud yımməčçıhall?
abbəbə: k'ıdame mulu k'ən sira alləbbıñ. ihud innadırgəw.
marta: məlkam ihud yımməččənnall. ləmmimət'aw ihud aydəlləm?
abbəbə: awon. ləmmimət'aw ihud nəw.
p'awlos: ihud bəsint səat ləməmt'at tıfəllıgalləh?
abbəbə: kəbete kristian məls baratt səat imət'alləhu.
marta: ıngdiyaw mısahın ləmın kəñña ɡar atbəlam?

ɡəts'ts' hamsa siddist

abbəbə: k'ət'əro sılalləbbiñ bəmisa səat wədəbet ləməmmələs
ifəlligalləhu. ləməhonu betaččihun indet ləmagñət
içılalləhu?

p'awlos: betaččin kəras dəsta hakimbet fitlefit nəw.
yəberru k'ələm k'əyy nəw. ayassasıtım.

abbəbə: ayt'əfaññım. bək'ət't'ita imət'alləhu.
dəhna walu.

p'awlos: indəmin kərrəmu? yigibu.

abbəbə: dəhna indəmin kərrəmačçıhu?

marta: dəhna igziabher yiməsgən.

abbəbə: isti yəsəlam guadd abal indet ləməhon indəmmiččall
nigəruñ.

p'awlos: bəməjəmməriya and səw yəkolejin timhirt yəč'ərrəsə
wəyimm bizu yəsira limd yalləw məhon alləbbət.

abbəbə: yəmmiyamələkkıtu səwočč balınna mist məhon
alləbbaččəw?

p'awlos: yagəbbum yalagəbbum liyamələkkıtu yiçılallu.

abbəbə: bət'am t'ıru nəw. bəsira lay sallu bizu yəmmiggabbu allu?

marta: awon bəyyamətu k'ut'raččəw bəza yalə yəsəlam guadd
abaločč yiggabballu.

abbəbə: and səw yəsəlam guaddın hıgg ask'əddimo indet mawək'
yiçılall?

p'awlos: bəməjəmməriya dirıjjıtun ləmagəlgəl fək'adəññə
məhonun bədəkədbəbe məgləts' yəsfəlligəwall.
kəzziya bəhualə asfəllagiw mərreja hullu yillakılletall.

abbəbə: kəzziya bəhualas?

p'awlos: kəzziya bəhualə, yəmmimolla maməkəča (form)
yılkuılletall. bəmaməkəčəw lay yallutın t'iyak'ewočč
məlliso kəlake bəhualə bək'ırb gize wıst' məlsu
yidərsəwall.

abbəbə: aməkəčoččun wədəyyageru yəmmidələddıl dirıjıtu nəw?

gets'ts' hamsa səbatt

p'awlos: bizuwin gize amelkačču ləməhed yəmmifəlligibbetin
 aḡer yimərt'all. and and gize gin dirijjitu
 yamelkačun fək'ad t'əyyik'o wədəmmiffəlləgibbet
 bota yiməddibəwall.

abbəbə: wədə ityop'p'iya yəmət't'ačči hut mərt'en nəw. bətimhirt
 bətaččin yafrikan tarik wədən nəbbər bətələyy
 ityop'p'iyān ləmayət kədūro jəmmiro fillagot
 nəbbərən.

abbəbə: and səw indətək'əbbəlūt yəmmiyawk'əw kəmin yahıl
 gize bəhualā nəw?

p'awlos: and səw ləsəlam guadd abalinnət məmmərət'un
 yəmmiyawk'əw yətimhirtun program bəmmiggəbba
 təkətətlə bəmırč'awim bik'u hono kətəgəññə
 bəhualā nəw.

abbəbə: yətimhirtunna yəmırč'aw program yəmmikkahədəw
 indət nəw?

p'awlos: amelkaču wədə wič'č' aḡer kəməllaku bəfit
 bətəməddəbellət yunivərsiti wist' ləzigijjīt
 yillakall. bəzigijjitu
 program yək'uank'ua, yətarik, yəjiografinna
 yəməstəmar zədə timhirtəčč yissət't'allu.
 yətimhirtu gize ləsost wər yahıl sihon
 yəməč'ərrešawim mırč'a yəmmikkənawwənəw bəzzihu
 bəsost wər gize wist nəw.

abbəbə: lət'iyyakewočče at'gabi məls siləsət't'ačči huñ
 bət'am aməsəgginallehu. ahun məhed alləbbiñ.

p'awlos: iññam siləmət't'u inna məsəgginiwotallən.

abbəbə: t'ena yist'illin. dəhna walū.

marta: iyyəmət't'u yit't'əyyik'un.

abbəbə: išši. bələla gize imət'alləhu.

martanna

p'awlos: dəhna yiwalū.

gets'ts' hamsa simmint

abbəbə: yəzəwd beal yəmmikkəbbərəw bamət and gize
siləhone bealun ləmakber bizu hızb yiwet'all.

marta: yəwəttaddəročču səlf bət'am yasdəssit nəbber.
bətələyy yətəčawwetuaččəw muzik'awočč dəss
yilu nəbber?

p'awlos: bəsəlfu lay yənəbberut məkuanıntınna şumamint
liyyu liyyu yəmət't'əriya mairəg indallaččəw
baw'ım yəmairəgoččun sim alaw'ım.

abbəbə: liyyu liyyu yəmət't'əriya mairəgočč allu.
ləmissale bəşivil bəkkul kəffiteñnoččunna wanna
wannawočču k'əñnəzmač, girazmač, dəjjazmač, fitawrari,
afənigus, bitwəddəd, rasibitwəddəd, ras, liul-ras,
liul-dəjjazmač, liul, liilt, imməbetınna
ləloččım naččəw.

marta: innəzzih hullu ləwəndočč bičča yəmmisset't'u
naččəw wəyiss ləsetoččım lisset't'u yičılallu?

abbəbə: kəliiltınna kəmməbet bəstək'ər hullum yəwəndočč
yəmairəg simočč naččəw.

p'awlos: kənnəzzih mairəgočč wist' bətələyy lənigusawıyan
bətəsəbočč bičča yəhonu allu?

abbəbə: awon. liul, liilt, imməbetınna indihum liul
yəmmiddərəbıbbəččəw mairəgočč hullu bətələyy
yənigusawıyan bətəsəbočč bičča naččəw.

marta: bəwəttaddəriss bəkkul bizu mairəgočč allu?

abbəbə: awon bizu mairəgočč allu. kəsir jəmmire lingəračçıhu.
yəməjəmməriyaw mairəg wəttaddər yıbbalall. kəzziya
k'ət't'ilo mikkitıl yassir alək'a, yassir alək'a,
yəhamsa alək'a, şambel başša, mikittıl yəməto
alək'a, yəməto alək'a, şambel, şalək'a, letəna
kolonel, kolonel letəna jənəral, mejer jənəral,
kommandər yəmmibballu mairəgoččınna ləloččım allu.

p'awlos: and səw yəşivilinım hone yəwəttadərın şumamint
siyanneğaggır wəyimm silənnəssu sinnəgaggər
min yılall?

gets'ts' hamsa zət'əñ

yəigir kuas č'awəta

- abbəbə: t'ena yist'illiñ, marta.
marta: t'ena yist'illiñ, abbəbə, gıba! keyət mət'ah?
abbəbə: kəsira məmmələse nəw, p'awlos algəbbam?
p'awlos: t'ena yist'illiñ. abbəbə, tək'əmmət'.
abbəbə: t'ena yist'illiñ. p'awlos, tadiyas?
p'awlos: allən. sannittəyayy bızu gize honən.
marta: ərə ləməhonu yet t'əffah?
abbəbə: bəwnətu bızu sira nəbbərəbbiñ. bet bəməsrət lay
rko nəñ.
marta: bət'am t'iru, ingidiyas yik'ırta yiddərrəgillihall.
p'awlos: t'əlla yımt'allih? abbəbə.
abbəbə: bət'am t'iru. məlkam t'əla nəw.
marta: aməsəgğınalləhu.
abbəbə: zare gora yalkut, innantən ləkuas č'əwata ləməgabəz
assıbbe nəw. bəmmimət'aw sammint ihud tıllık'
gıt'miya allə. ləməhed tıfəlligallačçıhu?
p'awlos: indeta. dəss yıləñall. gıt'miyaw bəmannınna bəman
məkakkəl nəw?
abbəbə: bəıtyop'p'ıyanna bəgıbt's' məkakkəl nəw.
p'awlos: tıllık' gıt'miya nəwa?
abbəbə: yəmmiwədaddərut lafrika wanč'a nəw.
p'awlos: bət'am dəss iyyallən inhedallən. mın yıməslišall,
marta?
marta: bət'am t'iru hassab nəw. ine gın sılə č'əwataw minimm
alawk'im.
p'awlos: inəm alawk'im gın abbəbə indəmmiyasrəddan ırgıt'əñña
nəñ.
abbəbə: bədəmb asrəddačçıhualləhu.
marta: č'əwataw bəsint səat yıjjəmmərall?
abbəbə: kəsəat bəhuala bəzət'əñ səat yıjjəmmərall. nəgər
gın k'ədəm bılən bəsimmint ızziya binnigğəññ
t'iru yıməsleññall. kəsimmint səat bəhuala t'iru
mək'k'əməč'č'a ləmagñət yasčəggirənall.

gets'ts' sılsa

marta: mēlkam. k'ədēm bīlən innihedallēn.
 abbēbē: ingīdih ahun lihīd. yēm̄mimēt'aw ihud wēdē sim̄mint
 sēat gēdēma mēt'īččē iwēsdāččihuallēhu.
 p'awlos: išši yihun. ahun lēm̄in tinnīš attik'oyyīm?
 abbēbē: saymēš wēdē garaž mēhed allēbīn. mēkinaye tinnīš
 tēbēlaštallēčč.
 marta: tinnīš bittik'oyy t'īru nēbbēr gin kēčēkkolk mēčess
 mīn yihun.
 abbēbē: bīk'oyy dēss yilēn nēbbēr nēgēr gin mēhed allēbbīn.
 p'awlos: ingīdiyaw bēm̄mimēt'aw samm̄int int'ēbbīk'hallēn.
 abbēbē: t'īru, t'ēna yist'illīn.
 martanna
 p'awlos: t'ēna yist'illīn, abbēbē.

(kēsamm̄int bēhualā, ihud)

abbēbē: t'ēna yist'illīn.
 p'awlos: t'ēna yist'illīn, abbēbē, bēgize mēt't'ah.
 abbēbē: tēsēnadtaččihual?
 p'awlos: awon, martam yalēwētrowa bēgize tēsēnadtalēčč.
 abbēbē: t'īru nēw. innihīd?

(tiket k'oraččunna abbēbē)

abbēbē: sost yandēnna mairēg tiket ifēllīgallēhu.
 mīn yahīl nēw?
 tiket k'orač': asra-amm̄ist bīrr nēw, getaye.
 abbēbē: yihēwinna.
 tiket k'orač': bēzzih gību.
 abbēbē: amēsēggīnallēhu.

abbēbē: tēkēttēluñ.

(yīk'k'ēm̄met'allu)

gets'ts' silsa and

p'awlos: bət'am bizu səw allə.
abbəbə: gəna bizu səw yimet'all.
marta: innəzziya hulett bərrəčč mindin naččəw.
abbəbə: gib yəmmigəbabbaččəw bərrəčč naččəw. kuasua gib
 t'əbbak'iwin alfa bəberru sittigəba gib gəbba wəyim
 gib təgəññə yibbalall.
p'awlos: məkakəl yalləw nəč'č' məsmər mindin nəw?
abbəbə: ya yəmmitayəw məsmər yəmedaw aggamaš nəw. č'əwataw
 yəmmijjəmərəw kəzziya lay nəw.
p'awlos: ləməhonu iyyandandu budin sint təč'awačəčč allut?
abbəbə: iyyandandu budin asra-ant təč'əwačəčč allut.
p'awlos: innəzziya mindin naččəw?
abbəbə: č'əwataw lijəmmər nəw. innəzziya yəməsmər daññočč
 naččəw. ya balə k'umt'a surriw səwwiyye ač'č'awačč
 wəyim wana dañña nəw. iyyerəwot'u yəmmigəbut
 təč'awačəčč naččəw,
marta: lijəmmiru nəw?
abbəbə: awon. daññaw fiška sinəfa yijjəmmərall.
 innəzziya yəmmič'əbabbət'ut yəyyəbudinu
 ambəlləčč naččəw.
marta: bətəč'awačəčču jərba lay yalləw k'ut'ir mindin nəw?
abbəbə: iyyandandun təč'awačč ləmələyyət yəmmiyagələggıl
 k'ut'ir nəw.
p'awlos: daññaw ləmin fiška nəffa? č'əwataw malək'u nəw?
abbəbə: yəlləm, təč'awačəčču t'ifat siyat'əf' hulgize
 fiška yinəfall. yat'fiwin budin yik'ət'all.
p'awlos: indet yallə t'ifat yask'ət't'all?
abbəbə: ləmissale, irgič'č'a, kuasun bəijj mənkat,
 kəhigg yəwət't'a giffiya yask'ət'all.
marta: wəy gud! səwwu abbədə. ahun min hone?
abbəbə: gol! yəñña budin and gol asgeba.
p'awlos: bət'am t'iru, ahun č'əwəwəw allək'ə?

gets'ts' silsa hulett

abbəbə: yəlləm gəna nəw. ahun č'əwataw təfəfame.
gizew gəna nəw, gimaš gize inkwan alhonən.

p'awlos: tadiya ləmin indəgəna yijəmmirallu?

abbəbə: grib sigəba hulgize č'əwataw grib bəgəbbabət budin
kəməkakəkəl meda yijjəmməral.

p'awlos: bət'am dink' č'əwata nəw.

marta: bət'am girum nəw.

p'awlos: ləmaššənəf tət grib magbat yasfəlligall?

abbəbə: ləmaššənnəf yəmmyiasfəlligəw yəgrib bılč'a inji
yəgrib k'ut'ir aydəlləm.

marta: aye, gribts'očč and grib asgəbbu.

abbəbə: ahun and land naččəw.

p'awlos: yəityop'p'iya budin ləla grib agəññu!
ahun hulett land naččəw.

abbəbə: daññaw fiška nəffa. č'əwataw təfəts'ts'əmə.

p'awlos: girum č'əwata! kəingidih wədiya kəzzih alt'əfam.

marat: bət'am igziabher yist'illin. indəzzih dəb bilon
ayawk'im.

abbəbə: minimm aydəlləm. abro yist'en.

gets'ts' silsa sost

pasportinna viza

bəwɪʃ'ʃ' gudday minister məsriyabet wɪst'

getahun: tena yistëilliñ. ibakkiwo yepasport kifil
yetinñaw nēw. yetinñaw nēw?
serrateñña: wədəlay yiw't'u. sosteññaw fok' lay nēw.
getahun: aməsəgginallehu.
serrateñña: minimm aydellēm.

getahun berr yankuakuall

yepasport kifil ſum: yigbu.
getahun: tena yist'illiñ.
yepasport kifil ſum: t'ena yist'illiñ. min lirdawot?
getahun: pasport ləməwt'at¹ ifəlligalləhu.
yepasport kifil ſum: wədet agər yihedallu?
getahun: wədamerikan agər ihedalləhu.
yepasport kifil ſum: ləmin yihedallu?
getahun: lətimirt ihedalləhu.
yepasport kifil ſum: min yahıl gize yik'oyyallu?
getahun: hulett amət ik'oyyalləhu.
yepasport kifil ſum: wədə yetiññaw yuniversity
yihedallu?
getahun: wədə Stanford yuniversity ihedalləhu.
yepasport kifil ſum: keyuniversity dəbdabbe alləwot?
getahun: awon alləñ. yihəwinna.

1 (lə)mawt'at 'to have (something) issued to'
pasport ləməwt'at ifəlligalləhu. 'I want to have a passport
issued to me'

gəts'ts' silsa aratt

yəpasport kifil šum: bət'am t'iru dəbdabbe nəw.
 ingdiyaw maməlkeča yits'afunna nəgə
 bəsost səat yamt'ut.

bəmagistu likk bəsost səat getahun wədə wič'č' guddəy
 minister hedə. izziyam indəderresə bək'ət't'ita wədə pasport
 kifil hedə.

getahun: t'ena yist'illiñ.
 yəpasport kifil šum: t'ena yist'illiñ. maməlkečawin amət't'u?
 getahun: awon, yihəwinna.

yəpasport kifil šum: t'iru. bəməjəmməriya yihinnin
 form yimulu. kəmollu bəhuala ləne yist'uñ.

getahun: išši.

getahun: yihəwinna. č'ərrəsku.

yəpasport kifil šum: t'iru. t'inniš gize yit'əbbik'u.

yəpasport kifil šum: pasportwo yihəwinna. yik'nawo¹.
 məkam mənəd.

getahun: amməsəgginalləhu. kizzih bəhuala wədət məhed
 alləbbiñ?²

yəpasport kifil šum: bəməjəmməriya wədamerikan embassi
 məhedinna yəməgbiya viza mawt'at alləbwot.
 kəzziya bəhuala ləməwč'a viza wədə imigrešin
 məhed alləbwot.
 fənt'at'anna bič'a wəba təkətbəwall?³

¹ yik'nawo 'good luck'

² alləbbiñ 'I have to'
 alləbbih 'you have to (sing.masc.informal)
 alləbbiš 'you have to (sing.fem. informal)
 gənzeb alləbbiñ 'I owe money'
 sira alləbbiñ 'I have work'

³ təkətbəwall 'you are vaccinated'
 kəttəbə 'he vaccinated'
 təkəttəbə 'he is vaccinated' (passive)

getahun: awon təkətıbbealləhu.
 yəpasport kifil šum: məkəm guzo. yik'nawo.
 getahun: igziabher yist'illıñ.
 yəpasport kifil šum: abro yist'en.

t'ıyyak'ewočč

1. getahun wədə wič'č' gudday minister limin hedə?
2. pasport ləmawt'at ləmin yifəllıgall?
3. wədamerikan agər ləmin yihedall?
4. bəyətıññaw yuniversity wist' limmar yassıball?
5. bamerika wist' min yahıl gize ləmək'oyyət yassıball?
6. pasportun ləmagñet min madrəg alləbət?
7. getahun ləwič'č' gudday minister maməlkeča ts'afə?
8. lelass min adərrege?
9. yəpasportu kifil šum t'iru səw naččəw?
10. getahunın rəddut?

Dramatize the above dialogue in class with one of your class mates. You may ask different questions, you may also vary your responses but keep the same situation.

bamerikan embassi wist'

getahun: ibakkiwo yəvizaw kifil yetıññaw nəw?
 serrateñña: bəkət't'ita wədəfit yihidunna wədə k'əññ
 yızuru. yəvizaw kifil fitlefit yalləw¹
 hints'a² wist' nəw.

-
1 yalləw	'which is' (literally 'that there is')
2 hints'a	'building'

gets'ts' silsa siddist

getahun: igziabher yist'illiñ.
 serrateña: abro yist'en.

kevizaw šum gar

getahun: t'ena yist'illiñ.
 yeviza šum: t'ena yist'illiñ.
 min liredawot ičılalləhu?
 getahun: viza ləməwt'at ifəlligalləhu?
 yeviza šum: wədamerika ləmin yihedallu?
 getahun: lətimhirt ihedalləhu.
 yeviza šum: məče ləməhed yassıballu?
 getahun: kand sammint bəhuala ləməhed assıballəhu.
 yeviza šum: kittıbatwon č'ərrisəwall?
 getahun: awon č'ərrišealləhu.
 yeviza šum: ingdiyaw yihinnin form yimulu.
 fotografwon keformu gar yayyayizu.¹
 getahun: išši.
 getahub: yihewinna. č'ərresku.
 yeviza šum: t'iru. levizaw assır birr yikeflallu.
 getahun: išši ikeflalləhu.
 yeviza šum: vizawo yihewinna. melkam guzo. yik'nəwo.
 getahun: aməsəgginaləhu.
 yeviza šum: minımm aydelləm.

¹ yayyayizu 'attach' (you, formal)
 ayyayeze 'he attached'

1. Assume the role of the visa officer and interview an applicant for a visa.
2. Assume the role of an applicant for a visa and respond to the questions put forth by the visa officer, occasionally asking him about the country you are going to, for example, the weather of the country, the city you are going to live in, and what you should take with you.

beityop'p'iya ayyer mænged biro wist'

getahun:	t'ena yist'illiñ.
serrateñña:	t'ena yist'illiñ.
getahun:	bota ləməyaz ifəlligalləhu.
serrateñña:	wədet yihedallu.
getahun:	wədamerika ihedalləhu.
serrateñña:	məçe ləməhed yifəlligallu?
getahun:	nəhase asra səbatt k'en ləməhed ifəlligalləhu.
serrateñña:	tiket alləwot.
getahun:	tiket algezzahum. ahun ləməgzat ifəlligalləhu.
serrateñña:	kəzzih wədet ləməhed yifəlligallu.
getahun:	kəzzih wədə atens, katens wədə paris, kəparis wədə New York, kəNew york wədə San Francisco ləməhed ifəlligalləhu.
serrateñña:	atensinna paris ləmadər yifəlligallu?
getahun:	awon, atens hulett k'en, paris dəgmo sost k'en ləmək'oyyet ifəlligalləhu.

gets'ts' silsa simmint

serrateñña: New Yorkiss ləmək'oyyət yifəlligallu?
getahun: awon bəNew York wist ammist k'ən ləmək'oyyət
ifəlligalləhu.

serrateñña: min aynət tiket yifəlligallu?
yeməheja wəyiss yədərso mels tiket?
getahun: yeməheja tiket bičča ifəlligalləhu.

serrateñña: kəzzih iske San Francisco and ši ammist mətə
birr yihonall.

getahun: lətemari k'innaš¹ yelləm?
serrateñña: yih yetemari waga nəw.
getahun: išši ikeflalləhu.

serrateñña: ayroplanu besint seat yinnəssall?
likk band seat tekkul yinnəssall.
isswo basra hulett seat ayroplan marəfiya
meggəññet alləbbwot.

getahun: min yahıl kibdet yiffək'ədall?
serrateñña: arbə ammist kilo yiffək'ədall. bətəč'əmmari
t'ik'it mətə'ihafočč, kabborta, jant'ilanna
barnet'a liyizu yičılallu.

getahun: aməsəgginnalləhu.
serrateñña: minimm aydəlləm.

¹ k'innaš 'discount', 'reduction'

t'ıyyak'ewočč

1. getahun wədə ityop'p'ıya ayyər mængəd biro ləmin hede?
2. wədamerika məče lihəd yassıball?
3. bəməjəmməriya wədet yihədall?
4. atens sint k'ən yık'oyyall?
5. katens wədet yihədall?
6. Paris sint k'ən yık'oyyall?
7. kəParis bək'ət't'ıtə wədə San Francisco yihədall wəyiss
New York yık'oyyall?
8. New York min yahıl gize yık'k'oyyall?
9. getahun yədərso məls tiket gezza wəyiss yəməheja bıčča
tiket gəzza?
10. kaddis abəba iske San Francisco yəməheja waga sint nəw?
11. min yahıl kıbdət ləməwsəd yıčılall?

Carry on a conversation with a member of the class on the same topic. One member of the class should be the ticket agent and another one the passenger. You can ask and respond to various questions on the same line.

gets'ts' səba

bəgibža lay

- abbəbə: t'ena yist'ıllıñ. indəmin sənəbbətačçıhu?
martanna
p'awlos: t'ena yist'ıllıñ. indəmin sənəbbətk?
kəteyayyən bızu gize honən. minnəw t'əffah?
abbəbə: yəlləm alt'əffahum sira bəztobbiñ nəw.
innantəss minnəw t'əffačçıhu?
marta: ıññam bızu sira nəbbərəbbin. səmonun yəfətəna
sammint silənəbbərə fətəna bəmest'ətınna bəmarrəm
lay nəbbərn.
p'awlos: t'iru gize mət't'ah. k'ursačçınnın abrən inbəlallən.
abbəbə: k'urs sattibəlu bəməmt'ate bət'am iddıləñña nəñ.
marta: min tit'ət't'alləh? bunna wəyiss şay?
abbəbə: bunna yışşaləññall.

(k'urs yibəlallu)

- abbəbə: bət'am t'iru k'urs nəw. ançı nəş yəsərraşıw?
marta: aməsəgginalləhu.
p'awlos: tadiyas abbəbə. bət'am təsmamtohall?
abbəbə: igziabher yimməsgən dəhna nəñ. zare yəmət't'ahut
nəgə mata bəgənnət hotel tallak' gibža silallə
abrən indınnihed linəgračçıhu nəw.
p'awlos: min aynət gibža nəw?
abbəbə: yəfasikan bəal mıkniyat bəmadrəg bəyyamətu
yəmmiddərrəg gibža nəw.
marta: min min allə? isti siləgibžaw tınnış nıgərən.
abbəbə: mıgıbinna mət'ət't' indihum dans allə.
yəmuzik'aw təc'awačočč yək'ədamawi haylə sillasse
orkestrə baldərəbočč naččəw.
marta: ine yəityop'p'ıya dans alawk'im. min min aynət
muzik'a yıč'č'awwətallu?

gets'ts' səba and

abbəbə: liyyu liyyu aynət yagerinna yəwič'č' agər muzik'awočč yirč'č'awwətallu.

p'awlos: gribžaw bəsint sət.nəw? isti silə programu nigerən.

abbəbə: gribžaw likk band sət təkkuł yirjəmmərall. kand sət təkkuł iskehulett sət k'ədəm biləw yəgəbbut ingidočč iyyət'ət't'u sič'č'awwətu leločču yigəballu. bəhulett sət muzik'a iyyətəsəma yirbbəlall. kəsost sət jəmmiro iske nigat dirəs iyyətət'ət't'a muzik'a yisəmmall, yiddənnəsall.

p'awlos: bət'am tıllık' bəal məhon alləbbət.

marta: ləgribžaw liyyu libš məibəs yəsfəlligall?

abbəbə: liyyu libš məibəs əyasfəlligim. setočč yager libsinna rəjjim č'amma wəyim dəgmo yəwič'č' agər libš yiləbsallu. wəndočč dəgmo kətəčalə t'ik'ur libš kəkərat gar kaltečaləm ləla aynət libš yiləbsallu.

p'awlos: ləməhed bət'am infəlligallən. indəzzih yallə bota sinniggabbəz yih yəməjəmməriya gizeaččin nəw.

abbəbə: ingidiyaw nəgə likk kəmiššitu band sət imət'anna abrən innihedallən. ahun yəmmihedirbbət bota silalləñ lihid.

martanna

p'awlos: igziabher yist'illin. təzəgajtən int'əbbik'ihallən. dəhna wal.

abbəbə: dəhna walu. nəgə agəñnaččihuallehu.

(bəmagistu abbəbə likk band sət yimət'all)

abbəbə: t'ena yist'illin. indəmin aməššaččihi?

p'awlos: t'ena yist'illin abbəbə. indəmin aməššəh? giba.

abbəbə: tadiyas?

p'awlos: allən. marta bəməzzəgajət lay nat. iskezziya and birč'č'ik'k'o bira t'ət't'a.

abbəbə: išši. gizew gəna nəw. indərsallən.

gets'ts' səba hulett

p'awlos: Širr biləhall. lijagerəd alləh wəyiss badohin
nəw yəmmithedəw?
abbəbə: lijagerəd alləččirñ. ibetwa tɪt'əbbik'əññalləčč.
wədə gibžaw sinnihed bezziyaw iwəsdatalləhu.
marta: t'ena yist'illirñ abbəbə. yik'irta gize siləfəjjəhu.
abbəbə: minimm aydelləm. bət'am širr biləšall. amrobbišall.
marta: igziabher yist'illirñ abbəbə.
p'awlos: marta ləməhed təzəgajjəš?
marta: awon innirhid.

(martanna p'awlos babbəbə məkina yihedallu. t'ik'it
kətegəwazu behuala abbəbə məkina wir yək'omall.)

abbəbə: guaddəññayen ləmant'at izzih igəballəhu. hulett
dək'ik'a t'əbbik'uñ.

martanna

p'awlos: ršši.

(abbəbə guaddəññawin yizo yimət'all)

abbəbə: kəts'əhay gar lastəwawk'aččirhu. ts'əhay, isswa
wəyzəro marta tibbalalləčč, issu dəgmo baləbetwa
nəw ato p'awlos yibbalall.

martanna

p'awlos: t'ena yist'illirñ ts'əhay.
ts'əhay: t'ena yist'illirñ.
marta: bət'am k'onjo guaddəñña alləh abbəbə.
ts'əhayinna
abbəbə: igziabher yist'illirñ.

(gənnət hotel yidərsallu)

asallafi: t'ena yist'illirñ.
abbəbə: t'ena yist'illirñ. aratt mək'k'əməč'awočč
infəlligallən.

gets'ts' səba sost

(marta, p'awlos, ts'əhayinna abbəbə sič'č'awwəṭunna
sidənnisu kaməššu bəhuala sinəga wədəyyəbetaččəw
yihedallu.)

martanna

p'awlos: bət'am innamešəgginihallən.
 girum gibža nəbbərə.

ts'əhayinna

abbəbə: t'ena yist'illiñ.

martanna

p'awlos: t'ena yist'illiñ.

gets'ts' səba aratt

asallafi: iŋŋi getaye. wədəzzih nu.
 abbəbə: sətəŋŋu məjəmməriya gibu.
 ts'əhayinna
 marta: igziabher yist'illiŋ.

(hullum yik'k'əmmət'allu)

asallafi: min lamt'alləŋŋihu?
 abbəbə: min min alləŋŋihu?
 asallafi: bira, kokakola, wiski, jin, vermut', t'əllanna
 t'əjj allə.
 marta: ləne vermut' kətinniŋŋ jiniinna kəsoda gar
 amt'alliŋ.
 ts'əhay: wiski kəkəkala gar ifəlligalləhu.
 p'awlos: t'əjj ləmək'məs ifəlligalləhu. and t'ərmus t'əjj
 amt'alliŋ.
 abbəbə: ləne wiski kəbərədonna kambo wiha gar amt'alliŋ.
 marta: innəzzih yək'ədamawi haylə sillasse orchestra
 təŋ'awaŋŋəŋŋ naŋŋəw?
 abbəbə: awon. muzik'a liyasəmmun tēzəgajtəwall.
 p'awlos: yəmmiŋ'ŋ'awwətut bəzəməniwi məssariya nəw.
 bagər məssariya ayiŋ'ŋ'awətum?
 abbəbə: indəzzih yallə gibŋa lay yəmmiŋ'ŋ'awwətut
 bəzəməniwi məssariyawoŋŋ biŋŋa nəw.
 nəgər gin lələŋŋim yagər yəmuzik'a məssariyawoŋŋ
 yiŋ'ŋ'awwətallu.
 marta: ləməhonu min min aynət yagər yəmuzik'a məssariyawoŋŋ
 allu?
 abbəbə: bizu aynət yəmuzik'a məssariyawoŋŋ allu. wanna
 wannawoŋŋu kırar, masink'o, bəgəna, waŋint
 naŋŋəw, nəgər gin lələŋŋim allu.
 p'awlos: yəfasika bəal yəmmikkəbbərəw ləmindin nəw?
 abbəbə: yəfasika bəal yəmmikkəbbərəw getəŋŋin iyyəsus
 kıristos moto yətənəssabbətın k'ən mikiŋiyat
 bəmadrəg nəw.

gəts'ts' səba ammist

ts'əhay: yərat gize yədərrəsə yiməsleññall.
 abbəbə: awon. bəməjəmməriya setočču hidunna migibaččihun
 amt'u. marta kəts'əhay gar hiji.
 marta: indiyawim bət'am riboññall.

(martanna ts'əhay yimməlləsallu)

p'awlos: bək'i amət't'aččihu?
 ts'əhay: awon bək'i amt'iččealləhu.
 abbəbə: p'awlos antəna ine dəgmo innihid.
 p'awlos: inem riboññall.

(p'awlosinna abbəbəm yimməlləsallu)

p'awlos: migbu indet nəw?
 marta: girum nəw.
 abbəbə: ts'əhayiss, migbu təsmammaš?
 ts'əhay: bət'am təsmamtoññall.
 asallafi: min aynət mət'ət't' lamt'allaččihu?
 abbəbə: min ləmət'ət't'at tifəlligallaččihu?
 ine bira it'ət't'allehu.

marta

p'awlosinna

ts'əhay: iññam bira int'ət't'allən.
 asallafi: min aynət bira yihunillaččihu?
 abbəbə: hulett melottinna hulett k'iddus giorgis
 amt'allin.
 marta: dansu təjəmmərə. ləmədənnəs inčılallən?
 abbəbə: awon tičılallaččihu.
 p'awlos: innidənnis?
 marta: bədəssita.
 abbəbə: ləmədənnəs yiffək'k'ədillirññall.
 ts'əhay: indeta.

gets'ts' səba siddist

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

VOLUME III

PART II

Introduction to the Syllabary of Amharic.

1. The Syllabary.

The Amharic writing system is called a syllabary because each symbol stands for a syllable, i.e. for a consonant and a vowel or for a vowel only. However, there is an exception to this generalization. The consonant sounds represented by a basic consonant symbol followed by the vowel /I/ do not always represent a syllable, as a result the writing system is not completely syllabic but semi-syllabic.

2. Presentation.

In the following pages the letters of the syllabary are classified into five groups according to their shapes for pedagogical reasons. Thus we have:

1. Two-legged characters.
2. One-legged characters.
3. Three-legged characters.
4. Characters with a rounded-bottom.
5. Characters with a horizontal-bottom line.

This classification based on shapes minimizes the irregularity of the pattern, and at the same time it makes the irregular patterns stand out clearly. The irregular patterns have to be studied separately.

3. Alternate Forms.

A few of the characters, /h/, /s/ and /ts'/ and the characters for the vowels have alternate forms. These alternate forms were historically distinct from each other in their pronunciation.

4. Orders.

Each letter of the syllabary has seven different forms for the seven vowels of Amharic, and these forms are called orders.

The following example serves to illustrate the different forms of the consonant /s/ with all the seven vowels, traditionally called orders.

Orders	I	II	III	IV	V	VI	VII
Vowels	ə	u	i	a	e	ɪ	o
Consonant /s/	ʃ	ʃ	ʃ	ʃ	ʃ	ʃ	ʃ

5. The Sixth Order Characters.

The sixth order characters represent a consonant, or a consonant and a vowel.

They stand for a consonant:

- a) word finally - k'es ʃʃ
b) in clusers, - tɪmʃɪrt ʃʃʊʃʃ
 medially or
 finally - sɪnt ʃʃʃ 'how much/how many.'

Elsewhere, that is, in other environments the sixth order characters stand for a consonant and a vowel.

Initially tɪmʃɪrt. ʃʃʊʃʃ
Medially sat'ɪn. etc. ʃʃʃ

6. Consonant Length.

Consonant length, that is, doubling of consonants is not indicated by the writing system. Thus /al / and /all / are both written in the same way, and out of context they could be pronounced either way, with or without the doubling of the /l/. However, in a contextual situation the context always determines the pronunciation, that is, whether a certain consonant is to be doubled or not.

7. Punctuation.

Two dots /:/ used between words and four dots /::/ are used at the end of sentence.

TWO-LEGGED CHARACTERS

	ə	u	i	a	e	I	o
ŝ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
s	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
a	ṡ*	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
k	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
h	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
d	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
ts'	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
p'	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
j	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
z	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
ž	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
b	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
l	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ

* Written in the first order, but pronounced in the same way as the fourth Order character.

EXERCISES

ቸላ	ቸባ	ቸላ	ቸካ
ባላ	ባብ	ባድ	ባባኪ
ከላ	ከብ	ከባ	ከዳ
ደባ	ደቸ	ደላ	ደባ
ጸባ	ጸዳ	ጸዳላ	ጸደደ
ዘባ	ዘዳ	ዘላላ	ዘባድ
ቢላ	ባላ	ቡቸ	ባዶ
ላዛ	ላብ	ላባ	ላድ

ONE-LEGGED CHARACTERS

	ə	u	i	a	e	I	o
k'	ϕ	ϕ	ϕ	ϕ	ϕ	ϕ	†
t	†	†	†	†	†	†	†
č	†	†	†	†	†	†	†
n	†	†	†	†	†	†	†
ñ	†	†	†	†	†	†	†
h	†	†	†	†	†	†	†
y	†	†	†	†	†	†	†
g	†	†	†	†	†	†	†
p	†	†	†	†	†	†	†

EXERCISE

ቀን	ቀኘ	ቀይ	ቀናት	ቃታ
ታቸ	ተቸተ	ቸገኘ	ተገኘ	ተጋተ
ቻይ	ቸለታ	ቸኩለ	ቸቦ	ቸገኘ
ነገ	ኑገ	ገብ	ነፁ	ገጋተ
የተ	የለዎ	የጣገ	የተሦ	የተኖፀ
ገኛ	ገና	ገታ	ገን	ገገተ

ROUNDED-BOTTOM CHARACTERS

	ə	u	i	a	e	I	o
h	U*	U	Y	Y	Y	U	U
s	ʊ	ʊ	ʏ	ʏ	ʏ	ʊ	ʏ
m	ə	ə	ə	ə	ə	ə	ə
w	ə	ə	ə	ə	ə	ə	ə
ts'	ə	ə	ə	ə	ə	ə	ə
a	ə**	ə	ə	ə	ə	ə	ə

EXERCISE

ʊə	ʊə	ʊə	ʊə
ə	ə	ə	ə
ə	ə	ə	ə
ə	ə	ə	ə
ə	ə	ə	ə

* Written in the first order but pronounced in the same way as the fourth order character.

** The same as the above.

THREE-LEGGED CHARACTERS

h	ሐ*	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ
t'	ጐ	ጐ	ጐ	ጐ	ጐ	ጐ	ጐ
ê	፬	፬	፬	፬	፬	፬	፬

EXERCISE

ሐውት	ሐዘብ	ሐራ	ሐረግ
ሐለዎ	ሐይወት	ብሔር	ሐዘን
ሐብ	ሐር	ሐት	ሐላ
ሐጠር	ዐጠ	ሐሐ	ሐንጣጣ
ሐረግ	ሐላጣ	ሐካ	ሐቃ
ሐውት	ሐጣ	ሐፈ	ሐፈ

* Written in the first Order but pronounced in the same way as the fourth Order character.

HORIZONTAL BOTTOM LINE CHARACTERS

r	• e L	u f	i o	a L	e L	I C	o C
f	L	f	L	f	L	f	f

EXERCISE

44	h5	5A	6+
L L n	L R A	L 7 n	5 n
f m +	5 A L A	5 9 9	m C L
L E p	L n	L n	o H
C 1 L 1	L n	L L	h C C

ADDITIONAL SYMBOLS

The following list contains additional symbols to the letters of the syllabary presented in the preceding pages.

The symbols stand for a consonant followed by /wa/ or for a consonant followed by /ua/.

Example: ል ስል balwa 'her husband'
 ገፂል† gəddəluat 'they killed her'
 ግ ስግ sɪmwa 'her name'
 ስግ† səmmuat 'they heard her'

The consonant + wa combinations can also be spelt with two symbols, i.e. with the consonant followed (wa).

Example: ስልዋ 'her husband' ስግዋ 'her name'

ል:-	ስል	ዐድል	በደል
ግ:-	ስግ	ዐገደግ	ቀለግ
ሷ:-	ስሷ	ለበሷ	ጥርሷ
ፖ:-	ደበተፖ	ነበፖ†	ነበፖ ቸው
ቋ:-	ቋገቋ	ቋግ	ቋጥጥ
ቧ:-	ጾገቧ	ቧለ†	ገቧ
ቧ:-	ለበቧ	ለሀቧ	ቧቧ
ጎ:-	ጎለ	በበተጎለ	በጎለ
ኂ:-	ኂሪ	ዘመኂ	ለጠናኂ
ዘ:-	ዘሪ	ደመዘ	ጸግዘ
ገ:-	ገር	ገደኖ	በገ
ፈ:-	ፈፈ†	ዘፈ	ዐፈ
ከ:-	ከሰ	ጫገከከ†	ጫ ነከከ†

እ ገ ደ ኛ ተ ም ህ ር ት

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::
 ተማሪዎች: ጤና ይስጥልኝ::
 አስተማሪ: እንደምናቸው?
 ተማሪዎች: ደህና እገዛለብሁልህ ይመስለኝ::

2. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምናቸው?
 ተማሪዎች: ደህና እገዛለብሁልህ ይመስለኝ::
 እርስዎን እንደምነዎት?
 አስተማሪ: ደህና እገዛለብሁልህ ይመስለኝ::

1.1

1. ይህ አቶ አበበ ነው::
2. ይህ አቶ አበፋ ነው::
3. ይህ አቶ ዩሰኝ ነው::
4. ይህ አቶ ዓለሙ ነው::

1.2

1. አቶ አበበ ገበሬ ነው፡፡
2. አቶ አበፋ ገበሬ ነው፡፡
3. አቶ ለግ ነጋዳ ነው፡፡
4. አቶ ዓለው ነጋዳ ነው፡፡

1.3

1. ይፔ ወይዘሮ ሰፊያ ናት፡፡
2. የፔ ወይዘሮ አለግዝ ናት፡፡
3. ይፔ ወይዘሮ የሺ ናት፡፡
4. ይፔ ወይዘሮ አስቲ ናት፡፡
5. ይፔ ወይዘሮ ውሉ ናት፡፡

1.4

1. ወይዘሮ ሰፊያ አስተማሪ ናት፡፡
2. ወይዘሮ አለግዝ አስተማሪ ናት፡፡
3. ወይዘሪት አስቲ ጸሐፊ ናት፡፡
4. ወይዘሪት ሣራ ጸሐፊ ናት፡፡

1.5

1. አስተማሪ: አቶ አበበ ገበረ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ አበበ ገበረ ነው::
2. አስተማሪ: አቶ አባፋ ገበረ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ አባፋ ገበረ ነው::
3. አስተማሪ: አቶ ለግ ነጋዴ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ ለግ ነጋዴ ነው::
4. አስተማሪ: አቶ ዓለሙ ነጋዴ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ ዓለሙ ነጋዴ ነው::

1.6

1. አስተማሪ: ወይዘሮ ሶፊያ አስተማሪ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሮ ሶፊያ አስተማሪ ናት::
2. አስተማሪ: ወይዘሮ አለግዝ አስተማሪ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሮ አለግዝ አስተማሪ ናት::
3. አስተማሪ: ወይዘሮ አባቴ ጸሐፊ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሮ አባቴ ጸሐፊ ናት::
4. አስተማሪ: ወይዘሪት ሣራ ጸሐፊ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሪት ሣራ ጸሐፊ ናት::

1.7

1. አስተማሪ: አቶ አበበ ነጋሩ ነው?
ተማሪያቸ: የለም አቶ አበበ ነጋሩ አይደለም::
2. አስተማሪ: አቶ ለግ ገበረ ነው?
ተማሪያቸ: የለም አቶ ለግ ገበረ አይደለም::
3. አስተማሪ: ወይዘሮ ሶፊያ ጸሐፊ ናት?
ተማሪያቸ: የለም ወይዘሮ ሶፊያ ጸሐፊ አይደለችም::
4. አስተማሪ: ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ ናት?
ተማሪያቸ: የለም ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ አይደለችም::
5. አስተማሪ: ወይዘሪት አስቲር አስተማሪ ናት?
ተማሪያቸ: የለም ወይዘሪት አስቲር አስተማሪ አይደለችም::

1.8

1. አስተማሪ: ወይዘሪት አስቲር አስተማሪ ናት ወይስ ተማሪ?
ተማሪያቸ: ወይዘሪት አስቲር ጸሐፊ ናት::
2. አስተማሪ: አቶ ዓለሙ ነጋሩ ነው ወይስ አስተማሪ?
ተማሪያቸ: አቶ ዓለሙ ነጋሩ ነው::
3. አስተማሪ: ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ ናት ወይስ ጸሐፊ?
ተማሪያቸ: ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ ናት::
4. አስተማሪ: አቶ ዩጠንስ አስተማሪ ነው ወይስ ነጋሩ?
ተማሪያቸ: አቶ ዩጠንስ አስተማሪ ነው::
5. አስተማሪ: ወይዘሪት ጡሉ ተማሪ ናት ወይስ አስተማሪ?
ተማሪያቸ: ወይዘሪት ጡሉ ተማሪ ናት::

ሁ ለ ተ ኛ ተ ም ህ ር ተ

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምናቸው?
ተማሪዎች: ደህና እገዚአብሔር ይወስናል::
አርሰዎስ እንደምናቸው?
አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይወስናል::
2. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምናቸው?
ተማሪ : ደህና እገዚአብሔር ይወስናል::
አርሰዎስ እንደምናቸው?
አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይወስናል::

2.1

1. አቶ አበበ ገበሬ ነው፣ አቶ አሰፋም ገበሬ ነው::
እነሱ ገበሬዎች ናቸው::
2. አቶ ለማ ነጋዴ ነው፣ አቶ ዓለሙም ነጋዴ ነው::
እነሱ ነጋዴዎች ናቸው::
3. አቶ ዋሽንተን አስተማሪ ነው፣ አቶ ገርማም አስተማሪ ነው::
እነሱ አስተማሪዎች ናቸው::
4. ወይዘሪት አስቴር ጸሐፊ ናት፣ ወይዘሪት ሣራም ጸሐፊ ናት::
እነሱ ጸሐፊዎች ናቸው::

5. ወይዘሪት ጡሉ ተግሪ ናት፣ ወይዘሪት ገነትም ተግሪ ናት፡፡
እነሱ ተግሪያቸ ናቸው፡፡
6. ወይዘሪ ሰፊያ አስተግሪ ናት፣ ወይዘሪ አለግዘዎ አስተግሪ ናት፡፡
እነሱ አስተግሪያቸ ናቸው፡፡
7. ወይዘሪ የሺ አስተግሪ ናት፣ አቶ የሐገሰዎ አስተግሪ ነው፡፡
እነሱ አስተግሪያቸ ናቸው፡፡
8. ተስፋ፤ ትግሪ ነው፣ ጠላቱም ተግሪ ነው፡፡
እነሱ ተግሪያቸ ናቸው፡፡

2.2

1. አቶ ለግ ነጋሳ ነው፣ አቶ ዓለሙ ነጋሳ ነው፡፡
አቶ ለግና አቶ ዓለሙ ነጋሳያቸውናቸው፡፡
2. አቶ ዩጠንሰ አስተማሪ ነው፣ ወይዘሪት አስተርዖ
አስተማሪ ናት፡፡
አቶ ዩጠንሰና ወይዘሪት አስተርዖ አስተማሪያቸውናቸው፡፡
3. ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ ናት፣ አቶ ገርግ አስተማሪ ነው፡፡
ወይዘሪት አስተርዖና አቶ ገርግ አስተማሪያቸውናቸው፡፡
4. ወይዘሪት ሶፊያ ጸሐፊ ናት፣ ወይዘሪት አለግዝዖ ጸሐፊ ናት፡፡
ወይዘሪት ሶፊያና ወይዘሪት አለግዝዖ ጸሐፊያቸውናቸው፡፡
5. ወይዘሪት ጡሉ ተማሪ ናት፣ ወይዘሪት ገነትም ተማሪ ናት፡፡
ወይዘሪት ጡሉና ወይዘሪት ገነት ተማሪያቸውናቸው፡፡

2.3

1. አቶ አበበና አቶ አበፋ ገበሬዎች ናቸው?
አዎን እናሳው ገበሬዎች ናቸው::
2. አቶ ለማና አቶ ዓለው ነጋዴዎች ናቸው?
አዎን እናሳው ነጋዴዎች ናቸው::
3. አቶ ዩኤስአና አቶ ገርማ አስተማሪዎች ናቸው?
አዎን እናሳው አስተማሪዎች ናቸው::
4. ወይዘሮ ሶፊያና ወይዘሮ አለማዝ አስተማሪዎች ናቸው?
አዎን እናሳው አስተማሪዎች ናቸው::
5. ወይዘሪት ጼላና ወይዘሪት ገነት አስተማሪዎች ናቸው?
አዎን እናሳው አስተማሪዎች ናቸው::
6. ወይዘሪት ሣፌና ወይዘሪት ብርቱካን አስተማሪዎች
ናቸው?
አዎን እናሳው አስተማሪዎች ናቸው::

2.4

1. አቶ አበበና አቶ አበፋ ነጋዴያቸው?
የለም ነጋዴያቸው አይደሉም፣ ገበሬያቸው ናቸው፡፡
2. አቶ ለማና አቶ ዓለጤ ገበሬያቸው?
የለም ገበሬያቸው አይደሉም፣ ነጋዴያቸው ናቸው፡፡
3. አቶ ዩጠገስና አቶ ገርጫ ተግራያቸው?
የለም ተግራያቸው አይደሉም፣ አስተግራያቸው ናቸው፡፡
4. ወይዘሪት ጡሉና አቶ ጠባብ አስተግራያቸው?
የለም አስተግራያቸው አይደሉም፣ ተግራያቸው ናቸው፡፡
5. ወይዘሪት አለግዘና ወይዘሪት የጊ ተግራያቸው?
የለም ተግራያቸው አይደሉም፣ ጸሐፊያቸው ናቸው፡፡
6. ወይዘሪት አስቴርና ወይዘሪት ሣራ አስተግራያቸው?
የለም አስተግራያቸው አይደሉም፣ ጸሐፊያቸው ናቸው፡፡

2.5

1. አገተ አስተማሪ ነህ?
 የለም አስተማሪ አይደለሁም፣ ተማሪ ነኝ፡፡

2. አገተ ነጋዳ ነህ?
 የለም ነጋዳ አይደለሁም፣ ተማሪ ነኝ፡፡

3. አገተ ተማሪ ነህ?
 አዎን ተማሪ ነኝ፡፡

4. አገተ ገበሬ ነህ?
 አዎን ገበሬ ነኝ፡፡

በ ስ ተ ፍ ተ ም ህ ር ት

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምናቸው?
 ተማሪዎች: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡
 እርስዎን እንደምንድነዎት?
 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡

2. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምነሽ?
 ተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡
 እርስዎን እንደምነዎት?
 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡

3.1

1. ይህ ምንድነው? መጽሐፍ ነው፡፡
2. ይህ ምንድነው? እርሷ ነው፡፡
3. ይህ ምንድነው? ብዕር ነው፡፡
4. ይህ ምንድነው? ወምበር ነው፡፡
5. ይህ ምንድነው? ጠረጴዛ ነው፡፡
6. ይህ ምንድነው? ቦር ነው፡፡
7. ይህ ምንድነው? መስኮት ነው፡፡
8. ይህ ምንድነው? ደብተር ነው፡፡

3.2

1. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ጫጫኛ ነው::
2. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: አርባስ ነው::
3. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ብዕር ነው::
4. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ወምበር ነው::
5. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ጠረጴዛ ነው::
6. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: በር ነው::
7. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ጫካ ነው::
8. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ደብተር ነው::

3.3

1. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? መስከተ ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ መስከተ ነው፡፡
2. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ደብተር ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ ደብተር ነው፡፡
3. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? አርሳስ ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ አርሳስ ነው፡፡
4. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? መጽሐፍ ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ መጽሐፍ ነው፡፡
5. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? በር ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ በር ነው፡፡
6. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ብዕር ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ ብዕር ነው፡፡
7. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ጠረጴዛ ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ ጠረጴዛ ነው፡፡
8. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ወምበር ነው?
ተማሪዎች: አዎ ነው፣ አዎ ወምበር ነው፡፡

3.4

1. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ወጽዖት ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ወጽዖት አይደለም::
2. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? እርሳስ ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም እርሳስ አይደለም::
3. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ብዕር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ብዕር አይደለም::
4. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ወምበር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ወምበር አይደለም::
5. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ጠረጴዛ ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ጠረጴዛ አይደለም::
6. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ብር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ብር አይደለም::
7. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ወስዞት ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ወስዞት አይደለም::
8. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ደብተር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ደብተር አይደለም::

3.5

1. አስተማሪ: ይህ አርባስ ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም አርባስ አይደለም::
 ለ/ ወደብር ነው::
2. አስተማሪ: ይህ ጠጽጠፍ ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ጠጽጠፍ አይደለም::
 ለ/ አርባስ ነው::
3. አስተማሪ: ይህ ወደብር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ወደብር አይደለም::
 ለ/ ቦር ነው::
4. አስተማሪ: ይህ ቦር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/የለም ቦር አይደለም::
 ለ/ ብዕር ነው::
5. አስተማሪ: ይህ ብዕር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ብዕር አይደለም::
 ለ/ ጠላት ነው::
6. አስተማሪ: ይህ ደብተር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ደብተር አይደለም::
 ለ/ ጠጽጠፍ ነው::
7. አስተማሪ: ይህ ጠረጴዛ ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ጠረጴዛ አይደለም::
 ለ/ ደብተር ነው::

አራተኛ ትምህርት ::

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኛል? አንደኛው ናቸው?
ተማሪዎች: ይህና አገዛዝነት ይመስለኛል? እርስዎ አንደኛው ነገር?
አስተማሪ: ይህና አገዛዝነት ይመስለኛል::
2. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኛል? አንደኛው ነገር?
ተማሪ : ይህና አገዛዝነት ይመስለኛል? እርስዎ አንደኛው ነገር?
አስተማሪ: ይህና አገዛዝነት ይመስለኛል::
3. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኛል? አንደኛው ነገር?
ተማሪ : ይህና አገዛዝነት ይመስለኛል? እርስዎ አንደኛው ነገር?

4.1

1. መጽሐፍቶች
2. እርሳሳች
3. ብዕርቶች
4. ጋራቦርቶች

5. ጠረጴዛዎች
6. ቦርቶች
7. ጫካዎች
8. ደብተሮች

4.2

1. እነዚህ ጫካዎች ናቸው፡፡
2. እነዚህ ለርሳሶች ናቸው፡፡
3. እነዚህ ቦርቶች ናቸው፡፡
4. እነዚህ ወያኔዎች ናቸው፡፡
5. እነዚህ ጠረጴዛዎች ናቸው፡፡
6. እነዚህ ቦርቶች ናቸው፡፡
7. እነዚህ ጫካዎች ናቸው፡፡
8. እነዚህ ደብተሮች ናቸው፡፡

4.3

1. እነዚህ ዎንዶች ናቸው?
ጫካዎች ናቸው፡፡
2. እነዚህ ዎንዶች ናቸው?
ለርሳሶች ናቸው፡፡
3. እነዚህ ዎንዶች ናቸው?
ቦርቶች ናቸው፡፡

4. እነዚህ ምንድናቸው? ወምበርቸውናቸው::
5. እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛዎቻቸውናቸው::
6. እነዚህ ምንድናቸው? በርቸውናቸው::
7. እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቻቸውናቸው::
8. እነዚህ ምንድናቸው? ደብተሮቻቸውናቸው::

4.4

1. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? በዕርቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: በዕርቸውናቸው::
2. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? አርባቦቻቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: አርባቦቻቸውናቸው::
3. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? መጽሐፍቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: መጽሐፍቸውናቸው::
4. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛዎቻቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: ጠረጴዛዎቻቸውናቸው::
5. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? በርቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: በርቸውናቸው::
6. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቻቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: መስኮቶቻቸውናቸው::
7. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? ደብተሮቻቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: ደብተሮቻቸውናቸው::
8. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? ወምበርቸውናቸው?
ተማሪዎች፡ አዎንናቸው:: ወምበርቸውናቸው::

4.5

1. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? መጽሐፍቱ ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: መጽሐፍቱ አይደሉም::
2. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? አርባባቸው ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: አርባባቸው አይደሉም::
3. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? በዕርቱ ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: በዕርቱ አይደሉም::
4. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? ወምበርቱ ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: ወምበርቱ አይደሉም::
5. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛያቸው ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: ጠረጴዛያቸው አይደሉም::
6. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቹ ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: መስኮቶቹ አይደሉም::
7. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? በርቱ ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: በርቱ አይደሉም::
8. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? ደብተርቱ ናቸው?
ተጣሪያቸው: የለም አይደሉም:: ደብተርቱ አይደሉም::

4.6

- ተግሪ 1: እነዚህ ምንድናቸው? እርሳቸው ናቸው?
- ተግሪ 2: አያን ናቸው::
- ተግሪ 1: መጽሐፍቸው ናቸው?
- ተግሪ 2: የለም መጽሐፍቸው አይደሉም:: እርሳቸው ናቸው::
- ተግሪ 2: እነዚህ ምንድናቸው? በሮቸው ናቸው?
- ተግሪ 3: አያን ናቸው::
- ተግሪ 2: በዕሮቸው ናቸው?
- ተግሪ 3: የለም በዕሮቸው አይደሉም:: በሮቸው ናቸው::
- ተግሪ 3: እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቻቸው ናቸው?
- ተግሪ 4: አያን ናቸው::
- ተግሪ 3: ወምበሮቻቸው ናቸው?
- ተግሪ 4: የለም ወምበሮቻቸው አይደሉም:: መስኮቶቻቸው ናቸው::
- ተግሪ 4: እነዚህ ምንድናቸው? ደብተሮቻቸው ናቸው?
- ተግሪ 5: አያን ናቸው::
- ተግሪ 4: መጽሐፍቸው ናቸው?
- ተግሪ 5: የለም መጽሐፍቸው አይደሉም:: ደብተሮቻቸው ናቸው::
- ተግሪ 5: እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛዎቻቸው ናቸው?
- ተግሪ 6: አያን ናቸው::
- ተግሪ 5: መስኮቶቻቸው ናቸው?
- ተግሪ 6: የለም መስኮቶቻቸው አይደሉም:: ጠረጴዛዎቻቸው ናቸው::

በደስተኛ ትምህርት

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥላልን አንደኛን አደራቸዋል?
 ተማሪያቸው: ደህና አገዚአብሔር ይመስለንን አርሰዋል
 አንደኛን አደረጉ?
 አስተማሪ: ደህና አገዚአብሔር ይመስለንን::
2. ተማሪያቸው: ጤና ይስጥላልን አንደኛን አደረጉ?
 ተማሪያቸው: ደህና አገዚአብሔር ይመስለንን እናንተስ
 አንደኛን አደራቸዋል?
 ተማሪያቸው: ደህና አገዚአብሔር ይመስለንን::
3. አስተማሪ: ደህና ዋሉ::
 ተማሪያቸው: ደህና ይዋሉ::
4. አስተማሪ: ጤና ይስጥላልን::
 ተማሪያቸው: ጤና ይስጥላልን::
 አስተማሪ: አንደኛን አደራቸዋል?
 ተማሪያቸው: ደህና አርሰዋልን አንደኛን አደረጉ?
 አስተማሪ: ደህና አገዚአብሔር ይመስለንን::
5. አስተማሪ: ደህና ዋዩ::
 ተማሪያቸው: ደህና ይዋሉ::

6. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::
 ተማሪያቸ: ጤና ይስጥልኝ::
 አስተማሪ: እንደምን አደርከን?
 ተማሪ: ደህና እገዟለብህ ይመስለኝ::
 እርሶን እንደምን አደረ?
 አስተማሪ: ደህና እገዟለብህ ይመስለኝ::

7. አስተማሪ: ደህና ዋሉ::
 ተማሪ : ደህና ይዋሉ::

6. ቁጥር::

አንድ	ሰባት	አሥራ ሰባት	አሥራ ዘጠኝ
ሁለት	ሰዎንት	አሥራ አራት	ሃያ
ሶስት	ዘጠኝ	አሥራ አምስት	ሰላሣ
አራት	አሥር	አሥራ ስድስት	አርባ
አምስት	አሥራ አንድ	አሥራ ስባት	ሃምሳ
ስድስት	አሥራ ሁለት	አሥራ ስዎንት	ስልሳ / ስድሳ /

ሰባ
ሰማኔያ
ዘጠና
ወቶ
፲ሀ

ሁለት ወቶ
ሶስት ወቶ
አራት ወቶ
አምስት ወቶ
አሥር ፲ሀ

ስድስት ወቶ
ሰባት ወቶ
ሰምንት ወቶ
ዘጠኝ ወቶ
ወቶ ፲ሀ

አስተማሪ:-

6.1

1. ይህ ዘውዱ ነው:: አሥራ ሶስት ዓመት ነው::
2. ይህ ኃይሉ ነው:: አሥራ አምስት ዓመት ነው::
3. ይህ ኤፍሬም ነው:: አሥራ ሰባት ዓመት ነው::
4. ይህ ጠጂስ ነው:: አሥራት ሁለት ዓመት ነው::
5. ይህቸ አበበ ናት:: ሃያ አንድ ዓመቷ ነው::
6. ይህቸ ፋና ናት:: አሥር ዓመቷ ነው::
7. ይህቸ ሣባ ናት:: አሥራ አምስት ዓመቷ ነው::

6.2

1. አስተማሪ: ዘውዲ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ዘውዲ አሥራ ስስት ዓመት ነው::
2. አስተማሪ: ኃይሉ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ኃይሉ አሥራ ስባት ዓመት ነው::
3. አስተማሪ: ጠጂስ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ጠጂስ አሥራ ሁለት ዓመት ነው::
4. አስተማሪ: አፍሪካ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: አፍሪካ አሥራ አንድ ዓመት ነው::
5. አስተማሪ: አበበ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: አበበ ሃያ አንድ ዓመት ነው::
6. አስተማሪ: ሣባ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ሣባ አሥራ አምስት ዓመት ነው::
7. አስተማሪ: ፋና ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ፋና አሥር ዓመት ነው::

6.3

1. እኚህ አቶ ዩኒቨርሲቲ ናቸው፡፡ ሃምሳ ዓመታቸው ነው፡፡
2. እኚህ ወይዘሮ ሀና ናቸው፡፡ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡
3. እኚህ አቶ ዳዊት ናቸው፡፡ አርባ አምስት ዓመታቸው ነው፡፡
4. እኚህ ወይዘሮ ማርታ ናቸው፡፡ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡

6.4

1. አስተማሪ፡ አቶ ዩኒቨርሲቲ ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪዎች፡ አቶ ዩኒቨርሲቲ ሃምሳ ዓመታቸው ነው፡፡
2. አስተማሪ፡ አቶ ዳዊት ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪዎች፡ አቶ ዳዊት አርባ ዓመታቸው ነው፡፡
3. አስተማሪ፡ ወይዘሮ ሀና ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪዎች፡ ወይዘሮ ሀና አርባ ዓመታቸው ነው፡፡
4. አስተማሪ፡ ወይዘሮ ማርታ ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪዎች፡ ወይዘሮ ማርታ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡

6.5

1. ስሙ ጠፋጥ ነው፡፡ አሥራ ሁለት ዓመት ነው፡፡
2. ስሙ ፋና ነው፡፡ አሥር ዓመት ነው፡፡
3. ስሙ ኃይሉ ነው፡፡ አሥራ ሰባት ዓመት ነው፡፡
4. ስሙ ሣባ ነው፡፡ አሥራ አምስት ዓመት ነው፡፡
5. ስሙ ኤፍሬም ነው፡፡ አሥራ አንድ ዓመት ነው፡፡
6. ስሙ አበባ ነው፡፡ ሃያ አንድ ዓመት ነው፡፡

6.6

1. ስሙ አቶ ዳጠን ነው፡፡ ሃምሳ ዓመታቸው ነው፡፡
2. ስሙ ወይዘሮ ጠና ነው፡፡ አርባ አምስት ዓመታቸው ነው፡፡
3. ስሙ አቶ ዳዊት ነው፡፡ አርባ አምስት ዓመታቸው ነው፡፡
4. ስሙ ወይዘሮ ግርታ ነው፡፡ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡

ገገገር

6.7

1. ለቶ ገርግ፣ ስምህ ማነው?
2. መስፍን፣ ስሜ መስፍን ነው።
3. ለቶ ገርግ፣ ለገርህ የት ነው?
4. መስፍን፣ ለገረ ሊት ዩጵያ ነው።
5. ለቶ ገርግ፣ ዜገ ነትህ ምንድነው?
6. መስፍን፣ ዜገ ነቱ ሊት ዩጵያዊ ነው።
7. ለቶ ገርግ፣ ሥራህ ምንድነው?
8. መስፍን፣ ተማሪ ነኝ።

6.8

1. ለሰተማሪ፡ ስምሽ ማነው?
ለሰቲር ፡ ስሜ ለሰቲር ነው።
2. ለሰተማሪ፡ ለገርሽ የት ነው?
ለሰቲር ፡ ለገረ ሊት ዩጵያ ነው።
3. ለሰተማሪ፡ ሥራሽ ምንድነው?
ለሰቲር ፡ ጸሐፊ ነኝ።
4. ለሰተማሪ፡ ዜገ ነትሽ ምንድነው?
ለሰቲር ፡ ዜገ ነቱ ሊት ዩጵያዊ ነው።

6.9

1. ጸሐፊ፣ ስምዎ ማየት?
አቶ ዩሰንጉ ሰሜ ዩሰንጉ ነው።
2. ጸሐፊ፣ አገርዎ የት ነው?
አቶ ዩሰንጉ፣ አገሪ ሲት ዩጽያ ነው።
3. ጸሐፊ፣ ዜገነትዎ ምንድነው?
አቶ ዩሰንጉ፣ ዜገነቱ ሲት ዩጽያፒ ነው።
4. ጸሐፊ፣ ሥራዎ ምንድነው?
አቶ ዩሰንጉ፣ አስተማሪ ነኝ።

ሰባተኛ ተምህርት

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::
 ተማሪዎች: ጤና ይስጥልኝ::

 አስተማሪ: እንደምን ዋለቸሁ?
 ተማሪዎች: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::
 እርስዎን እንደምን ዋለ?

 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::

2. አስተማሪ: ደህና አዎኛ::
 ተማሪዎች: ደህና ያዎኛ::

3. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምን ዋለ?
 ተማሪዎች: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::
 እርስዎን እንደምን ዋለ::

 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::

4. አስተማሪ: ደህና አዎሽ::
 ተማሪ: ደህና ያዎሹ::
5. አስተማሪ: ጤና ይስጥላች::
 ተማሪ: ጤና ይስጥላች::
 አስተማሪ: እንደምን ዋለሽ?
 ተማሪ: ደህና እገዟለሁ፤ ይመስለኝ::
 እርስዎን ምንደምን ዋለ?
 አስተማሪ: ደህና እገዟለሁ፤ ይመስለኝ::
6. አስተማሪ: ደህና አዎሽ::
 ተማሪ: ደህና ያዎሹ::

7.1

1. አቶ ዩጠንሰ የዘውዱ አባት ናቸው፡፡
2. አቶ ዩጠንሰ የጠፋሰ አባት ናቸው፡፡
3. አቶ ዩጠንሰ የፋና አባት ናቸው፡፡
4. አቶ ዩጠንሰ ያበባ አባት ናቸው፡፡
5. አቶ ዩጠንሰ የወይዘሮ ሃና ባለቤት ናቸው፡፡

7.2

1. ወይዘሮ ሃና የዘውዱ እናት ናቸው፡፡
2. ወይዘሮ ሃና የጠፋሰ እናት ናቸው፡፡
3. ወይዘሮ ሃና የፋና እናት ናቸው፡፡
4. ወይዘሮ ሃና ያበባእናት ናቸው፡፡
5. ወይዘሮ ሃና ያቶ ዩጠንሰ ባለቤት ናቸው፡፡

7.3

1. አበባ ያቶ ዩጠንሰ ልጅ ናት፡፡
2. አበባ የፋና እህት ናት፡፡
3. አበባ የዘውዱ እህት ናት፡፡
4. አበባ የጠፋሰ እህት ናት፡፡
5. አበባ የወይዘሮ ሃና ልጅ ናት፡፡

7.4

1. ዘውዱ ያተ የሰጠ ልጅ ነው፡፡
2. ዘውዱ ያበባ ወገድም ነው፡፡
3. ዘውዱ የፋና ወገድም ነው፡፡
4. ዘውዱ የሰጠ ወገድም ነው፡፡
5. ዘውዱ የወይዘሮ ሃና ልጅ ነው፡፡

7.5

1. ያጉትህ ስም ማነው?
2. ያክሰትህ ስም ማነው?
3. ያጉትህ ስም ማነው?
4. ያጉትህ ልጅ ስም ማነው?
5. ያክሰትህ ልጅ ስም ማነው?
6. የወገድ አያትህ ስም ማነው?
7. ያያቸህ ስም ማነው?
8. የሴት አያትሽ ስም ማነው?

ስምንተኛ ተምህርት

8.1

1. ለስተማሪ: ጤና ይሰጥልኝ እንደምን አመክቻለሁ?
- ተማሪ ያቸ: ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፣ እርሰዎስ እንደምን አመኛ?
- ለስተማሪ: ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፡፡
አሁን ስንት ሰዓት ነው?
ቀኑ ምንድነው?
ወሩ ምንድነው?
ዓመተ ምህረተ ምንድነው?
አየሩ እንዴት ነው?

8.2

ጤና ይሰጥልኝ እንደምን አመክሽ?

ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፣ እንተስ እንደምን አመክህ?

ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፡፡

ስምሽ ግ ነው?
ሥራሽ ምንድነው?
ቤተሽ የት ነው?
የግን ለጁ ነሽ?
አገርሽ የት ነው?
ደህና አደሪ::
ደህና አደር::

8.3

ጤና ይስጥልኝ እንደሆነ አመሽህ?
ደህና እግዚአብሔር ይመስገን::
አንቺስ እንደምን አመሽሽ?
ደህና እግዚአብሔር ይመስገን::
ስምህ ግ ነው?
ሥራህ ምንድነው?
ስንት ዓመተህ ነው?
ደህና አደር::
ደህና አደሪ::

ዘመነኛ ትምህርት

9.1

የሃይማኖት ቀናቶች

እሁድ	ጠቅላይ
ሰኞ	ዓርብ
ማክሰኞ	ቀዳሜ
ረቡዕ	

9.2

ወራቶች

መስከረም	መጋቢት
ጥቅምት	ጴይዘያ
ኅዳር	ገንቦት
ታኅሣሥ	ሰኔ
ጥር	ጳጉሜ
የካቲት	ነሐሴ

9.3

አስተሳሰብ: ወራት ምንድነው?

የግልጽ ወር ምንድነው?

ይህ ወር ምንድነው?

በበጋ ወራት ያዳሪካ አየር አገዳት ነው?

በክረምት ወራት የሊት የጽያ አገር አገዳት ነው?

በዚህ ወር አየሩ አገዳት ነው?

በዚህ ዓመት አየሩ አገዳት ነው?

በዓመት ውስጥ ስንት ወራት አሉ?

የወራት ቆይታ ስንት ነው?

ያገርህ አየር አገዳት ነው?

በክረምት ያገርሽ አየር አገዳት ነው?

9.4

አስተማሪ: በስንት ዓመት ምህረት ተወለደክ?

በስንት ዓመት ምህረት ተወለደሽ?

በስንት ዓመት ምህረት ተወለዱ?

በስንት ዓመት ምህረት ስለጁ ጨረሰክ?

በስንት ዓመት ምህረት አገባሽ?

በስንት ዓመት ምህረት ሥራ ጀመሩ?

የሁለተኛው ዓለም ጦርነት በስንት ዓመት ምህረት ነበር?

አሥራ አንድ ትምህርት

11.1

1. መጽሐፈ ለዚህ ነው፡፡
2. ወምበረ ለዚያ ነው፡፡
3. ለርሳሱ ለዚያ ነው፡፡
4. ማስመሪያው ለዚያ ነው፡፡
5. መጽሐፍቱ ለዚህ ናቸው፡፡
6. ወምበሮቹ ለዚያ ናቸው፡፡
7. ለርሳሱ ለዚያ ናቸው፡፡
8. ማስመሪያዎቹ ለዚያ ናቸው፡፡

11.2

1. ተማሪ ቤት በስተቀኝ ነው፡፡
2. ባሕር ጣቢያው በስተገራ ነው፡፡
3. ለደሮጃላን ማፈፈያው በስተቀኝ ነው፡፡
4. ሐኪም ቤት በስተገራ ነው፡፡
5. ጎበታ ቤት በስተቀኝ ነው፡፡
6. ሱቀ በስተገራ ነው፡፡

7. ፖሊስ ጣቢያው በስተቀኝ ነው፡፡

8. ሆቴል ቤት በስተገራ ነው፡፡

11.3

1. ተግሪ ቤት ከሐኪም ቤት በስተቀኝ ነው፡፡

2. ሐኪም ቤት ከሱቅ በስተገራ ነው፡፡

3. ሱቅ ከፖሊስ ጣቢያው በስተቀኝ ነው፡፡

4. ፖሊስ ጣቢያው ከፖስታ ቤት በስተገራ ነው፡፡

5. ፖስታ ቤት ከባቡር ጣቢያው በስተቀኝ ነው፡፡

6. ባቡር ጣቢያው ከሆቴል ቤት በስተገራ ነው፡፡

7. ሆቴል ቤት ከአይሮፕላን ማራፊያው በስተቀኝ ነው፡፡

8. አይሮፕላን ማራፊያው ከሆቴል ቤት በስተገራ ነው፡፡

ገ ገ ገ ር

ወይዘሪት ውሉና አቶ ገርግ

ገርግ: ጤና ይስጥልኝ ውሉ፡፡

ውሉ: ጤና ይስጥልኝ ገርግ፡፡

ገርግ: እንደምን አደርገን ውሉ?

ውሉ: ደህና እገዛለብላለሁ ይመስለኝ፡፡
እንደምን አደርክ?

ገርግ: ደህና እገዛእብጤ ይመስገን::

ሙሉ: ቤተሀ የት ነው?

ገርግ: ቤተ ክላሪፍ ፖሊስ ጣቢያ በስተገራ ነው::
ያንቺ ቤት የት ነው?

ሙሉ: የኔ ቤት ከፖስታ ቤት በስተቀኝ ነው::

ገርግ: ተግሪ ቤትሽ የት ነው?

ሙሉ: ተግሪ ቤት ከቡሮ ጣቢያው በስተገራ ነው::
አባክህ ያዲ ስ አበባ ባንክ የት ነው?

ገርግ: በቺርቸል ጉዳና ላይ ነው::

ሙሉ: እገዛእብጤ ይስጥልኝ::

ገርግ: አብሮ ይስጠን::

ሙሉ: ጤና ይስጥልኝ ደህና ዋል::

ገርግ: ጤና ይስጥልኝ ደህና ዋደ::

11.5

1. ተግሪ ቤት ከፖስታ ቤት በስተኋላ ነው፡፡
2. ጠኪያ ቤት ከፖስታ ቤት ፊት ለፊት ነው፡፡
3. የሰላም ጋዴ ቢሮ ከአራት ኪሎ በስተቀኝ ነው፡፡
4. ፓሊስ ጣቢያ ከሱቅ አጠገብ ነው፡፡
5. የአጫሪካን ኤምባሲ ከስድስት ኪሎ በላይ ነው፡፡
6. ሱቅ ከህቴል ቤት አጠገብ ነው፡፡
7. ሄቴል ቤት ከፖስታ ቤት በስተኋላ ነው፡፡
8. ተግሪ ቤት ከጠኪያ ቤት ፊት ለፊት ነው፡፡

ገ ገ ገ ር

ገ ነትና ዘውዱ፡፡

ዘውዱ፡ ጤና ይስጥልኝ ገ ነት፡፡

ገ ነት፡ ጤና ይስጥልኝ ዘውዱ፡፡

ዘውዱ፡ እንደዎን ዋልሽ?

ገ ነት፡ ደህና እንዲሰጠረ ይጠሰገን፡፡

እንደዎን ዋልከ?

ዘውዱ: ደህና ለገዢነቱ ይመስል::
 ለፍተሽና ወገድዎሽ ደህና ናቸው?
 ገነት: ደህና ናቸው::
 ዘውዱ: ተግሪ ቤተሽ የት ነው?
 ገነት: ፖስታ ቤት አጠገብ ነው::
 ዘውዱ: ለባከሽ ፖስታ ቤት የት ነው?
 ገነት: ባንክ ቤት አጠገብ ነው::
 ዘውዱ: ለባከሽ ፖሊስ ጣቢያው የት ነው?
 ገነት: ፖሊስ ጣቢያው ከጣቢያው ቤት ፊት ለፊት ነው::
 ዘውዱ: ፖስታ ቤት አጠገብ ሰፍ ቤት አለ?
 ገነት: አያን ከፖስታ ቤት በታች ሰፍ ቤት አለ::
 ዘውዱ: ከፖስታ ቤት በላይ ደገዋ ያን አለ?
 ገነት: ተለቅ ሱት አለ::
 ዘውዱ: ለገዢነቱ ይስጥልኝ::
 ገነት: አብሮ ይስጠን::
 ዘውዱ: ደህና አዎሺ::
 ገነት: ደህና አዎሽ::

አሥራ ሁለተኛ ትምህርት

12.1

1. በጠረጴዛው ላይ እርባብ አለ::
2. በወምበሩ ላይ መጽሐፍ አለ::
3. በገደገዳው ላይ ጥቁር ሰሌዳ አለ::
4. በወለሉ ላይ ወረቀት አለ::
5. በመስኮት ላይ ማስመሪያ አለ::
6. በገደገዳው ላይ ሰዓት አለ::
7. በወምበሩ ላይ ሰዓት አለ::
8. በጠረጴዛው ላይ ብርጭቆ አለ::

12.2

1. በጠረጴዛው ላይ እርባቦች አሉ::
2. በወምበሩ ላይ መጽሐፍቶች አሉ::
3. በገደገዳው ላይ ጥቁር ሰሌዳዎች አሉ::
4. በወለሉ ላይ ወረቀቶች አሉ::
5. በመስኮት ላይ ማስመሪያዎች አሉ::
6. በገደገዳው ላይ ሰዓቶች አሉ::

7. በወምበሩ ላይ እርሳቸው አሉ፡፡
8. በጠረጴዛው ላይ ብርጭቆቻቸው አሉ፡፡

12.3

1. በክፍል ውስጥ ሃያ ተግራጾቻቸው አሉ፡፡
2. በሰውነት ውስጥ ሰባት ቁጥቶች አሉ፡፡
3. በወምበሩ ላይ ሁለት መጽሐፍቶች አሉ፡፡
4. በቀን ውስጥ አሥራ ሁለት ሰዓቶች አሉ፡፡
5. በደቂቃ ውስጥ ስልሣ ሰባት ደቂቃዎች አሉ፡፡
6. በመስኮቱ ላይ ሰባት እርሳቸው አሉ፡፡
7. በተግራ ቤት ውስጥ መቶ ተግራጾቻቸው አሉ፡፡
8. በጠረጴዛው ላይ አራት ብዕሮች አሉ፡፡

12.4

1. በጠረጴዛው ላይ እርሳስ የለም፡፡
2. በወምበሩ ሥር መጽሐፍ የለም፡፡
3. በገደገዳው ላይ ጥቁር ሰለጻ የለም፡፡
4. በወለሉ ላይ ወረቀት የለም፡፡

5. በመስኮት ላይ ማስመሪያ የለም::
6. በወምበሩ ሥር እርሳስ የለም::
7. በጠረጴዛው ሥር ሰዓት የለም::
8. በክፍል ውስጥ ተሳሪ የለም::

12.5

1. በጠረጴዛው ሥር እርሳሶች የለም::
2. በወምበሩ ላይ መጽሐፍት የለም::
3. በገደገዳው ላይ ጥቁር ሰሌዳዎች የለም::
4. በፀሐሉ ላይ ወረቀቶች የለም::
5. በመስኮት ሥር ማስመሪያዎች የለም::
6. በጠረጴዛው ሥር ሰዓቶች የለም::
7. በወምበሩ ሥር ሰዓቶች የለም::
8. በክፍሉ ውስጥ ተሳሪዎች የለም::

12.6

1. አስተማሪ: በጠረጴዛው ሥር ወጽጦኛ አለ?
ተማሪዎች: ሀ/ አዎን አለ::
ለ/ አዎን በጠረጴዛው ሥር ወጽጦኛ አለ::
2. አስተማሪ: በጠረጴዛው ላይ ወጽጦኛች አሉ?
ተማሪዎች: ሀ/ የለም የለም::
ለ/ የለም በጠረጴዛው ላይ ወጽጦኛች የለም::
3. አስተማሪ: በሣህኑ ላይ ስኬት አለ?
ተማሪዎች: ሀ/ አዎን አለ::
ለ/ አዎን በሣህኑ ላይ ስኬት አለ::
4. አስተማሪ: በቀን ውስጥ አሥር ሰዓቶች አሉ?
ተማሪዎች: ሀ/ የለም የለም::
ለ/ የለም በቀን ውስጥ አሥር ሰዓቶች የለም::
5. አስተማሪ: በገደገዳው ላይ ሰዓቶች አሉ?
ተማሪዎች: ሀ/ አዎን አለ::
ለ/ አዎን በገደገዳው ላይ ሰዓቶች አለ::

6. አስተማሪ: በሰዎችን ውስጥ አዎስት ፍቺ አሉ?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም የለም::
 ለ/ የለም በሰዎች ውስጥ አዎስት ፍቺ የለም::
7. አስተማሪ: በወር ውስጥ አራት ሰዎች አሉ?
 ተማሪዎች: ሀ/ አያን አሉ::
 ለ/ አያን በወር ውስጥ አራት ሰዎች አሉ::
8. አስተማሪ: ባወት ውስጥ አሥር ወሮች አሉ?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም የለም::
 ለ/ የለም ባወት ውስጥ አሥር ወሮች የለም::

12.7

1. አስተማሪ: በጠረጴዛው ላይ ምን አለ?
 ተማሪዎች: ሀ/ ምንም የለም::
 ለ/ በጠረጴዛው ላይ ምንም የለም::
2. አስተማሪ: በስኬት ውስጥ ምን አለ?
 ተማሪዎች: ሀ/ ምንም የለም::
 ለ/ በስኬት ውስጥ ምንም የለም::

3. አስተማሪ: በብርቱቁው ውስጥ ምን አለ?
 ተማሪዎች: ሀ/ ምንም የለም::
 ለ/ በብርቱቁው ውስጥ ምንም የለም::
4. አስተማሪ: በሰህኑ ላይ ምን አለ?
 ተማሪዎች: ሀ/ ምንም የለም::
 ለ/ በሰህኑ ላይ ምንም የለም::
5. አስተማሪ: በቤት ውስጥ ምን አለ?
 ተማሪዎች: ሀ/ ምንም የለም::
 ለ/ በቤት ውስጥ ምንም የለም::
6. አስተማሪ: በበረሃ ሥር ምን አለ?
 ተማሪዎች: ሀ/ ምንም የለም::
 ለ/ በበረሃ ሥር ምንም የለም::
7. አስተማሪ: በወመበረሃ ሥር ምን አለ?
 ተማሪዎች: ሀ/ ምንም የለም::
 ለ/ በወመበረሃ ሥር ምንም የለም::

አሥራ ሰባት ትምህርት

13.1

1. እርባሰ አለፕ::
2. ወጽጠፍ አለፕ::
3. ጠረጴዛ አለፕ::
4. ወዎበር አለፕ::
5. ቤት አለፕ::
6. ልብስ አለፕ::
7. ጥሩ ረረስ አለፕ::
8. ተለቀ ወኪል አለፕ::

13.2

1. እርባሰቸ አሉፕ::
2. ወጽጠፍቸ አሉፕ::
3. ጠረጴዛዎቸ አሉፕ::
4. ወዎበርቸ አሉፕ::
5. ቤቶቸ አሉፕ::

6. ለብሶቸ ለሉፕ::
7. ጥሩ ፈረሶቸ ለሉፕ::
8. ታናናሽ ወገደዎቸ ለሉፕ::

13.3

1. ቀይ መኪና የለፕዎ::
2. ታናሽ ወገደዎ የለፕዎ::
3. ተለቀ ቤት የለፕዎ::
4. ጥሩ አስተማሪ የለፕዎ::
5. አዲስ ልብስ የለፕዎ::
6. ጥሩ ጋደኛ የለፕዎ::
7. ነጭ ፈረስ የለፕዎ::
8. ረጅም እርሻስ የለፕዎ::

13.4

1. ረጅም እርሻሶቸ የለፕዎ::
2. ቀይ መኪና ያቸ የለፕዎ::

3. የጀለገራፊ ወጽብኛቸ የሉኝዎ::
4. ታናናሽ ወገደቆቸ የሉኝዎ::
5. አፃፂሰ ልብሶቸ የሉኝዎ::
6. አሮጌ ሽጫዞቸ የሉኝዎ::
7. ብዙ ወጽብኛቸ የሉኝዎ::
8. ጥሩ ተግሪያቸ የሉኝዎ::

13.5

1. እርሳስ አለህ::
2. ብዕር አለህ::
3. ወጽብኛ አለህ::
4. ልብሰ አለህ::
5. ጫካት አለህ::

13.6

1. እህት አለሽ::
2. ገንዘብ አለሽ::
3. እርሳስ አለሽ::
4. ጋደኛ አለሽ::

5. ባለ አለሽ::

13.7

1. ቀይ መኪና አለቃት::
2. ጥቁር ልብብ አለቃት::
3. ቀጠር አለቃት::
4. ቀንጆ አህት አለቃት::
5. ለጆቻ አላህ::

13.8

1. ወንድሞቻ አላህ::
2. በዐርቻ አላህ::
3. ፈረሶቻ አላህ::
4. ቤቶቻ አላህ::
5. ለጆቻ አላህ::

13.9

1. በዙ ልብሶቻ አላሽ::
2. ጥሩ ተግሪዎቻ አላሽ::
3. አርጌ ወግዎቻ አላሽ::

4. አፄሰ ሸጧዞቸ አሉሸ::

5. እህቶቹ አሉሸ::

13.10

1. ጥሩ ጋደኛቸ አሉዎት::

2. ሰሰተ ወኪናዎቹ አሉዎት::

3. ሁለት ለፆቹ አሉዎት::

4. በዙ ጥሩ ወጽጠኛቸ አሉዎት::

5. አዎቶቹ አሉዎት::

13.11

1. ወጽጠኛ የለህዎ::

2. ጊዜ የለህዎ::

3. የእንገሊዝኛ ወጽጠኛ የለህዎ::

4. ተዎህርተ የለህዎ::

5. ጧስተ የለህዎ::

13.12

1. ቀጠር የለሽዎ::

2. ጉዳይ የለሽዎ::

3. በዙ ጊዜ የለቸዎት ::

4. ሥራ የለቸዎት ::

5. ባለ የለቸዎት ::

13.13

1. ወኪል የለቸዎት ::

2. ፈረስ የለቸዎት ::

3. ወግ የለቸዎት ::

4. ጉዳይ የለቸዎት ::

5. ለፎ የለቸዎት ::

13.14

1. ጥሩ ተግሪዎች የሉህዎት ::

2. በዙ ወጽጠኛ የሉህዎት ::

3. አዲስ ወግዎች የሉህዎት ::

4. በዙ ጋደኛ የሉህዎት ::

13.15

1. ጥሩ አስተግሪዎች የሉቸዎት ::

2. አዲስ ሰዓቶች የሉቸዎት ::

3. ፈረሶቹ የሉሸዎ::

4. የታሪክ መጽሐፍቱ የሉሸዎ::

13.16

1. ፈረሶቹ የሉሸዎ::

2. የታሪክ መጽሐፍቱ የሉሸዎ::

3. ገበዝ ተግራሚ የሉሸዎ::

4. ጥሩ መጽሐፍቱ የሉሸዎ::

13.17

1. ገ ገ ገ ር

ዓለሙ ፊና::

ዓለሙ: ጤና ይስጥልኝ ፋና::

ፋና: ጤና ይስጥልኝ ዓለሙ::

ዓለሙ: እንደዎን ነሽ?

ፋና: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::
እንደዎን ነህ?

ዓለሙ: ደህና ነፃ እገዚአብሔር ይመስገን::
እባክሽ ደህናና ቸው?

ፋና: ደህና ና ቸው::
እናተህ ደህና ናት?

ዓለሙ: ደህና ናት::

ፋ ና: አሁን የት ናት?

ዓለሙ: እዚህ ናት::

ፋ ና: ስንት ወንዶች አሉህ ዓለሙ?

ዓለሙ: ወንዶች የሉኝም ፣ አንድ ስንት ወንዶች አሉሽ

ፋ ና: አንድ ወንድም አለኝ::

ዓለሙ: አባትሽ ገበሬ ናቸው?

ፋ ና: የለም ገበሬ አይደለም:: ነጋዴ ናቸው::

ዓለሙ: ሱቃቸው የት ነው?

ፋ ና: በአዲስ አበባ ውስጥ ነው::

ጤና ይሰጥላችኋል ደህና ዋለ::

ዓለሙ: ደህና ዋይ ፋና::

ሥራ ለራሱ ተቃራኒ

14.1

1. መጽሐፍ አለው::
2. እርሳስ አለው::
3. ባዕር አለው::
4. ጉዳይ አለው::
5. ግብት አለው::

14.2

1. ገደፍ አለት::
2. መኪና አለት::
3. ወግ አለት::
4. ወገድ አለት::
5. ባለ አለት::

14.3

1. ብዙ ሰዓት አለቸው::
2. ብዙ ሥራ አለቸው::
3. አዲስ ልብስ አለቸው::

4. ቀጠሮ አላቸው::

5. ልጅ አላቸው::

14.4

1. በዙ በዕርቻ አሉት::

2. ሰባት በዓቶቹ አሉት::

3. አራት ቤቶቹ አሉት::

4. ሁለት አገሮቹ አሉት::

5. ሰባት መጽሐፍቶቹ አሉት::

14.5

1. በዙ ቀጣሪቶቹ አሉት::

2. አሥር መጽሐፍቶቹ አሉት::

3. ሁለት ደብተሮቹ አሉት::

4. በዙ አህጉሮቹ አሉት::

5. ሰባት አከራካሪቶቹ አሉት::

14.6

1. በዙ ሳቦቶቹ አሉት::

2. አራት ፈረሶቹ አሉት::

3. አዎስት በጌቹ አሉዋቸው::
4. ሰድስት ፍ የሉቹ አሉዋቸው::
5. ሁለት ውሽቃቸው አሉዋቸው::

14.7

1. ጊዜ የለውም::
2. ሥራ የለውም::
3. ቀጠሮ የለውም::
4. ጉዳይ የለውም::
5. ጫስ የለውም::

14.8

1. ወኪል የላትም::
2. ገንዘብ የላትም::
3. የታሪክ ወጽጠፍ የላትም::
4. ወጥ ቤት የላትም::
5. ባለ የላትም::

14.9

1. አሸከር የላቸውም ::
2. ዘበኛ የላቸውም ::
3. ገረድ የላቸውም ::
4. ሠራተኛ የላቸውም ::
5. ልጅ የላቸውም ::

14.10

1. ጋዜጣዎች የሉትም ::
2. የአጣርኛ ጋዜጣዎች የሉትም ::
3. የጂኦግራፊ መጽሐፍቶች የሉትም ::
4. የሂሳብ መጽሐፍቶች የሉትም ::

14.11

1. ብዙ ልብሶች የሉዋትም ::
2. ወጥቤትና ዘበኛ የሉዋትም ::
3. ገረድና አሸከር የሉዋትም ::
4. ሠራተኞች የሉዋትም ::

14.12

1. የጢጣ ሱቅ የሉዋቸው፡፡
2. የልብስ ሱቅ የሉዋቸው፡፡
3. ሆቴል ቤቶች የሉዋቸው፡፡
4. በፍ ቤቶች የሉዋቸው፡፡

14.13

1. ትምህርት አለገ፡፡
2. ሥራ አለገ፡፡
3. ብዙ ሥራ አለገ፡፡
4. በአገድ በዓት ትምህርት አለገ፡፡
5. ገንዘብ አለገ፡፡

14.14

1. ትልቅ ቤት አላቸሁ፡፡
2. ጥሩ ወኪል አላቸሁ፡፡
3. ጥሩ ወጥቤት አላቸሁ፡፡
4. ዘበኛ አላቸሁ፡፡
5. ገረጃ አላቸሁ፡፡

三

1. $2x^2 - 3x + 1 = 0$
2. $x^2 - 5x + 6 = 0$
3. $x^2 - 7x + 12 = 0$
4. $x^2 - 9x + 14 = 0$
5. $x^2 - 11x + 18 = 0$

14.16

1. 04 2257 007::
2. 94 2257 007::
3. 04 02057 007::
4. 94 0010637 007::

14.17

1. ፈረቦች አሉዋቸው::
2. ሱቶች አሉዋቸው::
3. የልብስ ሱቶች አሉዋቸው::
4. ታቦሲያች አሉዋቸው::

14.18

1. ሆቴል ቤቶች አሉዋቸው::
2. ሰባት ቦና ቤቶች አሉዋቸው::
3. ሁለት ሲኒማ ቤቶች አሉዋቸው::
4. ሰባት ተልቅ ወኪና ያቸ አሉዋቸው::

14.19

1. ትምህርት የለንም::
2. ጊዜ የለንም::
3. ቀጠሮ የለንም::
4. ጉዳይ የለንም::

14.20

1. ወጥ ቤት የላቸሁም::
2. ገረድ የላቸሁም::
3. አሸከር የላቸሁም::
4. ዘበኛ የላቸሁም::

14.21

1. ጥናት የሚቻልበት ::
2. መጽሐፍ የሚቻልበት ::
3. እርሳስ የሚቻልበት ::
4. የእንግሊዝኛ መጽሐፍ የሚቻልበት ::

14.22

1. መጽሐፍት የሚቻልበት ::
2. ብዕርቅ የሚቻልበት ::
3. እርሳስ የሚቻልበት ::
4. መኪና ያቸ የሚቻልበት ::

14.23

1. ጋደኞች የሚቻልበት ::
2. አሸከርቻ የሚቻልበት ::
3. ወጥቶች የሚቻልበት ::
4. ገረዶች የሚቻልበት ::

14.24

1. ሱቅፕ የሉዋጅጋጋ፡፡
2. የጢጣ ሱቅፕ የሉዋጅጋጋ፡፡
3. የሰብስብ ሱቅፕ የሉዋጅጋጋ፡፡
4. ሠራተኛ የሉዋጅጋጋ፡፡

አሥራ ስድስተኛ ትምህርት

16.1

1. ተግሪ ነበርኩ::
2. እዚህ ነበርኩ::
3. ጸሐፊ ነበርኩ::
4. ገበረ ነበርኩ::
5. አዲስ አበባ ነበርኩ::
6. ከአገዳ ወር በፊት አዲስ አበባ ነበርኩ::
7. ጠዋት ክፍለ ነበርኩ::
8. ነጋዴ ነበርኩ::

16.2

1. እስተግሪ አለ ነበርኩም::
2. ጸሐፊ አለ ነበርኩም::
3. ነጋዴ አለ ነበርኩም::
4. ገበረ አለ ነበርኩም::
5. ተላገተና እዚህ አለ ነበርኩም::

6. ተላገተና እዚያ አልነበርኩም::
7. ከሁለት ወር በፊት እዚያ አልነበርኩም::
8. ባለፈው ዓመት አስተማሪ አልነበርኩም::

16.3

1. ተማሪ ነበርክ::
2. አስተማሪ ነበርክ::
3. ገበሬ ነበርክ::
4. ነጋዴ ነበርክ::
5. ገበዝ ተማሪ ነበርክ::
6. አስተዋጅ ተማሪ ነበርክ::
7. ጥሩ አስተማሪ ነበርክ::
8. ገበዝ ነጋዴ ነበርክ::

16.4

1. ጸሐፊ ነበርኸ::
2. አስተማሪ ነበርኸ::
3. ተማሪ ነበርኸ::
4. ጥሩ ጸሐፊ ነበርኸ::

5. ጥሩ አስተጻፊ ነበርኸ::
6. ጥሩ ተጻፊ ነበርኸ::
7. ገበዝ ተጻፊ ነበርኸ::
8. አስተጻፊ ተጻፊ ነበርኸ::

16.5

1. ነጋዴ ነበሩ::
2. ገበሬ ነበሩ::
3. ተሳገተና አዚህ ነበሩ::
4. ባለፈው ሰዎች ደግሞ ነበሩ::
5. ዛሬ ጠዋት አወርገናል ግረፊያ ነበሩ::
6. የዛሬ ሰዎች ጠረፍ ነበሩ::
7. የዛሬ ወር አሥራ ነበሩ::
8. የዛሬ ዓመት አዲስ አበባ ነበሩ::

16.6

1. ተጻፊ አለ ነበርኸዎ::
2. አስተጻፊ አለ ነበርኸዎ::
3. ገበሬ አለ ነበርኸዎ::

4. ነጋዳ አልነበርክዎ::
5. ገበዝ ተግሪ አልነበርክዎ::
6. አስተዋይ ተግሪ አልነበርክዎ::
7. ጥሩ አስተግሪ አልነበርክዎ::
8. ገበዝ ነጋዳ አልነበርክዎ::

16.7

1. ነጋዳ አልነበሩ::
2. ገበረ አልነበሩ::
3. አስተግሪ አልነበሩ::
4. ባለፈው ዓመት ነጋዳ አልነበሩ::
5. የዛሬ ዓመት ስረር አልነበሩ::
6. ዛሬ ጠዋት አይርገላን ጎረፊያ አልነበሩ::
7. ባዎስተ ሰዓት ፖስታ ቤት አልነበሩ::
8. አሁን ቤት ክርስቲያን አልነበሩ::

16.8

1. ጸሐፊ አልነበርኩ::
2. ተግሪ አልነበርኩ::

3. ባለፈው ዓመት ተግሪ አልነበርኸም::
4. ከገደ ወር በፊት ጸሐፊ አልነበርኸም::
5. የዛሬ ዓመት እዚህ አልነበርኸም::
6. ተሳገትና በክፍል ውስጥ አልነበርኸም::
7. ዛሬ ጠዋት በጾገብ ቤት ውስጥ አልነበርኸም::
8. ተሳገትና ከባድ በኋላ እዚህ አልነበርኸም::

16.9

1. አስተግሪ: ባለፈው ዓመት ተግሪ ነበርክ?
 ተግሪ 1: የለም አልነበርኩም::
 የለም ባለፈው ዓመት ተግሪ አልነበርኩም::
2. አስተግሪ: የዛሬ ዓመት ጸሐፊ ነበርኸ?
 ተግሪ 2: የለም አልነበርኩም::
 የለም የዛሬ ዓመት ጸሐፊ አልነበርኩም::
3. አስተግሪ: ተሳገት የት ነበረ?
 ተግሪ 3: ተሳገት እዚህ ነበረ::
4. አስተግሪ: ተሳገትና እዚህ አልነበርኸም?
 ተግሪ 4: የለም አልነበርኩም::
 የለም ተሳገትና እዚህ አልነበርኩም::

5. አስተማሪ: ከአንድ ዓመት በፊት አዲስ አበባ ውስጥ
አልነበሩም?

ተማሪ 5: የለም አልነበርኩም::
የለም ከአንድ ዓመት በፊት አዲስ አበባ
ውስጥ አልነበርኩም::

6. አስተማሪ: ተሳገትና አይሮፕላን ግረፊያ አልነበርኩም?

ተማሪ 6: የለም አልነበርኩም::
የለም ተሳገትና አይሮፕላን ግረፊያ አልነ
በርኩም::

አሥራ ሰባ ተኛ ትምህርት::

17.1

1. ተግሪ ነበር::
2. መስፍን ተግሪ ነበር::
3. መስፍን ጥሩ ተግሪ ነበር::
4. መስፍን እዚህ ነበር::
5. መስፍን ባለፈው ዓመት እዚህ ነበር::
6. መስፍን ጠዋት ምግብ ቤት ነበር::
7. መስፍን ጠዋት በአንድ ሰዓት ከምግብ ቤት ነበር::
8. መስፍን ዛሬ ጠዋት በአንድ ሰዓት ምግብ ቤት ነበር::

17.2

1. ወይዘሪት አባቱር ተግሪ ነበረች::
2. ወይዘሪት ሣራ አስተግሪ ነበረች::
3. ወይዘሪት ሣራ ጥሩ አስተግሪ ነበረች::
4. ወይዘሪት ሣራ በጣም ጥሩ አስተግሪ ነበረች::
5. ወይዘሪት ሣራ ባለፈው ዓመት አስተግሪ ነበረች::
6. ወይዘሪት ሣራ እዚህ ነበረች::

7. ወይዘሪት ሣራ ትላገትና እዚህ ነበረች::

8. ወይዘሪት ሣራ ትላገትና ከሰዓት በኋላ እዚህ ነበረች::

17.3

1. ገበሬ ነበረ::

2. አቶ አሰፋ ገበሬ ነበረ::

3. አቶ ለማ ነጋዴ ነበረ::

4. አቶ ለማ ገበዝ ነበረ::

5. አቶ ለማ በሐረር ውስጥ ነጋዴ ነበረ::

6. አቶ ለማ እዚህ ነበረ::

7. አቶ ለማ ባለፈው ሳምንት እዚህ ነበረ::

8. አቶ ለማ ከወንዶች ጋር ነበረ::

17.4

1. ተማሪ አለ ነበረም::

2. ገታሁን ተማሪ አለ ነበረም::

3. ገታሁን ጥሩ ተማሪ አለ ነበረም::

4. ገታሁን እዚህ አለ ነበረም::

5. ገታሁን ጠዋት እዚህ አለ ነበረም::

6. ጌታሁን ጠዋት በአንድ ሰዓት እዚህ አልነበረም::
7. ጌታሁን የተሰፋዩ ጋደኛ አልነበረም::
8. ጌታሁን በተሰፋዩ ጋር አልነበረም::

17.5

1. ተማሪ አልነበረቸም::
2. ወይዘሪት አባቱር ተማሪ አልነበረቸም::
3. ወይዘሪት አባቱር ባለፈው ዓመት ተማሪ አልነበረቸም::
4. ወይዘሪት አባቱር አባተማሪ አልነበረቸም::
5. ወይዘሪት አባቱር ባለፈው ዓመት አባተማሪ አልነበረቸም::
6. ወይዘሪት አባቱር እዚህ አልነበረቸም::
7. ወይዘሪት አባቱር ተላንተና እዚህ አልነበረቸም::
8. ወይዘሪት አባቱር ተላንተና ጧት እዚህ አልነበረቸም::

17.6

1. ነጋዴ አልነበሩም::
2. አቶ ዓለሙ ነጋዴ አልነበሩም::
3. አቶ ዓለሙ በአንድ ዓመት በፊት ነጋዴ አልነበሩም::
4. አቶ ዓለሙ በ፪ዓ ወሰን አልነበሩም::

5. አቶ ዓለሙ ጦና ነጋዴ አልነበረም፡፡
6. አቶ ዓለሙ ሀብታም አልነበረም፡፡
7. አቶ ዓለሙ በፎማ ውስጥ ጦና ነጋዴ አልነበረም፡፡
8. አቶ ዓለሙ ሸማገሉ አልነበረም፡፡

17.7

1. ተማሪዎች ነበርን፡፡
2. ጸሐፊዎች ነበርን፡፡
3. ነጋዴዎች ነበርን፡፡
4. ገበሬዎች ነበርን፡፡
5. አስተማሪዎች ነበርን፡፡
6. የአማርኛ አስተማሪዎች ነበርን፡፡
7. ጤማ ነጋዴዎች ነበርን፡፡
8. የአቶ ገርማ ተማሪዎች ነበርን፡፡

17.8

1. ገበዝ ተማሪዎች ነበርን፡፡
2. አዲስ ተማሪዎች ነበርን፡፡
3. ጥሩ ጸሐፊዎች ነበርን፡፡

4. የፈረስ ተረፈ ዳግ ስርገጥ፡፡
5. የቋንቋ ስርገጥ ስርገጥ፡፡
6. የባህሪ ስርገጥ ስርገጥ፡፡
7. ገዢዎች ስርገጥ፡፡
8. ገዢ ወራሪዎች ስርገጥ፡፡

17.9

1. ነገሮች ስርገጥ፡፡
2. ጭነት ነገሮች ስርገጥ፡፡
3. ስር ነገሮች ስርገጥ፡፡
4. የሂሳብ ተግባራት ስርገጥ፡፡
5. የፈጠራ ስርገጥ ስርገጥ፡፡
6. የአቶ ገርግ ዳግ ስርገጥ፡፡
7. የሂሳብ ስርገጥ ስርገጥ፡፡
8. የታሪክ ስርገጥ ስርገጥ፡፡

17.10

1. ተግባራት ስርገጥ ስርገጥ፡፡
2. ዳግ ስርገጥ ስርገጥ፡፡

3. አስተማሪዎች አላ ነበርንም::

4. ገበሬዎች አላ ነበርንም::

17.11

1. አስተማሪዎች አላ ነበሩቸዋል::

2. ጸሐፊዎች አላ ነበሩቸዋል::

3. ነጋዴዎች አላ ነበሩቸዋል::

4. ገበሬዎች አላ ነበሩቸዋል::

17.12

1. ጸሐፊዎች አላ ነበሩም::

2. አስተማሪዎች አላ ነበሩም::

3. ነጋዴዎች አላ ነበሩም::

4. ገበሬዎች አላ ነበሩም::

17.13

1. ተማሪ 1: የት ነበሩቸዋል?

ተማሪ 2: ፖስታ ቤት ነበርን::

ተማሪ 1: ከማን ጋር ነበሩቸዋል?

ተማሪ 2: ከተሰፋ ዩኑ ከሉሉና ከመስፍን ጋር ነበርን::

ተግሪ 1: ፖስታ ቤት በሰገት ሰዓት ነበራቸዋል?

ተግሪ 2: በአራት ሰዓት ነበርን::

2. ተግሪ 3: እነ ገነት የት ነበሩ?

ተግሪ 4: በዕረፍት ላይ ነበሩ::

ተግሪ 3: ከጣን ጋር ነበሩ?

ተግሪ 4: ከገታሁንና ከተስፋይ ጋር ነበሩ::

ተግሪ 3: ከሰዎች በፊት የት ነበሩ?

ተግሪ 4: ከሰዎች በፊት እዚህ ነበሩ::

ተግሪ 3: ከእናንተ ጋር ነበሩ?

ተግሪ 4: አያን ከኛ ጋር ነበሩ::

አሥራ ስምንተኛ ትምህርት፡፡

18.1

1. እርሳስ ነበረኝ፡፡
2. መኪና ነበረኝ፡፡
3. ገንዘብ ነበረኝ፡፡
4. እህት ነበረኝ፡፡
5. ወንድም ነበረኝ፡፡
6. ጥፋ መጽሐፍ ነበረኝ፡፡
7. አዲስ መኪና ነበረኝ፡፡
8. የሂሳብ መጽሐፍ ነበረኝ፡፡

18.2

1. እርሳሶች ነበሩኝ፡፡
2. መኪናዎች ነበሩኝ፡፡
3. ሰባት መጽሐፍቶች ነበሩኝ፡፡
4. ሁለት የታሪክ መጽሐፍቶች ነበሩኝ፡፡
5. ብዙ ጋደኖች ነበሩኝ፡፡
6. አዲስ ልማዶች ነበሩኝ፡፡

7. ሁለት ብዕሮች ነበሩት፡፡
8. አራት አዲስ እርሳሶች ነበሩት፡፡

18.3

1. እርሳስ አልነበረም፡፡
2. ወኪል አልነበረም፡፡
3. ገንዘብ አልነበረም፡፡
4. የታሪክ መጽሐፍ አልነበረም፡፡
5. አዲስ ወኪል አልነበረም፡፡
6. ጥሩ ወኪል አልነበረም፡፡
7. ረጅም እርሳስ አልነበረም፡፡
8. ጥቁር ልማ አልነበረም፡፡

18.4

1. እርሳሶች አልነበሩም፡፡
2. ወኪል ምንም አልነበሩም፡፡
3. የጂኦግራፊ መጽሐፍ አልነበሩም፡፡
4. ብዙ ወኪል ምንም አልነበሩም፡፡
5. የአጣርኛ መጽሐፍ አልነበሩም፡፡

4. አዲስ መኪና ነበረዎት፡፡

18.8

1. መጽሐፍት ነበሩህ፡፡

2. ጥሩ መጽሐፍት ነበሩህ፡፡

3. ብዕሮች ነበሩህ፡፡

4. አዲስ ብዕሮች ነበሩህ፡፡

18.9

1. ብዙ ጭዎች ነበሩሽ፡፡

2. ብዙ አዲስ ጭዎች ነበሩሽ፡፡

3. ብዙ ጋደኖች ነበሩሽ፡፡

4. ሁለት መኪናዎች ነበሩሽ፡፡

18.10

1. የታሪክ መጽሐፍት ነበሩዎት፡፡

2. ብዙ የታሪክ መጽሐፍት ነበሩዎት፡፡

3. ብዙ ጥሩ የታሪክ መጽሐፍት ነበሩዎት፡፡

4. ሃያ ተግሪዎች ነበሩዎት፡፡

18.11

ተግሪ 1: ጭና ነበረህ?

ተግሪ 2: አያን ነበረኝ? አያን ጭና ነበረኝ::

ተግሪ 1: ያን ዓይነት ጭና ነበረህ?

ተግሪ 2: ሸከብ ዋገን ነበረኝ::

ተግሪ 1: ጥሩ ጭና ነበረ?

ተግሪ 2: አያን በጣም ጥሩ ጭና ነበረ::

ተግሪ 3: ጠዋት በአገሪ ሰዓት ክፍለ ነበረሽ?

ተግሪ 4: አያን ነበረኝ? አያን ጠዋት በአገሪ ሰዓት ክፍለ ነበረኝ::

ተግሪ 3: ያንክፍለ ነበረሽ?

ተግሪ 4: የአጣርኛ ክፍለ ነበረኝ::

ተግሪ 3: ተምህርት ጥሩ ነበር?

ተግሪ 4: አያን በጣም ጥሩ ነበረ::

ተግሪ 5: የአጣርኛ መጽሐፍቱ ነበረዎት?

ተግሪ 6: አያን ነበረኝ? አያን የአጣርኛ መጽሐፍቱ ነበረኝ::

ተግሪ 5: ምን ዓይነት መጽሐፍቱ ነበረዎት?

ተግሪ 6: ብዙ ዓይነት መጽሐፍቱ ነበረኝ::

ተግሪ 5: መጽሐፍቱ አዲስ ነበረ?

ተግሪ 6: አያን አዲስ ነበረ::

ሥራ ዘመናዊ ትምህርት፡፡

19.1

1. ጊዜ ነበረው፡፡
2. ብዙ ጊዜ ነበረው፡፡
3. ቀጠሮ ነበረው፡፡
4. ጉዳይ ነበረው፡፡

19.2

1. አኒስ ወኪል ነበረው፡፡
2. ብዙ ገንዘብ ነበረው፡፡
3. የአጣርኛ ወጽጦ ነበረው፡፡
4. ነጭ ፈረስ ነበረው፡፡

19.3

1. ብዙ ሥራ ነበረው፡፡
2. ብዙ ጉዳይ ነበረው፡፡
3. ቀጠሮ ነበረው፡፡
4. ጥሩ ቤት ነበረው፡፡

19.4

1. በዙ ጠጽጠፍቸ ነበሩት፡፡
2. ሥህተ ፈረሶቸ ነበሩት፡፡
3. ሁለት ጥሩ ጋደኖቸ ነበሩት፡፡
4. በዙ ተግሪዎቸ ነበሩት፡፡

19.5

1. ቀንፆ ቀጣሶቸ ነበሩት፡፡
2. በዙ ጣጣዎቸ ነበሩት፡፡
3. ጥሩ ጠጽጠፍቸ ነበሩት፡፡
4. በዙ የአጣርኛ ጠጽጠፍቸ ነበሩት፡፡

19.6

1. ሁለት ጠጽጠፍቸ ነበሩት፡፡
2. ሥህተ ፈረሶቸ ነበሩት፡፡
3. በዙ ሱቶቸ ነበሩት፡፡
4. ሥህተ ተለለቱ ሲቶቸ ነበሩት፡፡

19.7

1. ጊዜ አለ ነበረው፡፡
2. ገንዘብ አለ ነበረው፡፡
3. የአግርኛ መጽሐፍ አለ ነበረው፡፡
4. ወጥ ቤት አለ ነበረው፡፡

19.8

1. መኪና አለ ነበራት፡፡
2. ገንዘብ አለ ነበራት፡፡
3. የአግርኛ መጽሐፍ አለ ነበራት፡፡
4. ወጥ ቤት አለ ነበራት፡፡

19.9

1. አሸከር አለ ነበራቸው፡፡
2. ዘቦኛ አለ ነበራቸው፡፡
3. ገረዱ አለ ነበራቸው፡፡
4. ሠራተኛ አለ ነበራቸው፡፡

19.10

1. ጋዜጣኞች አልነበሩትም፡፡
2. የአግርኛ ጋዜጣኞች አልነበሩትም፡፡
3. የጂኦግራፊ ጽሑፎች አልነበሩትም፡፡
4. የሂሳብ ጽሑፎች አልነበሩትም፡፡

19.11

1. ብዙ ልቦቦች አልነበሩትም፡፡
2. ወጥ ቤትና ዘበኛ አልነበሩትም፡፡
3. ገረድና አሸከር አልነበሩትም፡፡
4. ሠራተኞች አልነበሩትም፡፡

19.11

1. የዉግ ሱቶች አልነበሩትም፡፡
2. የልብስ ሱቶች አልነበሩትም፡፡
3. ሆቴል ቤቶች አልነበሩትም፡፡
4. ሱቶች ቤቶች አልነበሩትም፡፡

19.13

1. ትምህርት ነበረ፡፡
2. ሥራ ነበረ፡፡
3. በዙ ሥራ ነበረ፡፡
4. በአገደ ሰዓት ትምህርት ነበረ፡፡

19.14

1. ትልቅ ቤት ነበራቸዋል፡፡
2. ጥሩ መኪና ነበራቸዋል፡፡
3. ጥሩ ወጥቤት ነበራቸዋል፡፡
4. ዘበኛ ነበራቸዋል፡፡

19.15

1. ፈረስ ነበራቸው፡፡
2. አሸከር ነበራቸው፡፡
3. ገረድ ነበራቸው፡፡
4. መኪና ነበራቸው፡፡

19.16

1. ብዙ ጋደኞች ነበሩ፡፡
2. ጥሩ ጋደኞች ነበሩ፡፡
3. ብዙ ወጽኦች ነበሩ፡፡
4. ጥሩ አስተማሪዎች ነበሩ፡፡

19.17

1. ፈረሶች ነበሩ ዋጥው፡፡
2. ሱቆች ነበሩ ዋጥው፡፡
3. የልብስ ሱቆች ነበሩ ዋጥው፡፡
4. ታክሲዎች ነበሩ ዋጥው፡፡

19.18

1. ሆቴል ቤቶች ነበሩ ዋጥው፡፡
2. ሰባት ሰዓት ቤቶች ነበሩ ዋጥው፡፡
3. ሁለት ሲኒማ ቤቶች ነበሩ ዋጥው፡፡
4. ሰባት ትልቅ ወኪናዎች ነበሩ ዋጥው፡፡

ሃያ አንድኛ ትምህርት::

21.1

1. እቴጌ ሆኖ አደርኩ::
2. ከዎሽት በአዎስት ሰዓት ተኖሁ::
3. ከጠዋት በአንድ ሰዓት ተነሳሁ::
4. ፊቴን ታጠብኩ::
5. ቁርስ በላሁ::
6. ወተት ጠጣሁ::

21.2

1. ፊስ ሆኖ አደርኩ::
2. ከዎሽት በሰላት ሰዓት ተኖሁ::
3. ከጠዋት በሁለት ሰዓት ተነሳሁ::
4. ንሳህን ታጠብኩ::
5. ቁርስህን በላሁ::
6. የብር ተከን ጭጭ ጠጣሁ::

21.3

1. ገነት ሆቴል አደርሽ::
2. በጊዜ ተኛሽ::
3. በጠዋት ተነሳሽ::
4. ጥርስሽን ታጠባሽ::
5. ዎሳ በላሽ::
6. ሰሩ ጠጣሽ::

21.4

1. ኢትዮጵያ ሆቴል አደረ::
2. ከዎሽት በሶስት ሰዓት ተኛ::
3. ከጠዋት በሁለት ሰዓት ተነሱ::
4. ገላጆን ታጠቡ::
5. ጥርስ በሉ::
6. የጦር ተከገን ጭጭ ጠጡ::

21.5

ተላንተና ጣታ አፋስ አበባ ሆቴል አደርኩ::
ከዎሽት በበድስት ሰዓት ተኛሁ::

ዛሬ ጠዋት በሁለት ሰዓት ተኩል ተነሳሁ፡፡

ከዚያ በኋላ ፊትን ታጠብኩና ቁርሱን በላሁ፡፡

ከቁርሱ በኋላ አንድ ሰከን ጠጣሁ፡፡

1. ተላንተና ግፍ የት አደርኩ?
2. በሰንተ ሰዓት ተኛሁ?
3. ዛሬ ጠዋት በሰንተ ሰዓት ተኛሁ?
4. ከዚያ በኋላ ምን አደረግሁ?
5. ከዚያም በኋላ ምን አደረግሁ?
6. ከቁርሱ በኋላ ምን አደረግኩ?

21.6

1. እኔን ሆኔል አላደርኩም፡፡
2. ከዎሽተ በአዎስተ ሰዓት አልተኛሁም፡፡
3. ከጠዋት በሁለት ሰዓት አልተነሳሁም፡፡
4. ፊትን አልታጠብኩም፡፡
5. ሻይ አልጠጣሁም፡፡

21.7

1. ራስ ሆኖ ለላደርክም::
2. ከዎሽቱ በስድስት ሰዓት ለልተኛህም::
3. ከጠዋት በላገድ ሰዓት ለልተነሳህም::
4. ቁርስ ለልበላህም::
5. ገላህን ለልታጠብክም::
6. ሰፍ በወተት ለልጠጣህም::

21.8

1. ገነት ሆኖ ለላደርሽም::
2. በጊዜ ለልተኛሽም::
3. በጠዋት ለልተነሳሽም::
4. ፀገርሽን ለልታጠብሽም::
5. ዎሳ ለልበላሽም::
6. ጠላ ለልጠጣሽም::

21.9

1. ሊት ዩጵያ ሆኖ ለላደረም::
2. በጊዜ ለልተኛም::

3. በጠዋት አልተነሱም::
4. ጥርስዎን አልታጠቡም::
5. ቁርስዎን በሁለት ሰዓት አልበሉም::
6. ቢራ አልጠጡም::

21.10

ተላገና ዓታ ሸዋ ሆኑል አላደርኩም:: ከዎሽተ
በአዎስተ ሰዓት ተኩል አልተኛሁም:: ዛሬ ጠዋት በአ
ንድ ሰዓት አልተነሳሁም:: ቁርሱን አልበላሁም::
ነገር ገን በአራት ሰዓት ጤ ጠጣሁ::

1. ተላገተና ዓታ ሸዋ ሆኑል አደርኩ?
2. በአዎስተ ሰዓት ተኩል ተኛሁ?
3. ዛሬ ጠዋት በአንድ ሰዓት ተነሳሁ?
4. ቁርሱን በላሁ?
5. ጤ በሶስት ሰዓት ጠጣሁ?

ሃያ ሁለተኛ ትምህርት::

22.1

1. ወደ ተግሪ ቤት ሄደ::
2. አጣርኛ ተግረ::
3. ድርሰት አነበበ::
4. ደብዳቤ ጻፈ::
5. እንገሊዝኛ አስተግረ::

22.2

1. ወደ ተግሪ ቤት ሄደች::
2. ሂሳብ ተግረች::
3. ጋዜጣ አነበበች::
4. ድርሰት ጻፈች::
5. ታሪክ አስተግረች::

22.3

1. ወደ ተግሪ ቤት ሄዱ::
2. የሊት የጽያ ታሪክ ተግረ::
3. የታሪክ መጽሐፍ አነበቡ::

4. በጥቁር ሰለጻው ላይ ጻፉ::

5. የኢትዮጵያ ጂኦግራፊ አስተማሪ::

22.4

መሥፍን ዛሬ ጠዋት በአንድ ሰዓት ተነሣና
ገላውን ታጠባ:: ከዚያ በኋላ ወደ ምግብ ቤት
ሄደና ቁርቱን በላ::

ቁርቱ በጣም ጥሩ ነበር:: ዳቦ በቀቤና
የአንቀሳል ጥበብ በላ:: አንድ ብርጭቆ የብር
ተካን ጭቂና ሁለት ሰኔ ቡና ጠጣ::

ከዚያ በኋላ በሁለት ሰዓት ወደ ክፍል ሄ
ደና አማርኛ ተማረ:: የአማርኛ አስተማሪው አቶ
ዩጠንሰ ናቸው:: አቶ ዩጠንሰ በጣም ጥሩ አስተ
ማሪ ናቸው::

1. መሥፍን ዛሬ ምት በሰንት ሰዓት ተነሳ?
2. ከዚያ በኋላ ምን አደረገ?
3. ቁርቱ አንዴት ነበር?

4. ቁርሱን ምን በላ?
5. ምን ጠጣ?
6. ከቁርስ በኋላ ምን አደረገ?
7. የአጣርኛ አስተማሪው ማን ነው?
8. እኛ የሰጠን ጥሩ አስተማሪ ናቸው?

22.5

1. በሩን አሳይተዎ::
2. መጽሐፉን አለመሰደዎ::
3. ደብዳቤ አልጻፈዎ::
4. ቁርስ አልበላዎ::
5. ወደ ከተማ አልሄደዎ::
6. እንገልጽ አላስተማረዎ::
7. ጋዜጣ አላነበበዎ::
8. ደብዳቤ አልላከዎ::

22.6

1. መጽሐፉን አልከፈተዎ::
2. በሩን አልዘጋጁዎ::

3. ደብዳቤ አሰጻፈቸዎ ::
4. ወደ ክፍል አሰላለፉት ::
5. ሲኒማ አሳየቸዎ ::
6. ብዙ አሰሠራቸዎ ::
7. ቲላገራዎ አሰሳከቸዎ ::
8. ጫማ አሰገዛቸዎ ::

22.7

1. በአይሮፕላን አሰመጡት ::
2. ራዲዮ አሰጠውት ::
3. ገረድ አሰቀጠረዎት ::
4. ሥራ አሰፈለጉት ::
5. ዋጋውን አሰከፈሉት ::
6. ስልክ አሰደወሉት ::
7. ቼክ አሰመነዘሩት ::
8. ታሪክ አሰሰተማሩት ::

22.3

ተላንተና ከሰዓት በኋላ ገነት ከአባቷ፣

ከጠንደሟና ከእህቷ ጋር በመኪና ወደ ገበያ ሄደች፡፡

እህቷ አንድ ነጭ ጫማና አንድ ቀጫሽ ገዛቸዋል፡፡

ጠንደሟ ገንዘብ አለ ነበረውም፡፡ ስለዚህ ምንም አለ

ገዛም፡፡ ገነትም ምንም አለገዛቸውም፡፡

ከዚያ በኋላ አባቷ ከእናቷ ጋር ወደ ሲኒማ

ቤት ሄዱ፡፡ እህቷ ሙዚቃ ሰማች፡፡ ጠንደሟ ገን

በጊዜ ተኛ፡፡ ገነት ደገፍ ለአከሰቷ ደብዳቤ ጻፈች፡፡

1. ተላንተ ከሰዓት በኋላ ገነት ወዳት ሄደች?

2. ከማን ጋር ሄደች?

3. እህቷ ምን ገዛቸዋል?

4. ጠንደሟ ምን ገዛ?

5. ገነት ምን ገዛቸ?
6. የገነት አባት ምን አደረጉ?
7. ከእራት በኋላ የገነት እህት ምን አደረገቸ?
8. የገነት ወንድም ሲነሣ ቤት ሄደ?
9. ገነት ከእራት በኋላ ምን አደረገቸ?

22.9

1. አዲስ አበባ ውስጥ ኖርገ::
2. ሁለት ዓመት ቆየገ::
3. ጥሩ ቤት ተከራየገ::
4. ቤታቸገገ ለአቶ ገርጫ አባየገ::
5. ከሁለት ዓመት በኋላ ተወለደገ::
6. ብዙ ነገሮቹ አመጣገ::

22.10

1. በአስመራ ውስጥ ኖራቸሁ::
2. ቫገጣቸሁን ወሰዳቸሁ::
3. ተለቅ ቤት ተከራያቸሁ::

4. የቤት ዕቃ ገዛቸው፡፡
5. ዲሪክተሩን ጋብዛቸው፡፡
6. በአጻርኛ ተነጋገራቸው፡፡

22.11

1. በአዲስ አበባ ውስጥ ሁለት ዓመት ኖሩ፡፡
2. ቤት ተከራዩ፡፡
3. ገረድ ቀጠሩ፡፡
4. የቤት ዕቃ ገዙ፡፡
5. ዲሪክተሩን ጋብዙ፡፡
6. ከሁለት ዓመት በኋላ ተመለሱ፡፡

22.12

እነዚህ ጋደኖች በአሥራ ዘጠኝ ወቶች ሃያሣ ሁለት ዓመት ምህረት ወደ አዲስ አበባ መጣ፡፡ በአዲስ አበባ ውስጥ በክፍሎች ከተማ ሁለት ዓመት ኖረዋል፡፡ ተማሪ ቤታቸውን አጠገብ አንድ ቤት ተከራዩን፡፡ ኪራዩም በወር ሰባ ብር ነበር፡፡

አንድ ቀን ጋደኖቻችንን ለአራት ጋብዘን፡፡

ለአራት የጀር ወጥ ሠራጥ፡፡ አራት ከበላን
በኋላ የአት የጽያ ሙዚያ ሰማጥ፡፡ ጋደኛቸን
በጣም ደስ አላቸው፡፡ እኛም በጣም ደስ አለን፡፡

1. እኛ ጋደኛ ወደ አዲስበ ከበላን ሳንሄድ ምህረት መጣን?
2. በየትኛው ከተማ ኖርን?
3. ሰንት ሳንሄድ ኖርን?
4. ቤት የት ተከራየን?
5. ኪራዩ ሰንት ነበር?
6. ለአራት ምን ሠራን?
7. አራት ከበላን በኋላ ምን አደረገን?

22.13

በአሥራ ዘጠኝ ወቶች ሰላሳ አምስት ዓመት
ምህረት ተወለድኩ፡፡ አሁን ሃያ ስንት ዓመት
ነው፡፡ በሰዓዊት ዓመት አንደኛ ደረጃ ተምህርት
ቤት ገባሁ፡፡ በአሥራ አራት ዓመት የአንደኛ

ደረጃ ትምህርት ወረሰቱ፡፡ ከዚያ በኋላ በሌጅ
ገባሁ፡፡ በቦሌጅ ውስጥ የአስተማሪ ነት ትምህርት
ተግባሩ፡፡ የቢ፡ ለ፡ ደገሪ ተቀበለቱ፡፡ ለሁን
በጥጥዊ ኃይለ ሥላሴ ትምህርት ቤት የሃይንሰና
የሦላሳ አስተማሪ ነኝ፡፡

ሃያ ስምተኛ ትምህርት ::

23.1

1. መጽሐፈ ገንዘብ ለመስጠት ::
2. መስጠትን ለከፍታለሁ ::
3. ገረድ ለቀጥራለሁ ::
4. በሰዓት ለደርሳለሁ ::
5. ምሳ ለፈለጋለሁ ::
6. ለሁን ለጨርሳለሁ ::
7. ነገ ለጀምራለሁ ::
8. ስለክ ለደውላለሁ ::

23.2

1. መጽሐፈ ገንዘብ ለመስጠት ::
2. ገረድ ለቀጥሮ ::
3. ነገ ሥራ ለጀምሮ ::
4. ለእናቱ ስለክ ለደውለዋለሁ ::
5. በሩን ለመክፈት ::
6. መኪናውን ለመቀለፍ ::

7. አቶ ዩሰን ለጠይቅ፡፡

8. መገታቱን ለጠርገም፡፡

23.3

1. ቢረ ተወሰዳለህ፡፡

2. ወረቀቱን ተቀዳለህ፡፡

3. ምሳ ተበላለህ፡፡

4. ጠላ ተጠጣለህ፡፡

5. ሸጫ ተገዛለህ፡፡

6. በአይሮፕላን ተመጣለህ፡፡

7. ራዲዮ ተሰማለህ፡፡

8. በአንድ ሰዓት ተተኛለህ፡፡

23.4

1. ምሳህን አትበላም፡፡

2. ቢረ አትጠጣም፡፡

3. ጫማ አትገዛም፡፡

4. ራዲዮ አትሰማም፡፡

5. ደብዳቤውን ለአባተሜልው አትሰጥም፡፡

6. ዛሬ ቢኒማ አታይም፡፡

7. በአዲስ አበባ ውስጥ አትኖርዎ::
8. ነገ ወደ ቤተክርስቲያን አትሄዱ::

23.5

1. ቫንባቮን ትወስዳለሽ::
2. በመኪና ትሄዳለሽ::
3. ቀሚስ ትገዢያለሽ::
4. አስተማሪ ትሆናለሽ::
5. ደብዳቤ ትጽፈያለሽ::
6. ተሰግራዎ ትሰክያለሽ::
7. ሁለት ዓመት ትቆያለሽ::
8. ዓባ ትበያለሽ::

23.7

1. መጽሐፈን አትወስዷል::
2. በአይሮፕላን አትሄዷል::
3. መ ነጽር አትገዟል::
4. ደብዳቤ አትሰክላለች::

5. ሰፍ በወተት አትፈለገም::
6. ደርሰት አትጽፈም::
7. ለወንድምሽ ስለክ አትደውሂም::
8. ማታ ማታ ራዲዩ አትሰማም::

23.7

1. አማርኛ ያውቃሉ::
2. አንገሊዝኛ ያስተምራሉ::
3. የታሪክ መጽሐፍ ያነባሉ::
4. ምሳ ያዘሉ::
5. በባቡር ይሄፃሉ::
6. በአንድ ሰዓት ይተኛሉ::
7. በሐረር ውስጥ ይኖራሉ::
8. መኪና ያን ይሸጣሉ::

23.8

1. አማርኛ አያውቁም::
2. ሂሳብ አያስተምሩም::
3. የአማርኛ ጋዜጣ አያነጡም::

4. ገነት ሆተለ አያደረግ::
5. ገገገር አያደርግ::
6. ሲኒሳ አያዳም::
7. መኪና አይገዛም::
8. ደብዳቤ አይጽፋም::

14

ሃያ አራተኛ ትምህርት::

24.1

1. ሕክምና ይጻፈል::
2. ከአንድ ዓመት በኋላ ይመለሳል::
3. ቤት በመቶ ብር ይከፈያል::
4. ጠዋት በሁለት ሰዓት ይሃላል::
5. በወቅቱ ላይ ይቆማል::
6. ምሳሌን በሰዓት ሰዓት ይበላል::
7. ወደ ፖስታ ቤት ይሄዳል::
8. ወደ ኢትዮጵያ ደብዳቤ ይለካል::

24.2

1. ጋደኛዋን እራት ትጋብዛለች::
2. በመመጣው ዓመት ኢትዮጵያን ትገብኛለች::
3. ፈረስ ትጋለጣለች::
4. በመርከብ ትመጣለች::
5. ገንዘብ ታገኛለች::
6. ደቀዚን ትቀበላለች::

7. ቤቷን ታስቃለች፡፡
8. ምግብ ታዘጋጃለች፡፡

24.3

1. እቴጌ ሆኜል ያደራሉ፡፡
2. በሰድስት ሰዓት ይተኛሉ፡፡
3. በጠዋት ይነሳሉ፡፡
4. ገሳዎን ይታጠባሉ፡፡
5. ቁርስዎን ይበላሉ፡፡
6. የብር ተከገን ቈጣቂ ይጠጣሉ፡፡
7. ሥራ በሰስት ሰዓት ይጀምራሉ፡፡
8. በአሥራ ሁለት ሰዓት ይጨርሳሉ፡፡

24.4

ተስፋ ዩ ሁለጊዜ ከምሽት በኋላ ሰዓት ይተኛሉ፡፡
 ሁለጊዜ ጠዋት ጠዋት በሁለት ሰዓት ወደምግብ ቤት ይሄድና
 ቁርሱን ይበላሉ፡፡ ቁርሱን ከበላ በኋላ ወደ ተግሪ ቤት
 ይሄዳሉ፡፡ ከክፍል በሰድስት ሰዓት ይወጣና ምሳቸን ይበላሉ፡፡
 ምሳቸን ከበላ በኋላ እንደገና ወደ ተምህርት ቤት
 ይሄዳሉ፡፡

1. ተስፋ ዩ በሰገት ሰዓት ይተኛል?
2. ጠዋት ጠዋት በሰገት ሰዓት ይነሳል?
3. ወደ ምገብ ቤት በሰገት ሰዓት ይሄዳል?
4. ቁርሱን ከበላ በኋላ ምን ያደርጋል?
5. ከከፍል በሰገት ሰዓት ይወጣል?
6. ከሰዓት በኋላ እንደገና ወደ ተግሪ ቤት ይመለሳል?

24.5

ወይዘሪት አሰቲር በእርሻ ሚኒስቴር
 ውስጥ ተሠራለች፡፡ ዛሬ ደዋዚን ትቀበላለች፡፡
 ከነገ ወዲያ ለዕረፍት ወደ ፎላ ትሄዳለች፡፡
 ነገ ማታ እቃዋን ታዘጋጃለች፡፡

የወይዘሪት አስተር ቤተሰቦች በፈጣኝ ከተሳ
 ዓላማ ይኖራሉ፡፡ አባት ዋ ተለቀ ገበሬ ናቸው፡፡
 ሰፊ የአርባ ስታና ብዙ ፈረሶች አሉዋቸው፡፡ ወይ
 ዘሪት አስተር ፈረሶች መጋለብ ተወዳለች፡፡

1. ወይዘሪት አስተር የት ተሠራለች?
2. ደባሂን መቼ ተቀበለች?
3. ወደ ፈጣኝ መቼ ተሄዳለች?
4. ዕቃዋን መቼ ታዘጋጃለች?
5. የወይዘሪት አስተር ቤተሰቦች የት ይኖራሉ?
6. የአባት ዋ ሥራ ምንድን ነው?
7. ወይዘሪት አስተር ፈረሶች መጋለብ ተወዳለች?
8. ወይዘሪት አስተር ለዕረፍት ወዳት ተሄዳለች?

24.6

1. ሕክምና አይማርም፡፡
2. ከሰዓት በኋላ አይመለስም፡፡

3. ቤት በመቶ በር አይከራይም::
4. በአዲስ አበባ ውስጥ አይኖርም::
5. ፈረሶቹ አይገዛም::
6. ዛሬ ደብዳቤ አይጽፍም::
7. ለአሁኑ ተላገራም አይለከም::
8. ለገደኛው ስልክ አይደውልም::

24.7

1. ገደኛዋን አራት አትጋበዝም::
2. አይሮፕላን ማረፊያውን አትገባም::
3. ከሰዓት በኋላ ፈረስ አትጋለብም::
4. ዲግሪዋን በዚህ ዓመት አትቀበልም::
5. ነገ ገንዘብ አታገኝም::
6. ከሶስት ቀን በኋላ አትመለስም::
7. ተለቀ ቤት አትከራይም::
8. ዛሬ ማታ አራት አታዘጋጁም::

24.8

1. ሕክምና አይጣሩም፡፡
2. አስተማሪ አይሆኑም፡፡
3. አራት አይበሉም፡፡
4. ዛሬ ከሥራ አይመጡም፡፡
5. ገንዘብ አያገኙም፡፡
6. ኪራይ አይከፍሉም፡፡
7. ቦልክ አይደፈሩም፡፡
8. አፍሪካ አፋሪሽን አይገባቸውም፡፡

24.9

1. ወደ ሐኪም ቤት አንሄዳለን፡፡
2. ቴምብር አንገዛለን፡፡
3. ቼክ አንመነዘራለን፡፡
4. ሲኒማ አናያለን፡፡
5. በጊዜ አንተኛለን፡፡
6. አማርኛ አናጭቃለን፡፡
7. ተምህርት ቤትን አንገብኛለን፡፡

24.10

1. ወደ ከተማ ትሄዳለች፡፡
2. ጋዜጣ ትገዛለች፡፡
3. ሽክ ተወካዮች፡፡
4. ሲኒማ ታያለች፡፡
5. አፍሪካ አዳራሽን ትገብኛለች፡፡
6. ገዳን ሆቴል ምሳ ትበላለች፡፡
7. ከምሳ በኋላ ሲገራ ታወቀለች፡፡
8. በአሥራ ሁለት ሰዓት ትወለዳለች፡፡

24.11

1. ትምህርት ቤት ይውላሉ፡፡
2. ትምህርት ተቋማት ያጠናሉ፡፡
3. መጽሐፍ ያነባሉ፡፡
4. ደብዳቤ ይጽፋሉ፡፡
5. ከሰዓት በኋላ ይሄዳሉ፡፡
6. ከሰዓት በኋላ ይዋጋሉ፡፡
7. ኪስ ይወጣታሉ፡፡
8. በአውቶቡስ ይወለዳሉ፡፡

23. 2

[illegible]

1. ነገ ጥላ ያገደደ?
2. ዘጅቲፍ ገነት ነገ ልዩት ወፊት ይሄላሉ?
3. ከቤተክርስቲያን በሰገት ሰዓት ይጠለባሉ?
4. እስከ በደብተ ሰዓት ያገ ያደርጋሉ?
5. በሰባት ሰዓት ወፊት ይሄላሉ?

6. ወደ ዋና ቦታ ለምን ይሄዳሉ?
7. ከዋናው ቦታ በስንተ ሰዓት ይመለሳሉ?
8. በምን ይመጣሉ?

24.13

1. ሕክምና ለንግርም::
2. ሀኪም ለንሀንም::
3. ነገ ሸርሸር ለንሄደም::
4. ምገባቸንን ለናዘጋጀም::
5. በዚህ ሰዎንት ደቆዝ ለንቀበለም::
6. የቤተን ኪራይ ለንከፍለም::
7. ነገ ገንዘብ ለናገኘም::
8. ለጋደኛቸን ተለገራም ለንለከም::

24.14

1. ለጋደኛቸሁ ተለገራም ለተለከም::
2. ነገ ገንዘብ ለታገኘም::
3. በዚህ ሰዎንት ደቆዝ ለተቀበለም::
4. የቤተን ኪራይ ለተከፍለም::

5. ነገ ሸርሸር አትሄጥም::
6. ምገባቸሁን አታዘጋጁም::
7. ሕክምና አትጣሩም::
8. ሀኪም አትሆኑም::

24.15

1. ከዎሽተ በሶስት ሰዓት አይተኙም::
2. ጠዋት በአንድ ሰዓት አይነሱም::
3. ቁርሳቸውን በአንድ ሰዓት አይበሉም::
4. ዛሬ ወደ ክፍል አይሄጥም::
5. በአራት ሰዓት አጣርኛ አይጣሩም::
6. ከክፍል በስድስት ሰዓት አይመጡም::
7. ወደቤት በታክሲ አይመጡም::
8. በሰባት ሰዓት ተኩል ወደ ክፍል አይመለሱም::

24.16

ነገ እሁድ ነው:: መሥፍንና ጌታሁን
የትም አይሄጥም:: ሰኞ ፈተና ስለሰላቸው ያጠ
ናሉ:: ዘውዲተና ገነትም ወደ ቤተክርስቲያን

አይሄዱም:: ለህጉም ፈተና በላላቸው ያጠናሉ::

ተስፋዬ ገን እስከ ስድስት ሰዓት ያጠናና
ከሰዓት በኋላ ከሙሉ ጋር ወደ ሲኒማ ይሄዳል::
ተስፋዬና ሙሉ ሲኒማ በጣም ይወዳሉ::

1. ነገ ምንድን ነው?
2. ነገ መሥፍንና ገታሁን ወዳት ይሄዳሉ?
3. መሥፍንና ገታሁን ነገ ምን ይሠራሉ?
4. ዘውዲቱና ገነት ወደ ቤተ ክርስቲያን ይሄዳሉ?
5. ዘውዲቱና ገነት ነገ ምን ይሠራሉ?
6. ተስፋዬና ሙሉ ነገ ያጠናሉ?
7. እስከ ሰንተ ሰዓት ያጠናሉ?
8. ከዚያ በኋላ ወደ ዋና ይሄዳሉ?

አቶ "አፍ አላውቅም"

በናከሰ ስላጅ ነው ዩርክ፣ ዊላምስ ካር ማይከል
በጣም ገብዞ ተግሪ ነበር፡፡ ተምህርቱን በአሥራ ዘጠኝ ወቶ
ስድሳ ጨርሶ የሰላም ጋድ አባል ሆነ፡፡

ዊላምስ በሰላም ጋድ የከረዎት ተምህርት በጣም የተ summer training
ወደደና ጥሩ አስተግሪ ነበር፡፡ ነገር ገን በአጣርኛ ቋንቋ
ተምህርት የመጨረሻው ሰነፍ ነበረ፡፡ ቢሆንም ወደ ኢትዮጵያ
ለመሄድ ከተረጋገጠ አንፋ ሆኖ ሄደ፡፡

በኢትዮጵያ ውስጥ በመጀመሪያው ሰዎች ብቻውን መጽሐፍ
ፍቱን ተሸክሞ ቅዱስ ሱሪውን ታጥቆ ሲንሸራሸር ሳየውና ለተመ shorts
ለከተው አገሩን የሚያውቅና ጥሩ አጣርኛ የሚናገር ይመስል
ነበር፡፡

አንድ ቀን ዊላምስ ትልቅ የሰለፍ ትርዕይት አየ፡፡ parade/procession
1
2
ይኸውም የሰርገ ሰለፍ ነበር፡፡ አለለታውና ጭጠጣው በጣም
ያስደንቅ ነበር፡፡ ዊላምስ በጣም ደንቅት አጠገቱ ቅዱስ የነ
በረውን ኢትዮጵያዊ በአንገሊዝኛ "ማነው ያገባው" ብሎ ጠየቀ፡፡
ኢትዮጵያዊውም አንገሊዝኛ ሰለማያውቅ በአጣርኛ "አፍ አላውቅም"
አለው፡፡ ዊላምስም ደጋገሞ ሲጠይቅ ኢትዮጵያዊው አንደገና
"አፍ አላውቅም" ብሎ እየተገላጠጠ ሄደ፡፡
1. wedding
2. shouts of joy

ዊላምስም ለመጀመሪያ ጊዜ አጣርኛ አለማውቅ እየቀጠው regretting
ወደ መኖሪያው ተመለሰ፡፡ በማገሰቱም ሲንሸራሸር ሰዎች በብዛት
እየተሰቀሱ ሲያለፉ አየ፡፡ ከዚያም አንፋን ኢትዮጵያዊ ጠጋ ብሎ weeping
"ማነው የቅተው" ብሎ ጠየቀ፡፡ ኢትዮጵያዊውም አፍ አላውቅም
ብሎ መለሰለት፡፡ I don't know the language

ዊላምስ በነገሩ ተደንቆና አዘኖ የኪስ ደብተረን
አውጥቶ "አፍ አላውቅም" ትናንት አገብቶ ዛሬ ቆይቶ ብሎ ጻፈ፡፡

የአካል ስሞች::

body

እኔ አንድ ልጅ ነኝ:: የግሳግሳት ¹ሬስ አለኝ:: የግድ ²ባቸው ሁለት ¹ዐይኖቼ የምሰግባቸው ሁለት ¹²ፆሮቼ የግሽተት ¹ዐይኖቼ የምሰግባት ⁴አፍ አለኝ::

ባሬ ውስጥ የምናገርበት ¹ዎሊስ የምነክሰበት ²ጥርስ::

አፈንዎ የምዘጋባቸው ³ከጎፈሮቹ አለኝ::

በራሴ ¹ጤግ ይበቅላል:: ሁለት ¹ከጎዶቹ አለኝ:: በክ ¹ጎዶቹ ሄፍ አፎ:: በአጼዎ ላይ አንድ አውራ ጣት:: አራት ጣቶች:: በጣቶቹ ሄፍ ጥፍር አለ::

head

1. eyes 2. ears

3. nose 4. mouth

1. tongue 2. teeth

3. lips

1. hair 2. arms

በእጆቼ በዙ ነገር ግድረገ አቸላለሁ:: ደገዎ ለመራመድ ¹ና ለመዘለል ሁለት ቀለጥዎቼና ሁለት አገሮቹ አለኝ:: በያንዳንዱ አገር አዎስት ጣቶች:: በያንዳንዱ ጣት አንዳንድ ጥፍሮች አለኝ::

to do

ሁሉንም ግድረገ አቸልባቸዋለሁ እንጂ:: የበለቸጥና የአባላትን ሰዎች መናገር አለቸልዎ:: አገዚአብሔር እንዲጠቅሙኝ በሉ አባላትን ሰጥቶኛልና ሰውነቱን ገጽጽ ግድረገ ይገባኛል::

ጥያቄ::

1. ልጁ የሚያስበው በዎኑ ነው?
2. የሚያይባቸውና የሚሰግባቸው አባላቸው ዎን ይባላሉ?
3. የሚበላውበ በዎኑ ነው?
4. አፈ ውስጥ ዎን ይገኛል?
5. በሁለት ከጎዶቹ ሄፍ ዎን አለ?
6. ለመራመድና ለመዘለል የሚጠቅሙት አባላቸው ዎን ይገኛሉናቸው?
7. አባላትን የሰጠው ማነው?
8. ሰውነቱን ዎን ግድረገ ይገባዋል?

ለመሰረቅ መጣጣር ::

አንድ ለባ ሊሰርቅ ያንጽግ ሰው ቤት መዝጊያ
ሰብር ገባ፣ ነገር ገን ¹ ያስረረቀን ጊዜ ባይመርጥና ባ
ያውቅ ሲንከረፈፍ ² ባለቤት መጣና ያዘው ::

unaware of the opp-
ortune time to
steal

2. the owner

truth

ለባውም ምንም አልሰረቀሁም እውነትንም ስናገር
ታየኛለህ አለው :: ባለቤት ገን እኔ የያዝሁህ በመሰረ
ቅህ ብቻ አይደለም :: ለመሰረቅ በጣሰብህ ነው ብሉ
ነገረው ::

ጥያቄ ::

1. ለባው የሰውየውን ቤት መዝጊያ ሰብር የገባው ለምን ነበር?
2. ባለቤት መጥቶ የያዘው ምን ሲሆን ነው?
3. ለባው ባለቤት በያዘው ጊዜ ምን አለ?
4. እውነት ስናገር ታየኛለህ ያለው እንዳት ነው?
5. ለባው ስርቅ ነበር?
6. ባለቤት ለምን ያዝሁህ አለው?

አስተዋይ ሸረሪት :: spider

ሸረሪት ከር ¹ፈተላፍና ከገዳ ²ቀርገጧል ላይ ጠምጥጧል
ወደ ውሃ አስከፊርስ አገጠለጠለቸው ::

1. thread
2. oranch

ከሩን እንዲህ አድርገሽ የምትለቂው አስከዚህ ዕብዱ
ነሸን በሉ የጠር ተል ሸረሪቷን ተናገራት ::

silkworm

ሸረሪቷም መልሳ ዕብደተስ ነገሩን ባያስቡ መናገር ነው
እንጂ እኔ አይደለሁም አለቸ ::

race/side/part

ነገር ገን ነፋስ በነፈስ ጊዜ ከሩ ከገዳ ወገን
ወዳንድ ወገን ሲወዛወዝ በመጨረሻው በጣዶ ቀርገጧል ላይ
ተገጠለጥሎ ለሸረሪቷ መሻገሪያ ድልድይ ሆናት ::

bridge

ጥያቄ ::

1. ሸረሪቷ ከሩን ምን አድረገቸው?
2. የጠር ተል ምን በሉ ተናገራት?
3. ሸረሪቷ መልሳ ምን አለቸው?
4. ነፋስ በነፈስ ጊዜ ከሩ ምን ሆነ?
5. ለሸረሪቷ ይህ የከሩ መገጠለጠል በምን ጠቀሟት?
6. ሸረሪቷን አስተዋይ ያሰኘት ምንድነው?

ሕልምና ግድረገገ፡፡

እንደ የግድረገገ ሰነፍ ለጅ ወጥቼ ለጣወትን ብሎ
እና ተን ጠየቃት፡፡

good for nothing

እና ተም ተምህርተህን አጥንተሃለን? ብላ ወለሳ
በተጠይቀው፤ እሱም እና ቴ ሀይ ተጥቼ ነበርና ተምህር ቴን
እንደጨረሰሁ አለምሁት እንጂ አላጠናሁትም ብሎ ነገራት፡፡

dear mother

እርሱም እንጊዳም ወዋታህን በሕልምህ ጨርሰና
ወደ ተምህርተህ ተወለስ ብሎ ወለሰቸለት፡፡

ሕልም የግድግዳ ተስፋ ነው፡፡ እንዲሁም አሳቡ
ያለተፈጸመለት ሰው የሕልም እንጀራ ሆነብኝ ይላል፡፡

useless

ጥያቄ፡፡

1. ከላይ የተጠቀሰው ለጅ ምን ዓይነት ነው?
2. እና ተን ምን ብሎ ጠየቃት?
3. እና ተስ ወለሳ ምን ጠየቀቸው?
4. የሰጡ ፊልሰ ምን ነበር?
5. እና ተ ምን እንዲያልም ነገረቸው?
6. ሕልም ምን ዓይነት ተስፋ ነው?
7. አሳቡ ያለተፈጸመለት ሰው ምን ይላል?

የተማረ ሰው::

ከዕለታት አንድ ቀን አንድ የተማረ ዐዋቂ ሰው ስንድ
ጋደኛው ኃይ ሰጧት የተማረ ሰዎች ከቀረው ሰው የሚበልጡት
በምንድን ነው ብሎ ሲጠይቀው ሰውየው በጣም የተማረ ነበርና
ይህ የምታየው ተራ ሰው ወይም ሕዝብ ሁሉ በሰላም የሚኖረው
በሰጋም ተይዞ ነው:: ለጋራም ሕገና ዓዋጅ ናቸው:: ሕገና
ዓዋጅ ባይኖሩ ገን አርሶ በአርሶ ይፋጃል:: በእውነት የተ
ማሩ በሰህን ገን ራሳቸው የሕግ ምንጭ ስለሆኑ ያለ ሕገና
ያለ ዓዋጅ ተስማምተውና ተከባብረው በጤና ሊኖሩ ይቻላሉ::
ይኸውላህ ¹ዐዋቂዎች ከሌላው ከጣና ቸውም ተራ ²ሰው የሚበልጡት
በዚህ ነው ብሎ ወለሰለት::

wise/learned

proclamation

fountain

1. here you're(m)

2. common

የዕውቀት ብልጭታ
ከከበደ ሚካኤል::

፲ ያ ቂ::

1. ሰውየው ጋደኛውን ምን ብሎ ጠየቀው?
2. የጋደኛውስ ምልስ ምን ነበር?
3. ለጋራ የተባሉት ምንድን ናቸው?
4. ሕገና ዓዋጅ ባይኖሩ ሕዝብ ምን ይህናል?
5. ያለሕገና ያለዓዋጅ ተስማምተና ተከባብሎ የሚኖሩ
አንዳን ናቸው?
6. የተማረ ሕዝብ ጣለት ምን ጣለት ነው?

ሁለት ልቦቸ::

ጋደኛቸ የህጉ ሁለት ልቦቸ ቢተወና ጀገን ስለገደ ሀቴል ተገናኙ:: ቢተው ጀገን ምን ዓይነት ስህተት ምን ክፍል ነገር አገኘህ ብሎ ጠየቀው:: ምን ዓይነት ስህተት በጣም የሚያሳዝን ነገር ሲደርስብኝ:: እወደው ደክሞ ጋደኛዬ ማንደፍርት ተሰቅሎ መቅተን ባትሰማ ቀርተህ ነወይ ሲሆን ለሀገሪቱም ጋደኛህ ነበር:: ከወቅት ይኸው ዛሬ ስህተት ቀኑ አይደለም ወይ ብሎ መለሰለት:: ቢተው ይህን ስህተት በጣም አዘነና ማንደፍርት ለአካሉ ዋና ወጭ አልነበረምን አይሉም ሲያበሉ ሲያጠጣ ሲያስፈልግ ለወጭ ተር ነበር:: ስረ በሰ ከሀገሩ ሀገሩ ምን ባጠፋ ያን የመለሰ ገንዘብ ወክሎ ሰቀለት ብሎ ጠየቀው::

by the way

ጀገን ስህተት መለሰና ያጠፋው ገፋት ተሰቅ ነገር አልነበረም:: አገተ ወይም አኔ በአሱ በታ ብንሆን የምንሠራው ነው ትንሽ ነገር ነው:: አገደ ¹ ሰጋ ² አመንገድ ወደቀ አገኘቱ ባካላ ሊሰቅለት አይመስለኝም አለው:: ጀገን ስህተት ወዲያው ቀጠለና ያው ነው አባባህ ምን ይጨምራል ብሎ ነው ብቻ ከሰጋው ጨ ላይ አገደ ፈረሰ ነበር አለው::

error/mistake

- 1. rein
- 2. street

edge/tip

የዕውቀት ብልጭት
ከከበደ ጣካለ::

ጥያቄ::

1. የሁለት ጋደኛቸ ስም ማን ነው?
2. ቢተው ጀገን ምን ጠየቀው?
3. ማንደፍርት ማን ነው?
4. ቢተው ጀገን ስለማንደፍርት ምን ጠየቀው?
5. ጀገን ለቢተው ጥያቄ ምን መልስ ሰጠ?
6. ማንደፍርት ለምን ተሰቅለ?

ዕ ድ ል ::

አበበ የዚህ ዓለም ነገር በጣም ወርቅ በመበሰደትና
በመገባቱ ሰውነትን በሙሉ ወረሰ:: ጋደኛቸው ወቸገሩና
መራቀቱን አይተው አንድ ወርዓት ፈንታ ይሸሱት ይመር::
በአንቅርብ ላይ ደር ደገፍ አንደግባለው ይህ በተወጣሪ ያና
ድደው ይመር::

misfortune upon
misfortune

አንድ ቀን በተማ ሲዘር አኪሱ በነበረቸው ሃያ አምስት
ሳንቲም የጠፈረደ ሉተሪ ገዛ:: ወቹም አገዚአብሔር ጥሉ አይ
ጥልቅም፣ አንደኛ ዕጣ ሃያ አምስት ሺህ በር ወጣለት:: አበበም
በደብታ እየፈነደቀ አንዲህ አለ፣ አወይ ጋደኛቸው ይህ ሲሳይ
ሊያመልጣቸው ኖርዋል እንጂ ያስጠላቸው::

fortune

፲ ያ ቁ ::

1. ያበበን ሰውነት ምን ወረሰው?
2. ጋደኛቸው ምን አደረጉለት?
3. አበበ በኪሱ ምን ያህል ገንዘብ ነበረው?
4. አበበን ምን ዓይነት ዕድል አጋጠመው?
5. የአበበን የመወረቻ ገንገር አሰረዓ::

1 2
አንድ ንጉሥና አንድ ሊቀ ::

- 1. king
- 2. wise man

ሰው በጣም የታወቀ አንድ ተላቅ ደራሲ እጅ ሊነሣ ወደ
 አንድ ንጉሥ ዘንድ ሄደ :: ንጉሡም በደስታ ተቀበለውና የምሣ
 ሰዓት ሲደርስ ሊቀን ሰው አጠገቡ አስቀምጦ ከአሱ ጋር በአንድ
¹ገበታ ላይ ²ምሰውን አበላው :: ³መኪንንተቹ ወዳጆቹ ይህ ሰው ከ
 ንጉሡ ጋር ተቀምጦ ሲበላ አይተው በጣም ደነቃቸው :: በሕልሚያችን
 ነው ወይስ እውነት ነው እያሉ ዓይናቸው ያየውን ለማወን ቸገሩ
 ቸው :: ንጉሡ ሀይ ይህ ክብር ከዚህ ቀደም ለማንኛውም ተላቅ
 መኩንን ሲሰጠው አላየንም :: በምን ምክንያት ለዚህ ሰው ተሰጠው
 ብሎ አንፋ ወዳቹ ንጉሡን ጠየቀው :: ንጉሡም መለሰና፤

- author
- happily
- 1. table(for food)
- 2. his lunch
- 3. officials
- 4. in our dreams
- for any one

መኪንንተቹና ወዳጆቹን የፈጠርኳቸው እኔ ነኝ :: ፈጠርኳ
 ቸው ማለቱም ማንኛውንም ደህ ሰው እኔ ከወደድሁትና ከቀረብሁት
 ከደህነት እንሥቹ መኩንንና ሀበታም ላደርገው አቸላለሁ ስለ ነው ::
 ይህን የምታየትን ሊቀ ሰው ለመፍጠር የሚቻል ገን አንድ አቸላክ
 ብቻ ነው :: ስለዚህ ነው የእርሱ ክብር የበለጠ መሆኑ ብሎ አጠ
 ገቡ ለነበሩት ሰዎች ተናገረ ::

የዕውቀት ብልሄታ
 ከክ.ሚ.

ጥያቄ ::

- 1. የታወቀው ደራሲ ወደ ማን ዘንድ ሄደ?
- 2. የሄደበት ምክንያት ምን ነበር?
- 3. ንጉሡ የምሳ ሰዓት ሲደርስ ምን አደረገ?
- 4. መኪንንተቹን ያስደነቃቸው ምንድን ነው?
- 5. ከወዳጆቹ አንፋ ንጉሡን ምን ብሎ ጠየቀው?
- 6. የንጉሡ መልስ ምን ነበር?
- 7. መኪንንተቹን የፈጠርኳቸው እኔ ነኝ ሲል ምን ማለት ነው?
- 8. ሊቀን መፍጠር የሚቻል ማነው?

መስከረም፡፡

የመስከረም ወር በጣም ደስ የሚል፣ የማይጠገና
የማይሰለቸ ¹ወቅት አለው፡፡ መስከረም የከረምት ²ብርድ፣
¹ዘናብ፣ ²ፒጋና ³ደመና የሚያልቅበት ጊዜ ነው፡፡ ተራሮችና
ሜዳዎች በመስቀል አበባ ይሸፈናሉ፡፡

- 1. beauty
- 2. cold
- 1. rain 2. fog
- 3. cloud

መስከረም አንድ ቀን የኢትዮጵያ የአዲስ ዓመት መለ
ወጧ ቀን ነው፡፡ እንዲሁም መስከረም አስራ ሰባት ቀን የ
መስቀል ዓመት በዓል ይከበራል፡፡

ተግራዎች ለዕረፍት ከሄፋበት መምጣት ይጀምራሉ፡፡
ተምህርት ቤቶች መስከረም አስራ ሰባት ቀን ይከፈታሉ፡፡
ለተግራዎች በዚህ ቀን ረጅሙ የዕረፍት ጊዜ ያለቃል፡፡ የመ
ስከረም ወቅት ገን ከቀን ወደ ቀን ይጨምራል፡፡

beauty

ጥያቄ፡፡

1. የመስከረም ወር እንዴት ያለ ስሜት ይሰጣል?
2. የከረምት ብርድና ዘናብ የሚያልቅበት ጊዜ መቼ ነው?
3. የኢትዮጵያ የአዲስ ዓመት መለወጫ መስከረም አሥራ ሰባት ቀን ነው?
4. ተምህርት ቤቶች መስከረም አንድ ቀን ይከፈታሉ?
5. የመስቀል በዓል የሚከበረው መቼ ነው?

አንድ ትርጉም፡፡

citron

አንድ ሰው ወደ ወጭ አገር ሊሄድ ሲሣለ አዚያ የሚሄድበት አገር ሌላ ዋላቷልና እንዳትታለል ብለው ሰዎች አስቀድመው አስጠንቀቀውት ስለነበር አዚያ በደረሰ ጊዜ ወደ ሰው ዘንድ ተጠገታ እንዳያደርግ ፈርቶ ፈትን ከሀቴላ በላና ለቀርሶ የሚሆን አንድ ትርጉም ገዝቶ ትርጉሟን ከአገሩ ጋር በቁጥን ገመድ አስር ከአንድ ዛፍ ሥር ሣር ገዝገዝ ተኖ፡፡

1. supper
2. breakfast
- thin
- rope

ሌሊት እንቅልፍ ወስዶት ሳለ አንድ ሌላ ወጥቶ ትርጉሟን ከአገሩ ላይ ፈትቶ ወሰደና እንዳይበላው በጣም ጠገቦ ስለነበረ ጥቂት ፈቀ ብሎ ሄዶ ትርጉሟን ከአገሩ ላይ አሥሮ ተኖና እንቅልፍ ¹ ወሰደው፡፡ በጣገሥቱ ² ጠዋት እንገዳው ³ ሰው ከእንቅልፉ አስቀድሞ ነቀቶ ሲመለከት ትርጉሟን አጣው፡፡ ደንገጦ ከወገታው ተሣና በተኖበት ቦታ አቀራቢያ እየዘረ ሲያይ ሌላው ትርጉሟን ከአገሩ ላይ አሥሮ ባንድ ዛፍ ሥር ተኝቶ አገኘው፡፡ የነገሩ አኳኑን አሳገባህ ስላለው አንተ፣ አንተ፣ ብሎ ቀስቀሶ ሌላውን ከእንቅልፉ አስነሳውና ሌላው ሲነፃ ይህ ነገር በፍጹም አሳገባኝም፡፡ አረ በለ፣ አንተ ነህ እኔን የህገኛው ወይስ እኔ ነኝ አንተን የሀገሪቱ ብሎ ጠየቀው፡፡

at night^t

1. he fell asleep
2. on the morrow
3. the guest

Say!

የዕውቀት ብልጭታ
ከከ.ጊ.

ጥያቄ፡፡

1. ወደ ወጭ አገር የሚሄደውን ሰውዬ ሰዎች ምን ብለው አስጠነቀቁት?
2. አዚያ በደረሰ ጊዜ ምን ማድረግ ፈረ?
3. አራቱን የት በላ?
4. አራቱን ከበላ በኋላ ምን አደረገ?
5. ትርጉሟን የት ደበቀው?
6. ሌሊት እንቅልፍ ወስዶት ሳለ ምን ሀነ?
7. ሌላው ትርጉሟን ምን አደረገው?
8. እንገዳው ሲነፃ ሌላውን ባገኘው በኋላ ምን ብሎ ጠየቀው?

በስተ መንገደኛቸው፡፡

በስተ መንገደኛቸው ወደ ሩቅ አገር አገድነት ሲሄዱ መሸባቸው travellers
ወደ አመንገድ አደሩ፡፡ ስንቃቸውን ፈተተው አራታቸውን ከበሉ በኋላ
አንገላህ ሁለቸውንም ከምንተኛ ሁለት ሰዎች ሲተኙ በተራ በተራ አንዱ
ነቀ ተጠብቆ መልካም ነው ብለው ተወካክረው በዚህ ተሰማው፡፡ ከሶ
ስተ ሰዎች አንዱ ተንኮለኛ አንደኛው ደገዎ መላጧ ነበሩ፡፡ መጀመሪያ bald
ጋደኛቸውን ጠብቆ ብለውት ተንኮለኛውና መላጧው ተኙ፡፡ ተራውን ከጠ
በቀ በኋላ ነቀ ተጠብቆ የነበረው ጋደኛቸው ተንኮለኛውን ቀስቀሶ አስነሣውና
አሱ ተራውን ተኛ፡፡ ተንኮለኛው ሰው ጥቂት ተቀምጦ እንደጠበቀ አንድ
የተንኮለ አሳብ በመንፈሱ መጣበት፡፡

ቀስ ብሎ መጀመሪያ ጠብቆ ወደ ነበረው ሰው ተጠገተ ራሱን ብድግ
አደረገና ከኪሱ ምላጭ አውጥቶ ጠጉሩን ላጧው፡፡ ላጭቱም ከጨረሰ በኋላ razor
ቀስቀሰውን አንገላህ ተራህን ጠብቆ እኛ ሁለታችን ተራቸንን ጠብቀን
ጨርሰናል አለው፡፡ ሰውየው እያዘጋገና እየተንጠራራ ተነሥቶ መጀመሪያ
የጠበቀሁ እኔ አይደለሁም እንዲሁም በምን ምክንያት ነው አሁን ደገዎ
መጠበቁ አለና ወዲያው ቀዝቃዛ ተሰምተት ኖሮ ራሱን በሁለት አፆቾ cold
አሸሽና ለካ ያስነሳሽኝ መላጧውን ሰው ነው እኔን እኔን መሰሉኝ ተኛ
ድጄ ነበር ብሎ ተቀምጦ ይጠብቅ ጀመር፡፡ ተንኮለኛው ሰው ቀስ ብሎ
እየሳቀ ተወለሶ ተኛ፡፡

የዐውቀት ብለጭታ
ከከበደ ሚካኤል

ጥያቄ፡፡

1. በስተ መንገደኛቸው በመሸባቸው ጊዜ ምን አደረጉ?
2. ከመተኛታቸው በፊት ምን ተማከሩ?
3. መጀመሪያ የጠበቀው ማን ነው?
4. ቀጥሎ የጠበቀው ማን ነው?
5. ተንኮለኛው ሰው ምን አደረገ?
6. ጠጉሩን የተላጧው ሰው ሲነቃ ምን አለ?
7. ተንኮለኛው ሲተኛ ምን ያደርገው ነበር?
8. ከበስተ መንገደኛቸው ያለጠበቀው የትኛው ነው?

ንብና ቢራቢር::

bee and butterfly

አንዲት ቢራቢር ¹ወብ ከህኑ ጽጌረዓ ላይ ተቀምጦ ²በላፊውና
በገዳሟ ነፍሳት ታላገጣለች:: ¹በጽጌረዓው ²ወዓዛ የተጣረከች ንብ
አቢራቢርው ንጉ ቁጭ ብላ አበባውን መቀሰም ጀመረች:: ቢራቢርም
ንገገሯን አንዲህ ሰትላ ጀመረች:: አይ ዋጉ ንብ፣ እኔ ጨፍረሰት
የጨረሰኩትን አበባ ምን አድርገ ተይዋለሽ ንቢተም አንዲህ ሰትላ
መለሰች:: አንቺ የምትፈለገው ወዓዛውንና ዝላዩን ነው:: እኔ
ንገ አንዳንቺ አልደላኝም፣ የምፈለገው ማር ማሩን ነው፣ ብላ
ጥላት ሌላ አበባ ላይ ሰፈረች::

1. beautiful
2. passersby
1. rose
2. pleasant odor

honey

ጥያቄ::

1. ቢራቢር እጽጌረዓው ላይ ህና ምን ታደርገ ነበር?
2. አጠገብዋ ማን መ ተ አረፈ?
3. የቢራቢርዋ ሥራ ምን ነበር?
4. ንቢተሰ የምትፈለገው ምን ነበር?

የገደል ማሟታ

Echo

አንድ ልጅ ¹ከፋር ²ከገደል ሥር ከብት ³አሰማርቶ ሲጠብቅ ባለ
 እየሞከ በተናገረ ጊዜ፣ የገደል ማሟታ አንድሱ እየሞከቸ በተናገረ
 እየሰማ እሱም ሌላውን ነገር ሁሉ እየደጋገመ የገደል ማሟታ ¹ፋብ
 ለሰጥሽ ²ፎፍ እያለ ሲጠራ እሱ የተናገረውን መልስ ተመልሶለታለች፡፡
 ከዚህ በኋላ ሲሰለጥው ከብትቱን ይዞ ወደ ቤት ይመለሳል፡፡
 ነገር ገን ዘወትር ማታ ማታ ልጅ ከብትቱን ይዞ ከቤት ሲገባ ለአ
 ባት እንዲህ ይለዋል፡፡ አባቱ ከብትቱን ከማሰማራበት ቦታ የሚሰድ
 በኛ አንድ ነገር አለ፡፡ ደጋገሟ በተናገረሁ ጊዜ አንድ ነው እየደ
 ጋገመ ይናገራል፡፡ ይሰድብኛለች፣ እመታሃለሁ ይለኛል፣ እንዳይሰድብኝ
 አንተ አንድ ጊዜ ሂደህ ተቆጣልኝ እያለ ሁሉ ጊዜ ያደከመዋል፣ ያሰለ
 ቸዋል፡፡ አባቱም ይህንን በሰማ ጊዜ እውነት እየመሰለው አንደኛን
 ያለ በው ልጁን ይሰድብባል፣ አንደኛን አድርጎ ለመታታ ያሰበ
 ዋል፡፡ ልጅ ያመጣው ¹ጸብ አይበርድም፡፡ ወይም የሰው ²ሰብል ሲያበላ
 ሽና ሲያበላ ወደኔ መጥቶ አንደኛውን አሱን ይመታበኝ ይህን እያለ
በሃሳብ ሲያወጣ ሲያወርድ ሰንበቶ አንድ ቀን ተነሥቶ ልጁን አሰከተሉ
 ሂደ፡፡ በሰ ልጁ እንገዲህ እኔ አባትህ መጣሁለህ የሚጣለህ ሰው የት
 አለ አባየኝ አለው፡፡ ¹አንደኛው ²ልማቱ የገደል ማሟታ እያ ተጣርቶ
 ተናገረ፡፡ ተገደባል፡፡ ድምፁም ወደ አባት በተመለሰ ጊዜ ሰው ተለጁ
 ሀይ ከገንተ አፍ ከፋ ነገር ባይወጣ ሄሮ ያም ከፋ ባለመለሰሁ ነበር
 አለው፡፡ ያም ልጅ ይኸንን ¹ጥልቅ የሆነ ልብ የሚነካ ያባቱን ²ምክር
 በሰማ ጊዜ እውነትህን ነው አባቱ ሀይ፣ ሁሉ ጊዜ ከኔ አንደበት እን
 ደሚወጣው ያለ መልስ ይሰጠኛል እንጂ፣ አንድ ጊዜም መጀመሪያ ሰደባኝ
 አያውቅም ብሎት ተመልሰው ወደ ቤታቸው ሂዱ ይባላል፡፡

1. forest
 2. ditch
 3. gathering (herd)
 1. bread
 2. large bread

cattle

always

repeatedly

continually

1. fight/quarrel
 2. crops

thought

1. as usual
 2. experience habit

1. deer
 2. advice mind

ጥያቄ፡፡

1. የገደል ማሟታ ማለት ምንድን ነው?
2. በገደል ላይ ምን ዓይነት እንስሶች ይኖራሉ?
3. ልጁ ለአባት ምን ብሎ ተናገረው?
4. አባት ከገደሉ አጠገብ ሂዶ ምን አለው?
5. በመጨረሻው ምን ብሎ አሰረዳው?

ታሪክና ምሳሌ
 1ኛው ጽሑፍ
 ከት/ሚ/

ፍ ቀ ር ::

አያት፣ አየቀው፣ ወደፋት፣ ወደደቀው፡፡ ስለ ውበቱ
ውበትዋ ሲደነቀ የፍቀር ግዕበል ይዘለቀው ሄደ፡፡

storm/tide

ለጋብቻም ጠየቃት፡፡ እሺ፣ ብቻ ትንሽ አንተን የማውቅ
በት ጊዜ ስጠኝ አለቀው፡፡ እሱም በመልሱዋ ተገርቆ፣ ሰውን
ለማውቅ ጊዜ ይጠይቃል እንዲ አላት፡፡ እሷም እንዲታ ብላ እጅ
ዋን ጡዘረጋለት ምንም ልተደርስበት አልቻለችም፡፡

indeed/of
course

በድንጋጤ ዓይኖቿዋን ከፈተች፡፡ በእጅዋም ጥለማውን ትፋ
ስሶ ጀመር፡፡ የምትነካውን ነገር ገን አላገኘችም፡፡

darkness

ምነው አምላኬ በውኔ ላገኘው ያልቻልኩትን ወጣት በሕልጫ
አሳይተህ ታጓጓኛለህ ብላ ተመልሳ ተኛች፡፡

በደገ አድራጊ ከፋ መዋል አይገባም::

አንድ ቀን አንድ ከፋ ተንኮለኛ ሌባ በመንገድ ላይ ተኝተ shrewd/cunning
በሌ አገዛዝበሰር አትለፈኝ፣ ሀፃን ቁርጠት አዋኝ ለመሄድ ያቃተኝ my stomach
ነኝ፣ ቤቴም እዚያ ማዶ ከተራራው አጠገብ ነው:: ለመሄድ ባለው cramps(abdominal)
ቻሌ እዚህ የምሽት አውራ ሊበላኝ ነው፣ እያለ ሲሆን በፈረሰ የ over there
ተቈጠመ አንድ ሰው ሰዎችት ወደ አሱ ቁርባ ያገኘው ያን ሆነሃል
ወንድሜ ያመመህሰ ያንህን ነው ብሎ ጠየቀው:: አታላቂም ሆኖ ቀ wild animal
ርጠት አዋኝ እገረ አልገቀሳቀስ ብሎኝ እዚህ እንደተኛሁ ለመሸብ
ኝ ነው፣ እባክህ ተንሽ መንገድ ወስደህ ከዚያ ማዶ መንገድ አስ
ጠጋኝ ብሎ ለመነው:: ያም ባለፈረሰ በነገሩ አዘኖ ከፈረሱ ወርዶ
ና ከፈረሱ ላይ ውጣ አለው::

አታላቂም ተነሥቼ ከፈረሱ ለመውጣት ጋይሌ የለኝምና እርዳታ I need help
ያስፈልገኛል አለው:: እሱም ደገ በሌ ነበር ከተኛበት አቅንቶ በእ
ጁ ደገኖ አንስቶ ከፈረሱ ላይ አስቆመው:: ከተቈጠመ በኋላ ሰጋግ
ይዞ እየመራ ሲወስደው ባለ አታላቂ ወንድሜ ሆይ፣ በእገርህ ከመሄድ
ህ ይለቅ ሰጋግ ይዞህ እኔን በትመራኝ እንቅፋት ይመታሃል:: ተሰና rein
ከለህም በትወድቅ ጉዳት ይሆናለና እርከቡን አስቀንጥጠሽኝ ሰጋጁን stirrup
አሲዘኝ፣ ቀስ እያልሁ አዘገግለሁ አለው::

የፈረሱም ባለቤት ደገ ነበርና እንደ ፈቃዱ ከለቀቀለት በኋላ
አታላቂ ሌባ ፈረሱን አስነሥቶ በገለቢያ ደህና ዋል ሰውዬ ብሎ ጋለባ: galloped
ሲጋለብ ባለ ያ ደገ ሰው ተጣርቶ አንተ ሰው ፈረሱንስ ውስደው
ነገር ገን እንደ ነገር ለንገርህ ሰማኝ ብቻ ይህን ነገር ማንም ሰው
እንዳይሰማው አለው:: በለምን ቢለው ይህንን የሰማ ሰው ሁሉ በእውነት

ለታመመና ለወደቀ የደገ ለሰብ ርዳታ፣ ርሃሬኝም ለንጻያደርገለት
ይፈራለና ነው ብሎ በተናገረው ጊዜ፣ በዚህ ነገር ልቡ ተነክቶ
ተጸጽቶ መሰሰ ፈረሱን ሰጠው፡፡

touched deeply

ምክር፣ ክፉን ነገር ለስቀደሞ ለላግሰበ፣ ቢያስቡም ሳያደ
ርጉ ተጸጽቶ መተው መሰከም ነው፡፡

ጥያቄ፡፡

- 1ኛ. ደገ ሥራ ለንጻት ያለ ነው?
- 2ኛ. ተንኮለኛው ሌባ ከመንገድ ፋር ምን ለለ?
- 3ኛ. ደገ ሰው ቀርቦ ምን ለደረገለት?
- 4ኛ. ተንኮለኛው ሌባ ከፈረሱ ከወጣ በሰይ ምን ለደረገ?
- 5ኛ. ሲጋለብ ሳለ ያ ሲፈረስ ተጣርቶ ምን ለለው?
- 6ኛ. ተጸጽቶ ምን ለደረገ?
- 7ኛ. የመጸጸትሰ ትርጉም ምንድር ነው?

ታሪክና ምሳሌ

1ኛ መጽሐፍ

ከትምህርትና ከሥነ ጥበብ ጧነሰቲር

ሰለ ሰባት ልቦቸ::

በአንድ ሰፊ አገር አንድ ሀብታም በአህሉ፣ በላሙ፣ በበረው፣
በገፊሉ፣ በፍየሉ፣ በበገፍ በከበተ ደስ ያለው በለፀጋ ነበር ይባላል።
ላለ::

a rich man
rich

ከሀብታም ይቀርፍ ከደካም ቢሆን ለባ መስረቅ ልማቱ ነፃ፣
ለቦቹ ባንድነት ተግክረው በሌሊት ከቤት ገብተው ከከበተና ከገንዘቡ
ሰርቀው ይዘውወደ በረሃ ገቡ:: ከበረሃም ሁነው ሁለት ልቦቹ ሶስት
ተኛውን ወደ ከተማ በደብቅ ምገብ ገዝተው አምጥተዋል አንዳንድ ልክ
ወጥተው ሄደ:: ከሄደም በኋላ እነዚህ ከበረሃ የቀሩት አንዲህ ብለው
ተከታታይ:: ባለገደራቸውን ባንጧም ይህን ሁሉ ገንዘብ በገባረሉ
በዙ ይጠቅሙናል:: ይኸውም ባለገደራቸውን ሲጠጣ ተደብቀው አንገደለው
ብለው ሰባባቸውን ቀረጡ::

at night
forest
food
our friend

ያኛውም ወደ ላኩት ሰፍራ ቢሄድ ለራሱ አንዲህ ያስብ ነበር::
ፋንታዩን በሌጅ እነሱን በዚህ በምወሰድላቸው ምገብ ላይ መርዝ ገ
ዘጅ ነሰገሼ ገደያቸው ገንዘቡን ሁሉ ለባቸዩ አወርሳለሁ ብሎ አን
ዳስበው አድርጎ ሲመለስ እነዚያ ከበረሃ የቀሩት ባለገደራቸው አንድ
ተግክረት ተደብቀው ተኩሰው ገደሉት:: ፈጥነው ሄደው ምገቡን በ
ልተው ሩብ ሰዓት ባይቀዩ ወታ:: እነዚያም ለሁለት፣ አሉም ለራሱ
ሲያስብ ምንም ባያገኙ የሁሉም ልቦቹ ፈሰ ከዚያው ተገኘ:: የተሰ
ረቀውም ገንዘብ አንድ ባንቲም ባይነሣለት አብርቀው ባንድነት ተ
ገኙት ለባለቤት ገንዘቡ ተመለሱት ይባላል::

poison
corps/dead body

የሌባ ትርፋ ጥፋት ነው:: የሰው ገንዘብ በከገተ ቢሄድ እ
ለመጥቀሱ እነዚህ ምሳሌያቸው ያስረዳናል::

-2-

፲ ፩ ፮ ::

1. ሀብታም ምን ምን ኖሮታል?
2. ሌቦቸ ምን አደረገዋል?
3. ሰር ተውሰ ወዳት ይዘው ሄዱ?
4. ወደ ከተማ የተላከው ምን ተገኝቶ አሰበ?
5. አሰቦሰ ምን አደርጎ ወጣ?
6. ከበረሃ የቀዩት ምን ለማድረግ አሰቡ?
7. ባለገደራቸውን ምን አደረጉ?
8. በመጨረሻ የቀሩት ምን አገኛቸው?

ታሪክና ምሳሌ

1ኛ ወጽጠኛ

ከተምህርትና ከሥነ ጥበብ ግንኙነት
ተዘጋጀ ::

አንድ ረጅም ሰውና አንድ አጭር ሰው::

አንድ ረጅም ገበዝ ሰውና አንድ አጭር ሰው ወዳጆች ሆነው
 እየተረዳደና ምንም ነገር ሲጠጣ ሳይለያዩ ደስታንና መከራን አኩላ
 ሊከፈሉ ተዋዋሉ:: ከዕለታት አንድ ቀን አብረው እየተጣወቱ ሲሄዱ
 ወንበዳያቸው አገኙ:: አጭሩ ሰው በጣም ኃይለኛና ደፋር ስለነበር
 አስቀድሞ አንደኛውን ወንበዳ መታው:: የተመታውም ወንበዳ ታጥቆት
 የነበረውን ጌዳ መዘዞ አጭሩን ሰው ከንፋን ቀረጠው:: ሁለተኛ
 ሊደገመው ሲሰነዘር ረጅሙ ሰው ደረሰና ሁለቱንም ወንበዳያቸው መተት
 ጣላቸው:: አጭሩም ሰው ደሙን እያፈሰሰ የሁለቱንም ወንበዳያቸው
ጭንቅላት ቀርጾ ጣለ::

joy & trouble

daring

thief

sword

head

አንድ ቀን ደገሞ በጣም ቀት አገር ሲሄዱ ሶስት ጭራቆች
 አንድ ልጅ ይዘው ሲሄዱ አገኙ:: አጭሩ ሰው ጠባቢ ሲነሳ አንደበ
 ፊት አለደፈረም:: ሲሆንም አስቀድሞ አንደኛውን ጭራቅ መታው::
 ጭራቅም መለስ አለና በጠጣ ሲመታው አንድ ዓይኑን አፈረጠው::
 ጋደኛው ርጾ መጣና ሲደርሰለት ጭራቅም አቋቋሙን አይተው ጉልበትን
 ስለገመተት ልጁን ጥለው ሸሹ:: እሱም ቢያመልጥ ነር ሶስቱንም
 አገድላቸው ነበር ብሎ እየኖከረ ሄደ:: ከጭራቅምም አጅ የዳነው
 ልጅ በጣም አመሰግነው:: አጭሩን ሰውዬ ገን አላመሰግነውም::
 ለሶስተኛ ጊዜ ወደ ውጭ አገር ሲሄዱ በአንድ ጉድባ ውስጥ ሲያ
 ሰፉ ሸፍቶቹ ገጠሙዋቸው:: ከእነርሱ ጋር ሲደባደቡ ቀይተው ረጅሙ
 ኃይለኛ በመሆኑ ሸፍቶቹ ተሸነፉ:: አጭሩ ሰው ስለተጉዳ ሰውነት
 ሁሉ ዛለ፣ አገሩም ተሰብር ያነከሰ ጀመር::

fight

giant

strength

ረጅሙ ገበዝ ምንም ሳይቀሰል አጭሩ ሰው አንድ እጁ ተቀርጾ
 አንድ ዓይኑ ጠፍቶ፣ አንድ አገሩ ተሰብር አካለ ጉደሉ ሆነ::

ረጅሙ በውስጥ አካሉን ¹ ጋዳ አሁን ደገዎ አንድ ጊዜ ጠላት ² ገጥሞን
የተደባደበን እንደሆነ ሰማቸን የሚመሰገንበትን ሥራ ሠርተን ገን
ዘብዎ እናገኛለን አለው። አካሉ በውስጥ ጠላት እውነትህን ነው።
አንተ ሥን ታደርገን ያስገናኛልን አገኘህ አንጂ ጉዳት አልደረሰህም
እኔ ገን ጉዳት በጣም ተሰድቻለሁ። ከአንገሩህ ወዲያ ያለው ክ
ብርና ገንዘብ ይቀርብኝ የተረፈውን ገላጭን ይዞ አቤቱ ብገባ ይ
ሻለኛል ብሎት ተለያዩ።

1. budd.

የዕውቀት ብለኝ ታ
ከከ. ሚ.

ጥ ያ ቁ፡፡

1. አካሉ በውስጥ ረጅሙ በውስጥ ያለው ተዋዋሉ?
2. መጀመሪያ ያለውን ስጋጠማቸው?
3. አካሉ በውስጥ ያለውን ዓይነት ነበር?
4. በመጀመሪያ ጠባቂ ያለው ሆነ?
5. በሁለተኛ ጊዜ ያለውን ስጋጠማቸው?
6. ጭራቀቸው ያለውን ይዘው ነበር?
7. ከጭራቀቸው ጋር ሲደባደብ አካሉ በውስጥ ያለው ሆነ?
8. አካሉ በውስጥ ለረጅሙ ያለውን ብሎት ተለያዩ?

ዓይነት ሰው የነበረ አንድ ሰው ገንዘብ አጠራቀው የሚያስ
ቀምጥበት ቦታ ቸገረው። አደራ አንዳይሰጥ የሚያምነው ሰው አ
ጣ። አንድ ቀን እኩሉ ሌሊት ሲሆን ከመገኘቱ ተነሥቶ በረን ከ
ፍቶ ከአትክልት ውስጥ ገባና ጉዳጅ ቆፍሮ ወር ቀን በከረፊት ቋ
ጥሮ ቀበረው። ገረቤት የሆነ አንድ ሰው በር ሲከፈት ሰዎች ቀ
ስ ብሉ ተነሥቶ ከደጃ ወጥቶ ጨረቃ ስለነበረቸ ተመልክቶ ኖሮ ዓ
ይነት ሰውሩ ተመልሶ ወደ ቤት ሲገባ ጠባቂ የቀበረውን ገርቆ ወሰ
ደበት።

ጥቂት ቀን ቀይቶ ዓይነት ሰውሩ ወርቀ መኖሩንና አለመኖሩን
ለማወቅ ሄዶ ከቀበረበት ቦታ ሲፈለግ አጣው። ነገሩን በአሳቡ
እየመረመረ የወሰደበትን ሰው ለማወቅ በብዙ ዓይነት መንገድ አመ
ዘዘኖ ከጠና በኋላ ይህ የሠራጥ ይህ ገረቤት ነው ብሉ ጠረጠረው።
ከገረቤት ዘንድ ሄደና ከዚህ ቀደም አንድ ምስጢር አካፍሏልሁ
በደረሰኛው ሳልነገርና ቀየሁ። መቼም ያለ አንተ ሌላ ዘመድ
የለኝምና ለንገርህ ጥቂት ወርቀ በእጄ ስለነበረ በቀደምለት የማ
ስቀምጥበት ቦታ ሲቸገረኝ አትክልት ውስጥ ወሰኔ ቀበርኩት። አሁን
ደገፍ ከሰው ዘንድ ወርቀ እስቀምጧ ሲኖር ሰውየው ወደ ውጭ አገር
ለመሄድ ስለተነሣ ገንዘብህን ተረከበኝ ብሉ ዘረ እቤት ድረስ እኛ
ጥቶ ሰጥቶኝ ሄደ። ስለዚህ ይህን አሁን ከእኩ የተቀበለሁትን
ወርቀ ፊት ቀበረው ከነበረው ጋር አንድነት አድርጎ ለቀበረው ወይስ
ለባቸው ከሌላ ሥፍራ ለቀበረው ብሉ ጠየቀው።

tiny/little

plance/
environment

ገረቤቱም ዘመ ብሉ ሲያስብ ጥቂት ቀየና ለባቸው ማድረግ
ይቻላል አይመስለኝም አንድነት ብትቀበረው የተቻለ መሰሉ ይታየኛል

አለው፡፡ ወዲያው ገረቤትም በፊት የቀበረውን ከቦታው ሲያጣው ይህን ሊቀበር ያሰበውን እይቀብርም ብሎ አሰበና የሰረቀውን ወርቅ ከነክ ረጢት ወስዶ ወልሶ እዚያው እነበረበት ቦታ አስቆመው፡፡

ለሌት ዓይነት ሰውረ በሩን ከፍተኛ ተልቀ ከረጢት ተሸከመ ከቤት ወጣና አትክልት ውስጥ ገብቶ ቀደም የቀበረበትን ቦታ ቆፍሮ ከቤት ይዞ የመጣውን ቀበሮ አፈር አለበሰና በፊት የቀበረውን አውጥቶ ወደ ቤት ይዞ ገባ፡፡ ገረቤት አትክልት ውስጥ ተደብቆ ይጠብቀው ኖሮ ዓይነት ሰውረ ያደረገውን ዓይነት ነገሩ ከነክነው፡፡ የሀክም ሆኖ አሁን የቀበረው ከረጢት ተልቀ ነው እያለ ነገሩን በልቡ ሲያሰብ ቀይቶ ዓይነት ሰውረ እስቲገባ ድረስ ከጠበቀ በኋላ ገብቶ በሩን እንደዘጋ ወርቅ የተቀበረበትን ስፍራ ቆፍሮ ከረጢትን አውጥቶ ማሰሪያውን ፈተቶ በውስጡ ያለውን አውጥቶ በጨረቃ ብርሃን ቢመለከተው ጢጢ ሆኖ አገኘው፡፡ ዓይነት ሰውረም በብልሃት ገንዘቡን አሰመለሰ፡፡

የዐውቀት ብልጭታ
ከክ. ሚ.

ጥያቄ፡፡

1. ዓይነት ሰውረ ምን ነበር የቸገረው?
2. ጉዳጓድ ቆፍሮ ወርቅን ሲቀበር ማን አየው?
3. ወርቅን ከአስቆመበት ሲያጣው ምን ሊያደርግ አሰበ?
4. የገረቤት ምክር ምን ነበር?
5. ወርቅ ከተመለሰለት በኋላ ዓይነት ሰውረ ምን አደረገ?
6. ሌባው ገረቤት ሁለተኛ ጊዜ ለመሰረቅ ሲመጣ ምን ሆኖ አገኘው?
7. ጊዜው ምን ዓይነት ነበር?

ለክርክር የተዘጋጀ ተጓዥ ታሪክ

አንዲት ልጅ አገረድ "የ " በር ባትሰለቸ ተጓ she knocks tirelessly
ኪሰለቸ:: አንድ ሽማግሌ ሰው በሩገ ከፍተኛ ይወጣል ያነጋገር

ዋታለ::

ለምን መጣሽ ልጄ?

ለመገባት አረጋጋለሁ::

እዚህ ውስጥ ምን እንዳለ ታውቋለሽ?

አላውቅም፣ ገን ገድ የለኝም::

እባክዎን ልገባ::

ምናልባት ቸገር፣ ጭካኔ፣ ረሃብና በሽታ እንደሚያጋጥሙ አስበሻለሁ

አያን ሁሉንም አስቤያለሁ::

ከጠላት ብቻ ባይሆን ከወጻጄና ዘመድም እርግጥ ጥላቻ እንደሚደር curse hatred
ሰበሽ አስበሻለሁ?

አያን አስቤያለሁ፣ እባክዎን ልገባ::

ምናልባት ይህ ሁሉ ከጉዳት ሆኖ የለጅነትሽን ጊዜ እንዲያው አንዳባ

ለፍሽ እውቀሽ ተጽጽፎ ይሆናል::

ገድ የለም ሁሉንም አቸለዋለሁ፣ ልገባ::

በጣም አስቢበት::

አስቢበታለሁ::

እንገዲያውስ ገቢ::

in that case

እንደገባሽ በሩ በኃይል ይዘጋል:: ሁለት ሰዎች ውጭ ቆመው

ያዳምጡ ኖር፣ አንዱ ጥርሱን ነክሶ እየተናደደ ዋጅ ናት አለ::

ለላውም መልእክት አንጂ ብሎ መለሰ::

ጥያቄ

1. ልጅ አገረዲቷ ባትሰለቸ ያንኳኳቸው የምንገን በር ይመስለሃል?

ሀ/ የሕይወትን በር?

ለ/ የዋትን በር?

ሐ/ የገዳምን በር?

መ/ የሥልጣንን በር?

ሠ/ የሃይማኖትን በር?

ረ/ የጀግንነትን በር?